

2019

Richter Gedeon
Éves Jelentés

Tartalomjegyzék

1.	AZ ELNÖK ÜZENETE A RÉSZVÉNYESEKHEZ	4
2.	A TÁRSASÁGGAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK	8
	1. Alap-információk	10
	2. Főbb pénzügyi adatok	12
	3. Információ a részvénytulajdonosoknak	14
	1. Részvényárfolyam és a Társaság tőzsdei értéke	14
	2. Éves közgyűlés	15
	3. Osztalékfizetés	15
	4. Befektetői kapcsolattartás	16
	5. A Társaság tevékenységét figyelemmel kísérő elemzők	16
	6. A Richter részvényekre vonatkozó információk	17
	4. Társaságirányítás	19
	5. A Társaság testületei	21
	6. Az Ügyvezetőség tevékenységét közvetlenül támogató vezető beosztású munkavállalók	25
	7. Kockázatkezelés	26
	8. Peres ügyek	30
3.	A VEZÉRIGAZGATÓ BESZÁMOLÓJA	32
4.	STRATÉGIAI PILLÉREK	38
	1. Cariprazine	40
	2. Originális kutatás – Fókuszban a központi idegrendszer	40
	3. Nőgyógyászat	40
	4. Bioszimiláris üzletág	41
	5. Branded generikus és hagyományos termékek	41
5.	A TÁRSASÁG ÜZLETVITELE	42
	1. Kutatás és fejlesztés	45
	2. Termékek	47
	1. Specialty termékek	48
	2. Branded generikus és hagyományos termékek	57
	3. Beruházások	59
	4. Termelés és ellátás	60
	5. Minőségirányítás	60
	6. Gyógyszergyártási szegmens árbevétele földrajzi megoszlás szerint	63
	7. Társadalmi felelősségvállalás	69
	8. Emberi erőforrás	72
6.	PÉNZÜGYI JELENTÉS	78
	1. Kiemelt pénzügyi adatok	80
	2. Konsolidált árbevétel	80
	3. Mérlegtételek	81
	4. Eredménykimutatás sorai	83
	5. Cash flow	88
	6. „Treasury” politika	89
	7. Üzleti szegmens információk	90
	1. Gyógyszergyártás árbevétel	90
	2. Gyógyszer nagy- és kiskereskedelmi tevékenység	90

1

Az Elnök üzenete
a részvényesekhez

A professional portrait of Erik Bogsch, a middle-aged man with a grey beard, wearing a dark suit, light blue shirt, and orange tie. He is leaning on a metal railing, looking directly at the camera with a slight smile. The background is a blurred, light-colored wall.

Bogsch Erik
Elnök

Az Elnök üzenete a részvényeseknek

Nagy örömmel adom át a 2019-es Éves Jelentést. Néhány piacunkon nehézségekkel kellett ugyan szembenéznünk a beszámoló évében, ugyanakkor a Richter innovatív stratégiai pilléreinek mindegyikében kiemelkedő eredményekről adhatunk számot.

Ami az árbevételt illeti, az Egyesült Államokban VRAYLAR® néven forgalmazott cariprazine után elkönyvelt royalty és értékesítéshez kötött mérföldkő típusú bevétel több mint 30 MrdFt-tal (98 MUSD) járult hozzá árbevételünk növekedéséhez és gyakorlatilag ugyanilyen összeggel emelte mind a bruttó, mind az üzemi eredményünket. A kiemelkedő bevételt az is támogatta, hogy az FDA engedélyezte az alkalmazási előírat bővítését és a bipoláris depresszió bekerült a Richter kutatói által felfedezett atípusos antipszichotikumnak a terápiás indikációi közé. Helyi elismert vállalatokkal kötött licencbeadási megállapodások sora indította útnak a cariprazine-t a jövőbeli globális siker útján, melynek eredményeképpen világszerte több mint 1,9 milliárd ember számára válhat elérhetővé a készítmény. Az egyes országok eltérő előírásainak megfelelő ütemben a következő pár évben piaci bevezetés várható Ausztráliában, Új-Zélandon, a MENA régió országaiban, továbbá Latin-Amerikában és Dél-Koreában. Japán partnerünk, a Mitsubishi Tanabe időközben piacrahozatali engedélyt kapott a készítményre Szingapúrban és Thaiföldön.

A Csoport figyelmének középpontjában álló nőgyógyászati üzletág is sikeres évet zárhatott, mivel forgalma több mint 14,1 MrdFt (mintegy 434 MEUR) összeggel járult hozzá a 2019-ben elért árbevételhez. Ez az üzletág jelentős növekedést ért el, melynek közel fele a széleskörben ismert orális fogamzásgátló készítményeinknek volt köszönhető, de a BEMFOLA® esetében is több mint 20 százalékos árbevétel növekedésről adhatunk számot éves összehasonlításban. Nőgyógyászati termékportfoliónk bővítését illetően egy, több szerződést magába foglaló megállapodásról számolhatunk be, amelyet a visszatérő hüvelygombás fertőzés kezelésére szolgáló készítmény értékesítésére és gyártására kötöttünk, míg a mélyvénás trombózis kialakulásának kockázatát várhatóan csökkentő, ösztrogén és drospirenone tartalmú innovatív orális fogamzásgátló készítmény európai törzskönyvezési kérelmét 2020 elején beadtuk a Hatóságnak.

Elégedettséggel tölt el, hogy jelentős előrelépést sikerült elérnünk harmadik „specialty” kezdeményezésünk, a bioszimiláris üzletág területén is. Első, a Richter és a Helm vegyesvállalata által fejlesztett bioszimiláris készítményünk, a teriparatide hatóanyagú TERROSA® a beszámolási év során piacra került az Európai Unióban és 2019 év végére licenc partnerünk, a Mochida is bevezette a teriparatide-ot Japánban.

„Specialty” portfoliónk kiemelkedő árbevétel növekedését részben ellensúlyozta a branded generikus és hagyományos készítményeink értékesítését negatívan érintő szerializáció, illetve egyik vezető készítményünk, a CAVINTON törlése a támogatott készítmények listájáról Kínában. Ezek a hatósági intézkedések tovább ronthatják a Csoport 2020. évi értékesítését Oroszországban és Kínában. Fentiekén túlmenően a Csoport pénzügyi teljesítményét rontotta egy jelentős értékvesztés, amit az Esmya immateriális eszközre számoltunk el.

Összeségét tekintve az Igazgatóság elégedett a 2019-es évben elért eredményekkel és elismerését szeretné kifejezni Orbán Gábor Vezérigazgató úrnak rendkívüli erőfeszítéseseiért, aki az Ügyvezetés tagjaival együtt sikeresen állította az erőforrásokat, a hosszú távú részvényesi érték növelésének szolgálatába.

Bogsch Erik
Elnök

2

A Társasággal
kapcsolatos
információk

1. Alap-információk

A Richter Csoport két jelentősebb és egy kiegészítő üzleti szegmensben tevékenykedik: elsősorban a kutatás-fejlesztési, gyártási és értékesítési tevékenységeket felölelő gyógyszergyártásban, valamint a gyógyszerek nagy- és kiskereskedelmében. Emellett létezik az érdekeltségi körbe tartozó vállalatoknak egy olyan harmadik csoportja („Egyéb” szegmens), amely kiegészítő tevékenységekkel támogatja az előbbi két szegmensbe tartozó cégek tevékenységét.

A Csoport főtevékenységét, azaz gyógyszeripari termékek kutatás-fejlesztését, előállítását és értékesítését számos leányvállalat, közös vezetésű és társult vállalat támogatja. A hagyományos piacainkon működő termelő leányvállalataink, valamint saját, specializált marketing hálózatunk kiépítése és folyamatos bővítése alapozta meg a Csoport regionális vezető szerepét, a nőgyógyászat területén pedig globális jelenlétét.

Anyavállalati alap-információk

Székhely	1103 Budapest, Gyömrői út 19–21., Magyarország
Levelezési cím	1475 Budapest, Pf. 27., Magyarország
Telefon	+36 1 431 4000
Fax	+36 1 260 4891
Elektronikus postacím	posta@richter.hu
Honlap	www.richter.hu
Alapítva	1901
Fő tevékenységi kör	gyógyszeripari termékek kutatás-fejlesztése, előállítása és értékesítése
Adószám	10484878-2-44
EU közösségi adószám	HU10484878
Jegyzett tőke	18.637.486.000 Ft
Kibocsátott részvények száma	186.374.860 db
Könyvvizsgáló	PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
Bevezetett részvények	Budapesti Értéktőzsde ISIN: HU0000123096
Luxemburgi Értéktőzsde ISIN:	US3684672054
GDR (globális letéti igazolások)	Kiállítója: BNY Mellon GDR / törzsrészvény arány = 1:1

Befektetői Kapcsolattartó Osztály

Cím	1103 Budapest, Gyömrői út 19–21., Magyarország
Levelezési cím	1475 Budapest, Pf. 10., Magyarország
Elektronikus postacím	investor.relations@richter.hu
Honlap	www.richter.hu

2. Főbb pénzügyi adatok

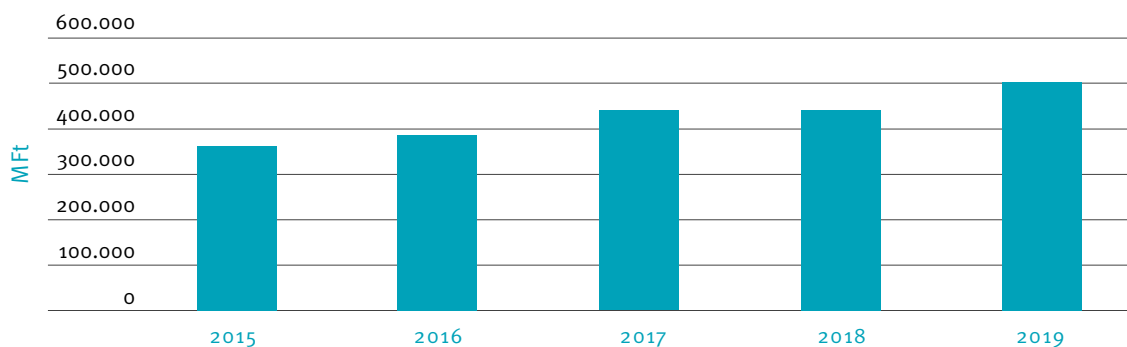
Főbb konszolidált pénzügyi adatok

	2019 Mft	2018 Mft	Változás %	2019 MEUR	2018 MEUR
Összes árbevétel	507.794	445.484	14,0	1.560,7	1.398,2
Üzleti tevékenység eredménye	39.896	45.040	(11,4)	122,6	141,4
Tárgyévi eredmény	48.430	36.193	33,8	148,9	113,6
	2019 Ft	2018 Ft	Változás %	2019 EUR	2018 EUR
Egy részvényre jutó eredmény (EPS) ⁽¹⁾	253	190	33,2	0,78	0,60
Egy tőzsrésztvényre jutó osztalék ⁽²⁾	63	100	37,0	0,19	0,31

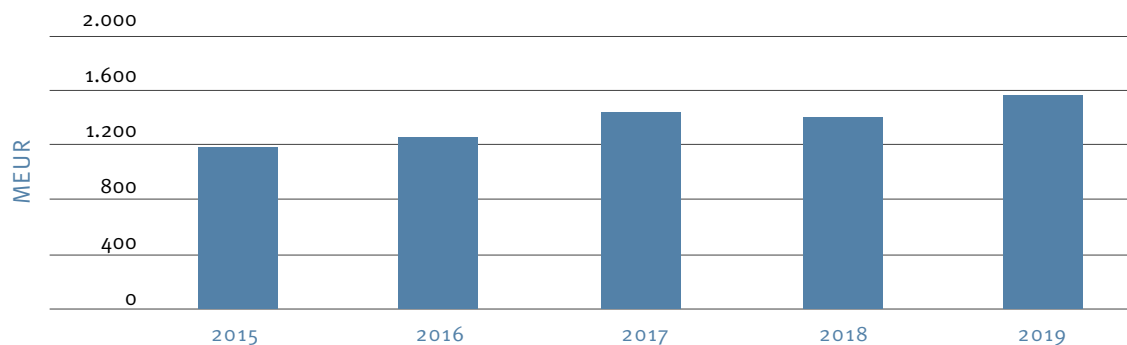
Megjegyzések: ⁽¹⁾ Az egy részvényre jutó eredmény a teljes részvénytársaság alapján került kiszámításra.

⁽²⁾ A 2019. évi egy tőzsrésztvényre jutó osztalék összege az Igazgatóság javaslata alapján 63 Ft.

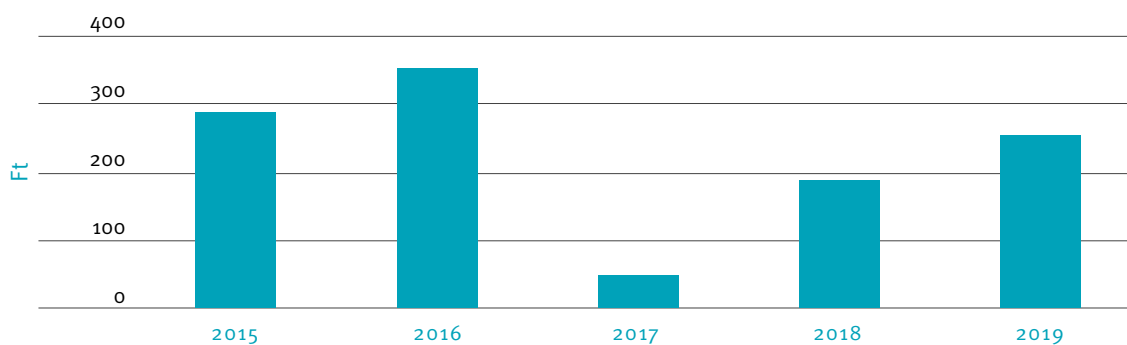
Árbevétel

Árbevétel

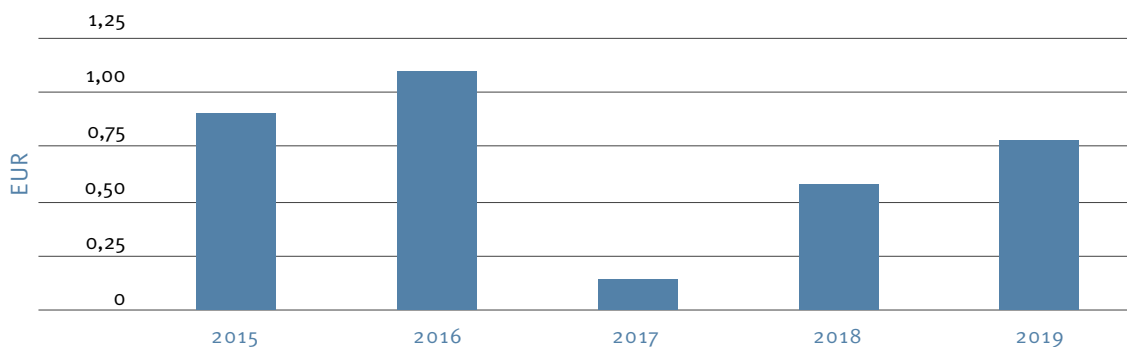

Egy részvényre jutó eredmény*

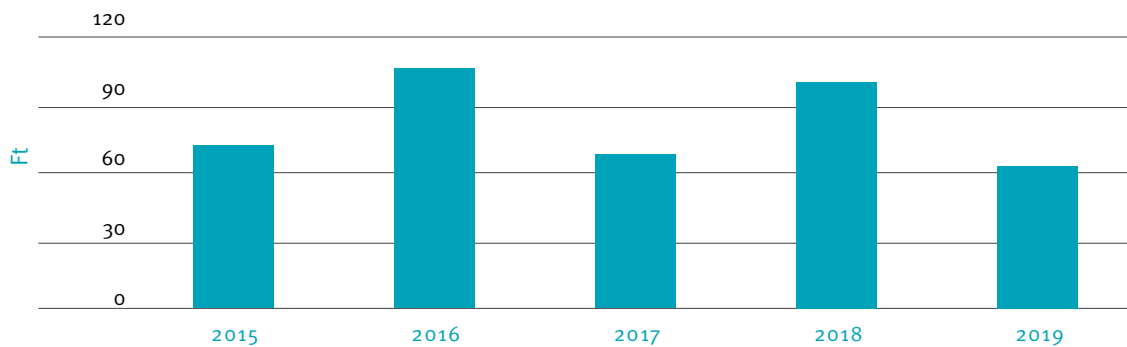
Megjegyzés: *Az egy részvényre jutó eredmény a teljes részvénytársaság alapján került kiszámításra.

Egy részvényre jutó eredmény*

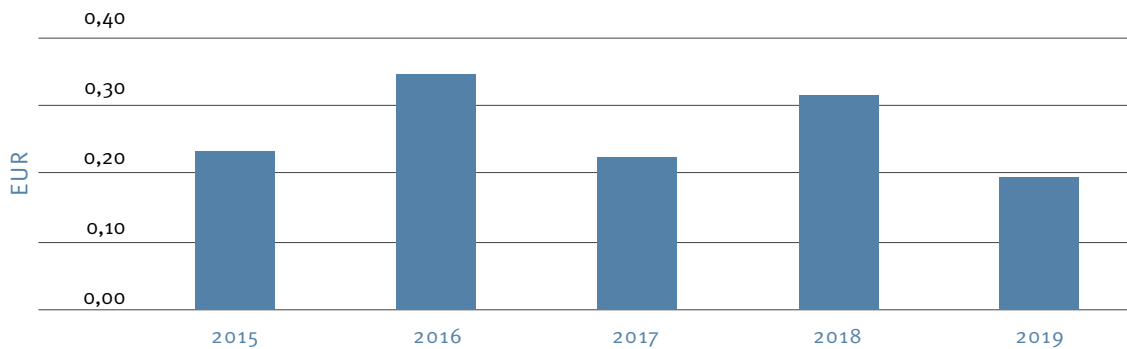
Megjegyzés: *Az egy részvényre jutó eredmény a teljes részvénytársaság alapján került kiszámításra.

Egy törzsrészvényre jutó osztalék*

Megjegyzés: *A 2019. évi egy törzsrészvényre jutó osztalék összege az Igazgatóság javaslata alapján 63 Ft.

Egy törzsrészvényre jutó osztalék*

Megjegyzés: *A 2019. évi egy törzsrészvényre jutó osztalék összege az Igazgatóság javaslata alapján 0,19 EUR.

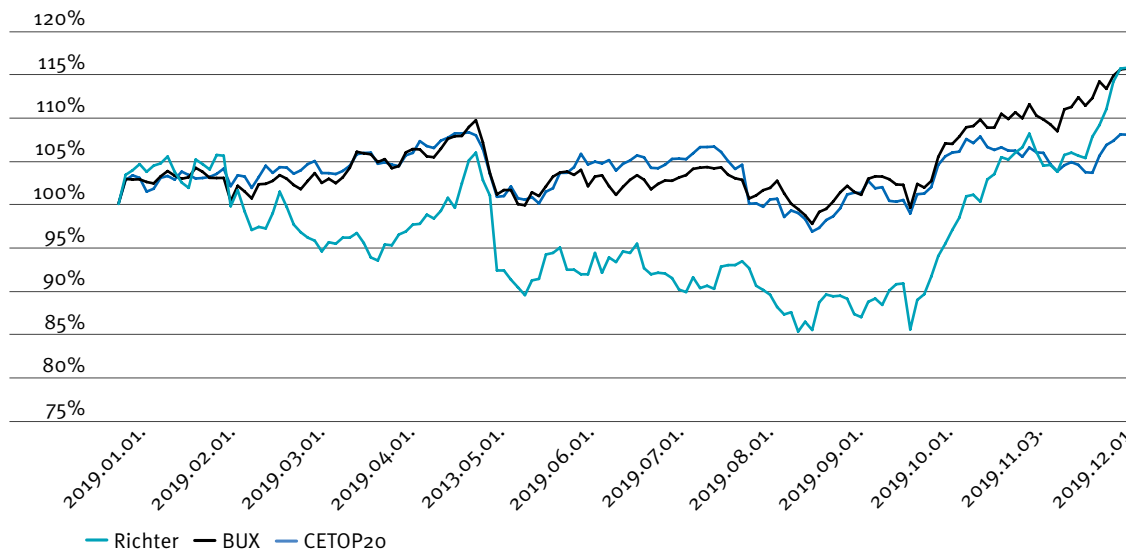
3. Információ a részvénytulajdonosoknak

1. Részvényárfolyam és a Társaság tőzsdei értéke

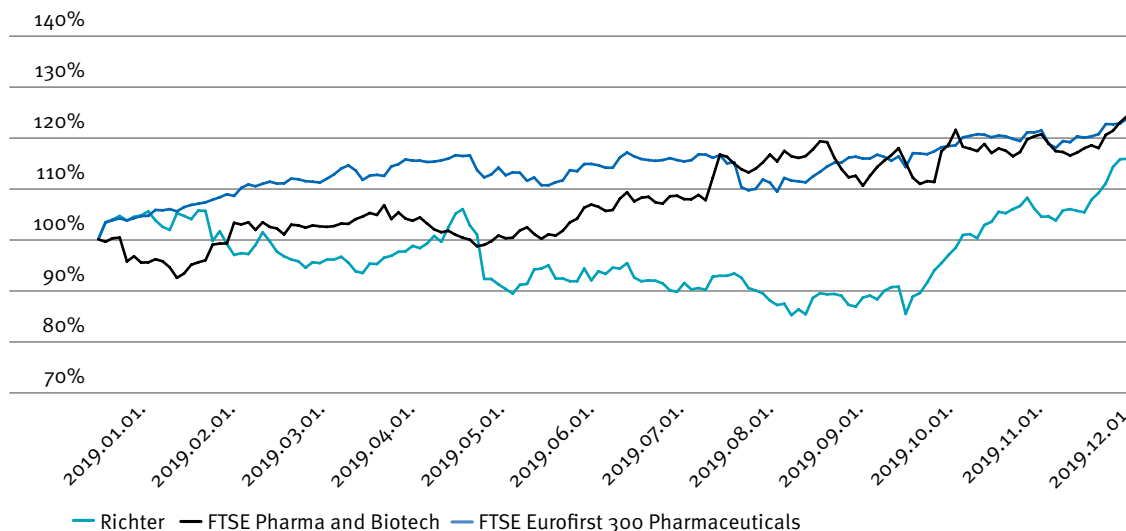
A Richter Gedeon Nyrt. részvényárfolyama 2019. január 2-án 5.560 Ft volt. A vizsgált év első felében a részvényárfolyamot kedvezőtlenül érintették a Társaság által jelentett ellentmondásos eredmények: a várakozáson felül alakuló royalty bevételeket, amelyek az Egyesült Államokban működő partnerünk, az Allergan ért el, beárnýkolták az Európai Unióban bevezetett szerializáció negatív hatásai, valamint az orosz és kínai piacokon visszaeső értékesítés. Egy rövid emelkedő szakasz után, a 2019 első félévi gyorsjelentés kiadását követően ismét ugyanezek a tényezők nyomták rá bélyegüket a következő időszakra is. A kismértékben csökkenő árfolyam végül augusztus végén érte el éves minimum értékét, 4.726 Ft-ot. A VRAYLAR® receptfelírások javuló dinamikájának köszönhetően magasabb befektetői várakozásokhoz és gyorsan emelkedő részvényárfolyamhoz vezetett. Az árfolyam 2019. december 23-án érte el éves maximumpontját 6.450 Ft értéken. A Richter papírok az évet 6.415 Ft-on zárták, 2019. december 30-án.

A Társaság tőzsdei értéke követte a részvényárfolyamok alakulását 2019. év végére 1.196 MrdFt-os szinten állt és forintban mérve mintegy 18 százalékot emelkedett a 2018. december 28-i értékhez képest. Euróban kifejezve a 2019. december 30-i tőzsdei érték 3,62 MrdEUR volt.

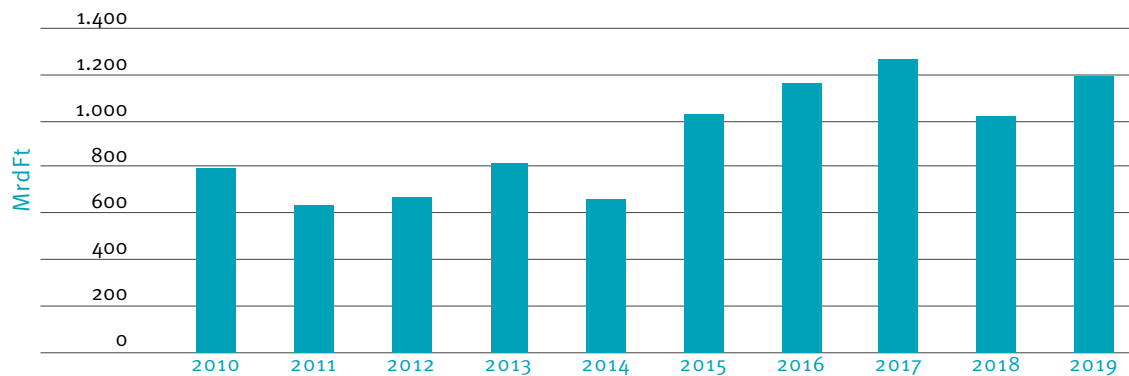
A Richter részvények árfolyam-változása a Budapesti Értéktőzsdén a BUX és a CETOP20 indexekkel összehasonlítva (%)

A Richter részvények árfolyam-változása a Budapesti Értéktőzsdén a FTSE Eurofirst 300 és a FTSE All World Pharma & Biotech indexekkel összehasonlítva (%)

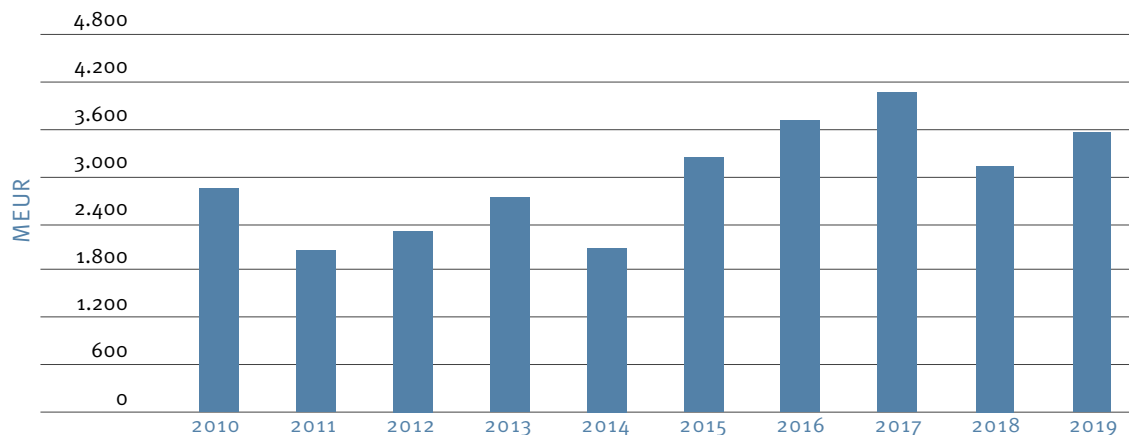

A Társaság tőzsdei értéke*

Megjegyzés: *Valamennyi adat a teljes részvénytársaság és az év végi részvényárfolyamok alapján került kiszámításra.

A Társaság tőzsdei értéke*

Megjegyzés: *Valamennyi adat a teljes részvénytársaság és az év végi részvényárfolyamok alapján, az euró számok pedig az EUR/Ft záró árfolyammal kerültek kiszámításra.

2. Éves közgyűlés

A Társaság legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, amely a részvényesek összességéből áll.

A koronavírus-járvány (Covid-19) kapcsán Magyarországon kialakult rendkívüli helyzetre tekintettel, figyelembe véve a vonatkozó jogszabályokat (így különösen a 46/2020. (III.16.) Korm. rendelet 4.§-ban foglaltakat), a Társaság nem lát lehetőséget arra, hogy a 2020. évi társasági eseménynaptárban előzetesen 2020. április 28. napjára kitűzött éves rendes közgyűlése a Társaság Alapszabálya előírásainak megfelelően személyes megjelenéssel megtartásra kerüljön.

Ugyanakkor a Társaság a törvényi kötelezettségének eleget téve, a törvényi határidőkre tekintettel 2020. március 27. napján közzétette a 2020. évi rendes közgyűlésre szóló meghívót tartalmazó hirdetményét.

A közgyűlés meghirdetett időpontja és helyszíne: **2020. április 28. (kedd) 14 óra, H-1093 Budapest, Mátyás u. 8. (Budapest Music Center)**

3. Osztalékfizetés

A Társaság által követett osztalékfizetési gyakorlatnak megfelelően az Igazgatóság a Richter Gedeon Nyrt. által az IFRS szerint 2019-ben elért, konszolidált anyavállalat tulajdonosaira jutó adózott eredmény 25 százalékának kifizetésére vonatkozó osztalék javaslatot terjeszt az éves rendes közgyűlés elé elfogadásra.

A részvényesek a Társaság 2019. április 24-én megtartott évi rendes közgyűlésén a 2018. évben képződött eredménytartalék terhére összesen 18.637 MFt osztalék kifizetését határozták el. A törzsrészvényekre jutó osztalék részvényenként 100 Ft, amely a névérték 100 százalékának felel meg. Az osztalékfizetés rendjével kapcsolatos információkat a Társaság külön hirdetményben 2019. május 22-én tette közzé. Az osztalékfizetés kezdő napja 2019. június 27. volt.

4. Befektetői kapcsolattartás

A Társaság negyedévente teszi közzé a nem auditált adatokat tartalmazó tőzsdei jelentését részvényesei számára, az éves közgyűlés időpontjára az auditált éves beszámolóját, valamint annak releváns adatait is tartalmazó Éves jelentést hoz nyilvánosságra. A Társaság éves közgyűlését Budapesten tartja, amelyről legkevesebb 30 nappal a kitűzött időpont előtt részvényeseit közleményben tájékoztatja. A közgyűlésen a Társaság vezérigazgatója üzleti beszámolót tart, és valamennyi igazgató jelen van, hogy a felmerülő kérdéseket megválaszolja.

A Társaság vezetősége, elsősorban a vezérigazgató és a befektetői kapcsolatokért felelős munkatársak, rendszeresen tájékoztatják intézményi befektetőiket a Társaság teljesítményéről és célkitűzéseiről szakmai konferenciák, üzleti találkozók, konferenciahívások és befektetői roadshow-k keretében. A Richter Befektetői Kapcsolattartó Osztályának képviselői 3 nemzetközi konferencián, valamint 3 további befektetői roadshow-n vettek részt az év során. Emellett a Richter vezetősége – budapesti székhelyén – 19 üzleti találkozó keretében mintegy 26 alapkezelőnek és tőzsdei elemzőnek számolt be üzleti tevékenységéről. Az év folyamán minden negyedéves jelentés közzététele után konferenciahívásra került sor, ezeken felül pedig további 21 konferenciahívást szerveztünk a befektetők kérésére.

A befektetői kapcsolattartás megújításának szándéka által vezérelve a Richter Menedzsmentje és a Befektetői Kapcsolattartó Osztály hagyományteremtő céllal 2019-ben Budapesten Befektetői napot szervezett, ahol a Vezérigazgató, a Főigazgató, a Kutatási igazgató és a Kereskedelmi igazgató számoltak be az általuk felügyelt területekről, majd befektetői és elemzői kérdésekre válaszoltak a Társaság képviselői.

Konferenciák 2019-ben

BÉT	Hungarian Investor Day	Varsó	2019. június 13.
Jefferies	Healthcare Conference	London	2019. november 20.
J.P. Morgan	CEE Investor Day	London	2019. november 21.

Befektetői roadshow-k 2019-ben

UK -London	2019. február 20-21.
UK -London	2019. szeptember 10-11.
USA -New York	2019. november 13.
-Boston	2019. november 14.

Egyéb rendezvények – Befektetői nap – belföldi alapkezelők

Richter - Befektetői Kapcsolattartó Osztály	Befektetői nap	Budapest	2019. október 14.
---	----------------	----------	-------------------

A Társaság angol és magyar nyelvű honlapja (www.richter.hu) a befektetők és elemzők számára elkülönített, a Richter üzleti tevékenységéről részletesebb információkat közlő oldalakat is tartalmaz.

Mindemellett a Befektetői Kapcsolattartó Osztály az egész év folyamán a vállalat budapesti székhelyén a befektetők rendelkezésére áll. E-mail cím: investor.relations@richter.hu.

5. A Társaság tevékenységét figyelemmel kísérő elemzők

A Társaság tevékenységét 2019-ben rendszeresen figyelemmel kísérő elemzők

AEGON Befektetési Alapkezelő Zrt.	Naffa Helena
Bank of America Merrill Lynch	Jamie Clark, Victoria Lambert
Concorde Securities Ltd.	Vágó Attila
Erste Group Bank AG	Vladimíra Urbánková
Jefferies International Ltd.	James Vane-Tempest
J.P. Morgan	Michal Kuzawinski
KBC Securities Hungarian Branch Office	Cinkotai Norbert
Raiffeisen Centrobank AG	Oleg Galbur
WOOD & Company Financial Services, a.s.	Bram Buring
Equilor	Gyöngy-Kovács Nóra

6. A Richter részvényekre vonatkozó információk

Kibocsátott részvények

A részvények darabszáma 2019. december 31-én – 186.374.860 – a 2018. december 31-i állapothoz képest nem változott.

Saját részvények

A Richter Csoport saját részvényei					
	Megszerzés indoka	Darab	Névérték (Ft)	Alaptőkéhez viszonyítva %	Könyv szerinti ellenérték (Ft)
Nyitó egyenleg		55.330	5.533.000	0,030	294.353.092
ebből Anyavállalat tulajdonában lévő		49.830	4.983.000	0,027	283.410.724
Vétel	Bónusz, jutalom, Elismert munkavállalói értékpapír-juttatási program	600.000	60.000.000	0,322	3.498.732.375
MRP visszavét		326.700	32.670.000	0,175	1.876.891.500
MRP év végi elszámolás		6.998	699.800	0,004	43.128.674
Visszavét = OTC vétel	Bónusz, jutalom	7.752	775.200	0,004	40.403.424
Elismert munkavállalói értékpapír-juttatási program rv. visszavét	Elismert munkavállalói értékpapír-juttatási program	13.546	1.354.600	0,007	71.949.208
Vételek összesen		954.996	95.499.600	0,512	5.531.105.181
SZFR		15.327	1.532.700	0,008	87.748.697
MRP átadás		2.260	226.000	0,001	12.938.739
Elismert munkavállalói értékpapír-juttatási program rv. juttatás		320.534	32.053.400	0,172	1.838.899.481
Felhasználás összesen		338.121	33.812.100	0,181	1.939.586.917
Záró egyenleg		672.205	67.220.500	0,361	3.885.871.356
ebből Anyavállalat tulajdonában lévő		666.705	66.670.500	0,358	3.874.928.988

A fenti táblázat nem tartalmazza az MRP Szervezet tulajdonában álló részvényeket.

A Csoport birtokában lévő törzsrészvények száma nőtt a 2019. év folyamán.

A Társaság 2019 során 600.000 darab részvényt vásárolt a Budapesti Értéktőzsdén, míg tőzsdén kívüli forgalomban további 7.752 saját részvényhez jutott hozzá.

A Társaság ügyvezetése 2018. év elején létrehozta a Richter Gedeon Nyrt. Munkavállalói Részvénytulajdonosi Program-szervezetet („Richter MRP Szervezet”), amelynek célja a vezető tisztségviselői és vezető beosztású munkavállalói teljesítményének és lojalitásának erősítése.

A Társaság a Richter Gedeon Nyrt. Munkavállalói Részvénytulajdonosi Program Szervezet („MRP Szervezet”) Alapszabályának és I. Javadalmazási Politikájának megfelelően 2019-ben 326.700 db saját részvényt vásárolt az MRP Szervezettől, illetve a program lezárása során, a Társaság és az MRP Szervezet között lefolytatott elszámolás eredményeként a Társaság részére 6.998 darab részvény került jóváírásra. Az MRP Szervezet II. Javadalmazási Politikájának megfelelően a Társaság 2019-ben 2.260 db saját részvényt adott át az MRP Szervezet részére.

A Richter Igazgatóságának döntése értelmében a Társaság saját részvényeiből a 2019. év folyamán 15.327 darab törzsrészvény került átadásra a bónuszrészvény program jogosultjai és a kimagasló teljesítményt nyújtó alkalmazottak számára.

A Társaság az elismert munkavállalói értékpapír-juttatási program szabályzatában előírt visszaadási kötelezettség miatt 13.546 darab részvényt vett vissza munkaviszonyukat megszüntető dolgozótól a 2019. év folyamán.

A Társaság az elismert munkavállalói értékpapír-juttatási programjának megfelelően 2019. évre vonatkozóan 320.534 darab saját részvényt adott át 4.484 munkavállalója részére 1.839 Mft értékben. A részvények 2022. január 2. napjáig letétben lesznek a munkavállalók UniCredit Bank Hungary Zrt-nél vezetett értékpapírszámláin.

A saját részvényállomány Csoport szinten 2019. december 31-én 672.205 darab volt, ami tartalmazza a Csoport leányvállalatai birtokában lévő 5.500 részvényt, ami nem változott a 2018. december 31-én nyilvántartott állományhoz képest. A fenti számok nem tartalmazzák az MRP Szervezet tulajdonában álló további 2.260 részvényt.

2020. január 2-án a munkavállalói értékpapír juttatási program keretében 2017. december 19-én, a munkavállalók részére átadott 245.163 darab Richter törzsrészvény zárolását a letéti idő lejártával a Társaság megszüntette, így a részvények értékesíthetők.

Szavazati jog

A Társaság Alapszabályának 13.8. pontja 25 százalékban maximalizálja a Közgyűlésen megjelentek egyedüli vagy más kapcsolt személyekkel együttes szavazati jogát.

Tulajdonosi szerkezet

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) tulajdonában lévő részvényállomány 15 százalékra csökkentte azt követően, hogy az Állam 10 százalékos részesedést a Maecenas Universitatis Corvini Alapítvány számára adott át. A belföldi befektetők aránya mintegy 10 százalékra emelkedett, a külföldi befektetők aránya pedig kismértékű csökkenés után 65 százalék körül alakult a vizsgált év végén. A saját részvények aránya, ideértve az MRP Szervezet, valamint a fent említett leányvállalatok tulajdonában lévő részvényeket is, 0,36 százalékot tett ki 2019 végén.

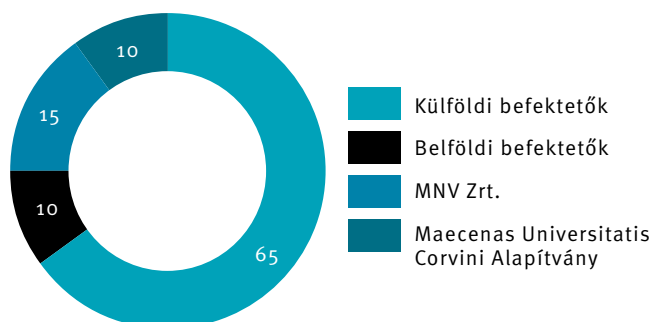
A következő táblázat összeállításánál a részvénykönyv adatait vettük alapul, és korrigáltuk a KELER Zrt., valamint a letétkezelők által megadott tulajdonosi megfeleltetéssel.

A Társaság tulajdonosi szerkezete 2019. december 31-én

Tulajdonosok	Törzsrészvények darab	Szavazó tőke %	Jegyzett tőke %
Belföldi tulajdonosok	64.010.047	34,47	34,34
Magyar állam összesen	47.052.641	25,34	25,24
ebből MNV Zrt.	28.415.029	15,30	15,24
ebből Maecenas Universitatis Corvini Alapítvány	18.637.486	10,04	10,00
ebből Önkormányzatok	126	0,00	0,00
Intézményi befektetők	8.411.253	4,53	4,51
Magánbefektetők	8.546.153	4,60	4,59
Külföldi tulajdonosok	121.677.349	65,52	65,29
Intézményi befektetők	121.381.988	65,36	65,13
Magánbefektetők	295.361	0,16	0,16
Saját részvények*	674.465	0,00	0,36
Nem nevesített tulajdon	12.999	0,01	0,01
Jegyzett tőke	186.374.860	100,00	100,00

Megjegyzés: * A saját részvények tartalmazzák az anyavállalati, a leányvállalati, valamint az MRP Szervezet tulajdonában álló saját részvény állományt.

A Társaság tulajdonosi szerkezete 2019. december 31-én (%)

A Társaság vezető testületei birtokában lévő törzsrészesvények

	2019. december 31. darab	2018. december 31. darab
Igazgatóság	51.599	51.599
Felügyelő Bizottság	1.967	2.313
Ügyvezetőség	4.727	24.119
Összesen	58.293	78.031

A Társaság testületeinek tagjait az Éves jelentés 21-24. oldalain mutatjuk be.

4. Társaságirányítás

A Társaság által kialakított társaságirányítási rendszer és gyakorlat összhangban áll a Budapesti Értéktőzsde ajánlásaival, valamint a hatályos tőkepiaci szabályozással.

A Richter Gedeon Nyrt. elsődleges társaságirányítási alapelvei közé tartozik, hogy megfelelő kapcsolatot alakítson ki részvényeseivel, megfeleljen elvárásaiknak és tevékenysége során elkülönítse egymástól az Igazgatóság, az Ügyvezetőség és a Felügyelő Bizottság hatáskörét, valamint hogy a jogszabályi és hatósági előírásoknak megfelelően, az etikus üzleti magatartás követelményeit szem előtt tartva működtesse a Csoportot.

A Társaság legfőbb szerve a közgyűlés, amely a részvényesek összességéből áll. Az éves rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik többek között az éves pénzügyi beszámoló elfogadására és az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés, az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és az Audit Bizottság tagjainak megválasztása, illetve visszahívása, az állandó könyvvizsgáló kinevezése, az Alapszabály módosítása, valamint minden olyan döntés, amely a Társaság alaptörvényére számottevő hatással van és minden egyéb, az Alapszabályban a hatáskörébe rendelt kérdés. Azon ügyek kivételével, amelyekben az érvényes határozathozatalhoz magasabb létszám szükséges; a közgyűlés határozatképes, ha a szavazatra jogosító részvények által megtestesített szavazatok több mint felét képviselő részvényesek személyesen vagy képviselő útján a közgyűlésen megjelentek, és részvényesi vagy képviselői minőségüket megfelelően igazolták. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést meg kell ismételni. A megismételt közgyűlés az eredeti közgyűlés napirendjén szereplő ügyekben – azon ügyek kivételével, amelyekben adott esetben az érvényes határozathozatalhoz magasabb létszám szükséges – határozatképes, ha a Társaság által kibocsátott, szavazatra jogosító részvények által megtestesített szavazatok több mint 20 százalékát képviselő részvényesek személyesen vagy képviselő útján a közgyűlésen megjelentek és részvényesi vagy képviselői minőségüket megfelelően igazolták.

Az Igazgatóság a Társaság legfőbb döntéshozatali szerve, kivéve azokat a kérdéseket, amelyek közvetlenül a részvénytulajdonosok döntési jogkörébe tartoznak. A testület tagjainak többsége nem áll a Társaság alkalmazásában. A Társaság álláspontja szerint ez utóbbiak semmilyen gazdasági vagy egyéb anyagi természetű kapcsolatban nem állhatnak a Társasággal, és feladatuk az, hogy az Ügyvezetőségtől független véleményt nyilvánítsanak a testület tanácskozásain, és elfogulatlanul ítélik meg annak döntéseit. Az Alapszabály értelmében a testület rendszeresen, előre meghatározott napirend szerint tekinti át a Társaság üzleti tevékenységét. Az Igazgatósággal való kapcsolattartásért az Igazgatóság titkára felelős. Az Igazgatóság titkára áll az igazgatósági tagok rendelkezésére, ha azoknak bármilyen kérdése merül fel. Az Igazgatóság tagjait a közgyűlés választja meg, esetenként legfeljebb öt évre. 2004-ben az Igazgatóság két albizottság létrehozásáról döntött a döntés-előkészítési folyamatok hatékonyabb támogatása érdekében. Az egyes albizottságoknak legkevesebb három, többségében független igazgatósági tagból kell állniuk.

A Társaságirányítási és Jelölő Albizottság az igények figyelembe vételével javaslatot tesz az Igazgatóság részére annak célszerű létszámára és feladatára vonatkozóan. Az albizottság további feladatai közé tartozik az igazgatósági taggá válás feltételeinek megállapítása, a lehetséges jelöltek alkalmasságának értékelése, tájékozódás végzettségükről, illetve szakmai előéletükről, továbbá a társaságirányítási alapelvek nyomom követése és javaslattétel a szükséges változtatásokra.

A Javadalmazási Albizottság javaslatot tesz a megválasztott tisztségviselők éves, illetve hosszú távú céladatainak megállapítására. Az albizottság további feladatai közé tartozik a vezérigazgató kompenzációjára tett javaslat előkészítése.

Az Ügyvezetőség feladata a Társaság operatív tevékenységének irányítása. A testület elnöki teendőit a Társaság vezérigazgatója látja el.

A Társaság működésének ellenőrzését a Felügyelő Bizottság végzi. A testület a jogszabályok előírásainak megfelelően rendszeresen ülésezik, továbbá minden olyan alkalommal, amikor ezt a Társaság operatív tevékenysége megkívánja. A testület javaslatot terjeszt az Igazgatóság elé, megtárgyalja a Társaság stratégiáját, pénzügyi eredményeit, beruházási politikáját, illetve belső vizsgálati és ellenőrzési rendszerét. Megbeszélései alkalmával a Felügyelő Bizottság rendszeres, és megfelelően részletezett tájékoztatást kap a Társaság irányításáról, elnöke tanácskozási joggal részt vehet az igazgatósági üléseken. A Felügyelő Bizottság tagjait a közgyűlés választja meg, illetve választja újra, esetenként legfeljebb három évig terjedő időtartamra.

A Társaságnál háromtagú Audit Bizottság működik, amelynek tagjait a közgyűlés a Felügyelő Bizottság független tagjai közül választja. Az Audit Bizottság felelős a Társaság belső számviteli rendjének ellenőrzéséért. Továbbá – egyebek mellett – az Audit Bizottság feladat- és hatáskörébe tartozik az állandó könyvvizsgálóval kapcsolatos szakmai követelmények, függetlenségi és összeférhetetlenségi előírások érvényre juttatásának ellenőrzése, valamint az állandó könyvvizsgáló által a konszolidált és az egyedi beszámolók könyvvizsgálatán kívül a Társaság vagy a Társaság által kontrollált vállalkozások számára nyújtott egyéb szolgáltatások figyelemmel követése.

5. A Társaság testületei

Igazgatóság

Az Igazgatóság Örökös Tiszteletbeli Elnöke

William de Gelsey (1921)

A CA IB Corporate Finance Limited – az UniCredit Markets & Investment Banking Bécs, London és Budapest divízió- igazgatóságának tanácsadója, több mint 50 éves nemzetközi befektetési banki gyakorlattal. Széles körű tapasztalattal rendelkezik a magyar bankszférában. A Trinity College-ban, a cambridge-i egyetemen végzett. 1995-től 2017 áprilisáig tagja az Igazgatóságnak, 1999-től 2016-ig az Igazgatóság elnöke. 2017 januárjától a Társaság Örökös Tiszteletbeli Elnöke.

Bogsch Erik (1947)

Vegyésmérnök, okleveles mérnök-közgazdász. 1970 és 1977 között a kutatás-fejlesztés területén töltött be különböző pozíciókat a Társaságnál. 1977 és 1983 között a Medimpex irodavezetője Mexikóban. 1988 és 1992 között a Medimpex UK ügyvezető igazgatója. A MAGYOSZ elnökség tagja, 2006–2016 között a MAGYOSZ elnöke. 1992-től 2017 novemberéig a Richter vezérigazgatója. 1992-től tagja az Igazgatóságnak. A Társaság Igazgatóságának elnöke. 2017. november 1-jétől felelős a kereskedelemért, a nemzetközi és kormányzati kapcsolatokért.

Dr. Bagdy György (1955)

Farmakológus-toxicológus, egyetemi tanár, az MTA doktora. A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán kapta diplomáját. 1986-1989 között Fogarty ösztöndíjas a National Institute of Mental Health (NIMH – Bethesda, USA) intézetnél. 1991-től 2001-ig az OPNI munkatársa, 2002-től 2007-ig pedig tudományos igazgatója. 2008-tól a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszerhatástani Intézetének igazgatója, 2015-2018 között a Semmelweis Egyetem tudományos rektor-helyettese. 2012-ben Akadémiai Díjjal, 2014-ben Issekutz Díjjal tüntették ki. 2019 óta az Igazgatóság tagja.

Dr. Gulácsi Gábor (1958)

2000 óta a Richter kinevezett gazdasági vezérigazgató-helyettese. Közgazdász, közgazdász doktor. Szakmai pályafutását 1981-ben kutatóként kezdte a Tervgazdasági Intézetben. 1988-tól a Közlekedési és Távközlési Minisztérium stratégiai elemző szervezetében dolgozott, majd 1990-től az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium és jogutód minisztériumok helyettes államtitkára lett. 1996 és 1998 között a Pénzügyi Központ Rt., majd a Pannonplast Rt. menedzsmentjének tagja volt, ezt követően 1998–2000 között a Gazdasági Minisztérium államtitkára volt. 2010 óta az Igazgatóság tagja.

Dr. Hardy Ilona (1956)

Jogász, értékpapír szakértő. Karrierjét az Állami Fejlesztési Banknál kezdte. 1988 és 1990 között az Értékpapír Kereskedelmi Titkárság vezetője volt. 1990 és 1992 között a Budapesti Értéktőzsde alapító ügyvezető igazgatója és a Tőzsdetanács tagja, 1992-től 1994-ig az Állami Vagyonügynökség, ill. az ÁPV Rt. igazgatósági tagja volt. Jelenleg az Aranykor Önkéntes Nyugdíjpénztár Igazgatótanácsának elnöke, a BÉT Tőzsdei Tanácsadó Testületének tagja, a BOM Felügyelő Bizottságának elnöke, a Magyar Atlanti Tanács alelnöke, valamint az Önkéntes Pénztárak Országos Szövetségének elnökségi tagja. 2017 áprilisától tagja a Társaság Igazgatóságának.

Lantos Csaba (1962)

Közgazdász, szociológus. 1987-től a Budapest Bank, majd a Ceditanstalt csoport munkatársa. Az 1990-es évek végén CA-IB vezetője, majd 2000-től 2007-ig az OTP Bank Nyrt. vezérigazgató-helyettese és igazgatósági tagja. Jelenleg számos magyar és nemzetközi nagyvállalat igazgatóságának, illetve felügyelő bizottságának tagja, elnöke. 2010-től tagja a Richter Igazgatóságának.

Orbán Gábor (1979)

Karrierjét az MNB és az EKB közgazdászaként kezdte, később az Aegon Befektetési Alapkezelő portfólió-menedzsereként és kötvényüzletág-vezetőjeként dolgozott. Két és fél éven keresztül a Nemzetgazdasági Minisztérium adó- és pénzügyekért felelős államtitkára volt, majd 2015 szeptemberétől a Rothschild párizsi bankjánál dolgozott. Tanulmányait a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen, valamint az Egyesült Államokban végezte. 2016 szeptemberétől a Richter stratégiai igazgatója, 2017. január 1-jétől általános vezérigazgató-helyettes. 2017 áprilisától tagja az Igazgatóságnak. 2017. november 1-jétől a Társaság vezérigazgatója.

Dr. Pandurics Anett (1973)

Közgazdász, 1998-tól 2001-ig az IFUA Horváth & Partner tanácsadója. 2001-től 2005-ig a Magyar Posta Rt. stratégiai koordinációs igazgatója. 2005-től a Magyar Posta Biztosító Zrt. és a Magyar Posta Életbiztosító Zrt. vezérigazgatója és igazgatósági elnöke. A MABISZ Ügyvezető Elnökségi tagja 2009-től, elnöke 2013-tól. 2018 áprilisa óta tagja az Igazgatóságnak.

Szécsényi Bálint (1974)

Közgazdász, diplomáját a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen szerezte. 2000-től az Equilor Befektetési Zrt. alkalmazásában áll. 2002-től 2004-ig Corporate Finance igazgató, 2005 és 2009 között ügyvezető igazgató. 2010-től az Equilor Befektetési Zrt. vezérigazgatója. Az Equilor Alapkezelő Zrt. felügyelőbizottságának elnöke és a Közép- Európai Kockázati és Magán Tőkealap-kezelő Zrt. vezérigazgatója. 2011 és 2015 között a Budapesti Értéktőzsde alelnöke. 2018 áprilisa óta tagja az Igazgatóságnak.

Prof. Dr. Vizi E. Szilveszter (1936)

Orvos, akadémikus. Diplomáját a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen szerezte. 1989–2002 között az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet igazgatója. 2002-től 2008-ig a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Jelenleg az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet kutató professzora. 2008-tól tagja az Igazgatóságnak.

Dr. Zolnay Kriszta (1966)

Okleveles gyógyszerész, egyetemi gyógyszerészdoktor, nemzetközi marketing szakember. 1992-2002 között a Roche Magyarország Kft. gyógyszerügyi képviselője, biotechnológiai termékcsaládként gyógyszerklinikai vizsgálatokat koordinált. 2002-től 2015 júliusáig vezetője Magyarország egyik legnagyobb gyógyszertárának, a szegedi Kígyó Patikának. 2015 júliusa és 2019 júniusa között a londoni székhelyű Gedeon Richter UK Ltd. és Medimpex UK Ltd. ügyvezető igazgatója. 2014 óta tagja az Igazgatóságnak.

Ügyvezetőség

Orbán Gábor (1979)

Karrierjét az MNB és az EKB közgazdászaként kezdte, később az Aegon Befektetési Alapkezelő portfólió-menedzsereként és kötvényüzletág-vezetőjeként dolgozott. Két és fél éven keresztül a Nemzetgazdasági Minisztérium adó- és pénzügyekért felelős államtitkára volt, majd 2015 szeptemberétől a Rothschild párizsi bankjánál dolgozott. Tanulmányait a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen, valamint az Egyesült Államokban végezte. 2016 szeptemberétől a Richter stratégiai igazgatója, 2017. január 1-jétől általános vezérigazgató-helyettes. 2017 áprilisától tagja az Igazgatóságnak. 2017. november 1-jétől a Társaság vezérigazgatója.

Bogsch Erik (1947)

Vegyésszmérnök, okleveles mérnök-közgazdász. 1970 és 1977 között a kutatás-fejlesztés területén töltött be különböző pozíciókat a Társaságnál. 1977 és 1983 között a Medimpex irodavezetője Mexikóban. 1988 és 1992 között a Medimpex UK ügyvezető igazgatója. A MAGYOSZ elnökség tagja, 2006–2016 között a MAGYOSZ elnöke. 1992-től 2017 novemberéig a Richter vezérigazgatója. 1992-től tagja az Igazgatóságnak. A Társaság Igazgatóságának elnöke. 2017. november 1-jétől felelős a kereskedelemért, a nemzetközi és kormányzati kapcsolatokról.

Dr. Greiner István (1960)

2014-től a Társaság kutatási igazgatója. Vegyészmérnök, okleveles szabadalmi ügyvivő, a kémiai tudomány kandidátusa, az angliai Open University MBA fokozatával is rendelkezik. 1984 óta a Richter Gedeon Nyrt.-nél dolgozik, kezdetben mint kutató vegyész, majd mint a kémiai K+F vezetője. 1996 és 1999 között a Szabadalmi osztály vezetését is ellátta. 2001-től a Kutatási igazgató helyettese, ebben a pozícióban volt felelős 2006-tól kezdve a Társaság biotechnológiai tevékenységeinek kialakításáért is.

Dr. Gulácsi Gábor (1958)

2000 óta a Richter kinevezett gazdasági vezérigazgató-helyettese. Közgazdász, közgazdász doktor. Szakmai pályafutását 1981-ben kutatóként kezdte a Tervgazdasági Intézetben. 1988-tól a Közlekedési és Távközlési Minisztérium stratégiai elemző szervezetében dolgozott, majd 1990-től az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium és jogutód minisztériumok helyettes államtitkára lett. 1996 és 1998 között a Pénzügyi Központ Rt., majd a Pannonplast Rt. menedzmentjének tagja volt, ezt követően 1998-2000 között a Gazdasági Minisztérium államtitkára volt. 2010 óta az Igazgatóság tagja.

Horváth Tibor (1974)

2017 augusztusa óta a Társaság kereskedelmi igazgatója. Biológia-kémia szakos diplomát és nemzetközi értékesítés és marketing MBA képesítést szerzett. 1999-ben lépett be a Richterbe, ahol piacelemzőként, majd licenz menedzserként dolgozott. 2003-ban MBA diplomát szerzett (Case Western Reserve University). 2005 májusától 2017-ig a Gedeon Richter Pharma GmbH német kereskedelmi leányvállalat ügyvezető igazgatója.

Dr. Thaler György (1959)

1993-tól a Társaság fejlesztési igazgatója. Vegyészmérnök, műszaki egyetemi doktor. 1983 óta dolgozik a Társaságnál, ez idő alatt különböző vezetői pozíciókat töltött be. 2001 óta tagja a Medicines for Europe (korábbi nevén Európai Generikus Gyógyszergyártók Szövetsége, EGA) Vezetőségének és Igazgatóságának, alapítása óta elnöke ugyanazon szervezet Jogi Bizottságának.

Felügyelő Bizottság

Dr. Chikán Attila (1944)

Egyetemi tanár a Budapesti Corvinus Egyetem Vállalatgazdaságtan Intézetében, és a Versenyképesség Kutató Központ igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia doktora. 2000–2003 között a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem rektora. 1998–1999 között gazdasági miniszter. 2000-ben választották a Felügyelő Bizottság elnökévé. Az Audit Bizottság tagja és egyben elnöke.

Prof. Dr. Bedros Jonathán Róbert (1961)

Orvos, egészségügyi szakközgazdász, címzetes egyetemi docens. Orvosi diplomáját a Semeleweiss Orvostudományi Egyetemen szerezte. 1999-2005 között a Belügyminisztérium Központi Kórház és Intézményei, majd 2006-2011 között a Pest Megyei Flór Ferenc Kórház főigazgató főorvosa. Jelenleg a Szent Imre Kórház főigazgató főorvosa. 2012 óta tagja a Felügyelő Bizottságnak. Az Audit Bizottság tagja.

Dr. Harmath Zsolt (1975)

Közgazdász, mérlegképes könyvelő. 2005-ben jogász másoddiplomát szerez. 1999-től 2010-ig a Magyar Posta Zrt. alkalmazásában áll különböző gazdasági pozíciókban. 2003-tól 2004-ig a Magyar Posta Zrt. gazdasági igazgató-helyettese, 2005-től a társaság integrált vállalatirányítási rendszerének felelőse. 2010-től az MNV Zrt. kontrollig, könyvszakértő, vagyonértékelő igazgatója, 2014-től az MNV Zrt. gazdasági főigazgatója. A Nemzeti Üzleti Szolgáltató Zrt. és a HM ARMCOM Zrt. igazgatósági tagja. Az FHB Zrt. és a BMSK Zrt. Felügyelő Bizottságának elnöke. A RÁBA Nyrt. és a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Korlátolt Felelősségű Társaság felügyelőbizottsági tagja. 2018 áprilisától tagja a Richter Felügyelő Bizottságának és Audit Bizottságának.

Kovácsné Csikós Klára (1954)

Munkavállalói küldött. Vegyésztechnikus, felsőfokú általános menedzser. A Richternél 1972 óta dolgozik. Korábban laboráns, újírtási előadó, majd technológus. Jelenleg menedzser asszisztens a Műszaki Igazgatóságon. 2007 óta tagja az Üzemi Tanácsnak, 2010-től az Üzemi Tanács elnöke. 2015 óta tagja a Felügyelő Bizottságnak.

Kovácsné Dr. Kozsda Éva (1962)

Munkavállalói küldött. Vegyészmérnök doktor, minőségbiztosítási auditor, MBA. Korábban a Technológiai főosztályon termékfelelős, jelenleg hatóanyag témafelelős a Kémiai főosztályon. 2003 óta dolgozik a Richternél. 2015 óta tagja a Felügyelő Bizottságnak.

A Társaság vezetésében 2019 során bekövetkezett változások

A 2019. április 24-én tartott éves rendes közgyűlés a 2022. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra az Igazgatóság tagjává választotta:

Dr. Bagdy György urat.

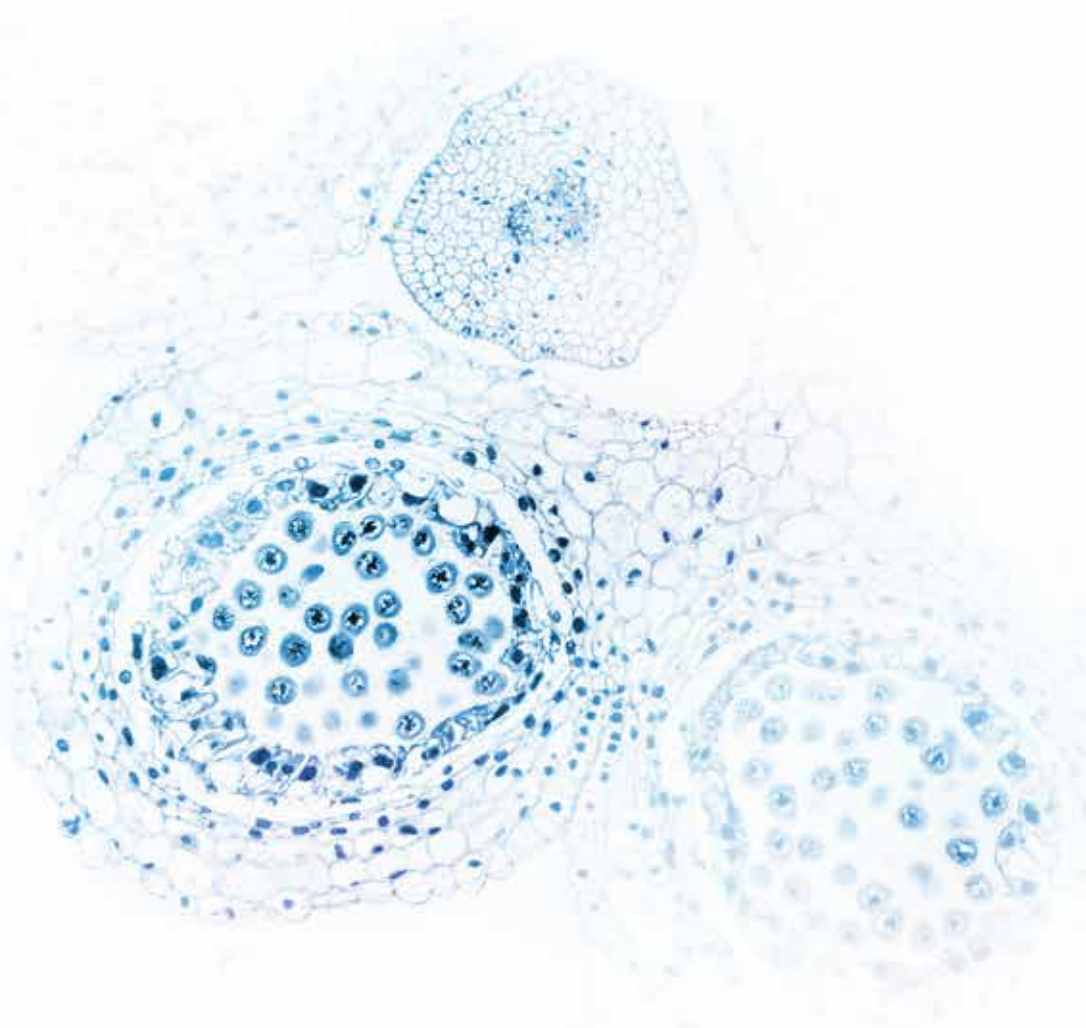
Az éves rendes közgyűlés a 2022. évi rendes közgyűlésig terjedő 3 (három) éves időtartamra az Igazgatóság tagjává újráválasztotta:

Lantos Csaba urat és

Dr. Gulácsi Gábor urat.

Dr. Szivek Norbert úr igazgatósági tagsága a 2019. évi közgyűlés időpontjában lejárt.

Csák János úr 2019. augusztus 31. napi hatállyal lemondott a Richter Gedeon Nyrt. Igazgatóságában betöltött tagságáról.

6. Az Ügyvezetőség tevékenységét közvetlenül támogató vezető beosztású munkavállalók

A stratégiai céloknak a 2019-es év során végrehajtott finomhangolását a Társaság ügyvezetési feladatainak bizonyos mértékű átszervezése követte.

Az Ügyvezetőség tevékenységét közvetlenül támogatják a következő funkcionális területek igazgatói: emberi erőforrás, gyártás, regulatory science és minőségirányítás.

Erdei Katalin (1974)

Erdei Katalin a Szegedi Tudományos Egyetemen szerzett bölcsészettudományi diplomáját követően, közel 18 éves szakmai tapasztalatot szerzett a humánerőforrás-menedzsment területén. Ez idő alatt olyan cégeknél dolgozott különböző pozíciókban, mint a Győri Keksz Kft, a Ferrero Magyarország, majd a Mars vállalatcsoport. Ez utóbbinál 2012-től vezetőségi tagként a magyarországi leányvállalatnál, 2015-től pedig a cégcsoport európai központjában, Németországban látta el nemzetközi HR menedzseri feladatait. 2018-ban érkezett a Richterhez, ahol igazgatóként irányítja a Richter globális HR tevékenységét.

Dr. Péter Imre (1960)

Gyógyszerész, szakgyógyszerész, gyógyszerész egyetemi doktor. Diplomáját a Semmelweis Orvostudományi Egyetem szerezte. Karrierjét 1984-ben a Richternél kezdte, kezdetben analitikusként a minőségellenőrzés területén. 1999-óta a minőségirányítási igazgatói pozíciót tölti be, a minőségbiztosítás és -ellenőrzés szakterületet felügyeli.

Szénási Attila (1984)

2019 január 2-án csatlakozott a vállalathoz, a Társaság gyógyszergyártási igazgatója, Budapest és a gyártó leányvállalatok termeléséért egyaránt felel. Vegyészmérnök, szervezeti menedzsment végzettséggel is rendelkezik. Vegyipari és gyógyszergyártási területen szerzett tapasztalatot ismert multinacionális vállalatoknál, majd globális feladatokat is ellátott mielőtt belépett a Társasághoz.

Szolyák Tamás (1966)

2018 szeptembere óta a Társaság törzskönyvezési és betegbiztonsági (Regulatory Science) igazgatója. 1992-ben orvoslátogatóként kezdte karrierjét gyógyszerészként. 21 éven keresztül a Novartis, illetve előd cégei alkalmazottjaként kereskedelem és marketing területén dolgozott. 2007 és 2013 között a magyarországi leányvállalat igazgatója volt, ezen időszakon belül az Innovatív Gyógyszergyártók Szövetségének elnökeként tevékenykedett. 2013-ban egészségügyi fejlesztési projektekkel foglalkozott. 2015-ben csatlakozott az OGYÉI-hez, a Törzskönyvezési igazgatóság vezetési feladatait látta el.

7. Kockázatkezelés

A Richter elkötelezett a partnereinek, befektetőinek, munkavállalóinak és a társadalomnak nyújtott hosszú távú értékteremtés mellett. A Richter olyan kockázatkezelési rendszert működtet, amelynek módszertana nemzetközi szabványokon és a legjobb iparági gyakorlatokon alapul, és úgy tekint a kockázatkezelésre, mint az eredményes társaságirányítás egyik eszközére. A Társaság törekszik arra, hogy biztosítsa a kockázatoknak kellő időben történő azonosítását, megfelelő megértését és értékelését, valamint azoknak az eredményes válaszlépéseknek megtételét, amelyek a stabil és fenntartható működéshez, a vállalati stratégia megvalósításához szükségesek.

A Társaság átfogó kockázatkezelési modelljének elemei:

- Az Igazgatóság felelős a kockázatkezelés felügyeletéért és irányításáért;
- A stratégiai kockázatok kezelése az egyes stratégiai pillérekért felelős igazgatók feladata;
- A funkcionális területek vezetői felelősek a saját területük működési kockázatainak kezeléséért, ugyanakkor a Minőségirányítási és Regulatory funkciókkal a Társaság átfogó, több funkcionális területet is érintő kockázatok kezelését is megvalósítja;
- Az értékesítéssel kapcsolatos megfelelőségi (compliance) kockázatok kezelése központilag, külön szervezeti egységen keresztül történik;
- A pénzügyi kockázatokat centralizáltan a Gazdasági Igazgatóság kezeli;
- Az Audit osztály jóváhagyott éves terv alapján objektívan vizsgálja, hogy a kialakított belső kontrollrendszer alkalmas-e a kockázatok hatékony kezelésére, és legalább évente egyszer beszámol a Felügyelő Bizottság és az Audit Bizottság előtt a belső kontroll mechanizmusok működéséről.

A Richter Csoport lényegesebb kockázati tényezőit a következő oldalakon mutatjuk be.

Ami a kockázatok 2019. évi változását illeti, ugyanott jelöljük a kockázat növekedését ▲, csökkenését ▼, vagy szinten maradását ► is.

Stratégiai kockázatok

Kockázati terület	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások	A kockázat változása 2019-ben
<ul style="list-style-type: none"> A Cariprazine kiemelkedő hozzájárulása a Társaság árbevételéhez és eredményéhez 	<ul style="list-style-type: none"> A Cariprazine hozzájárulása döntően függ az USA licenc partnerünk által elért árbevételtől, és az innovatív termékek bevezetését ösztönző amerikai gyógyszerárászási környezet tartós továbbélésétől. 	<ul style="list-style-type: none"> USA partnerünkkel közös indikáció bővítő és PASS vizsgálatok végzése, illetve az értékesítés földrajzi kiterjesztése érdekében licencbe adási szerződések kötése új partnerekkel. 	▶
<ul style="list-style-type: none"> Későbbi fázisokba lépő originális CNS kutatási projektjeink magasabb kockázata 	<ul style="list-style-type: none"> Több CNS kutatási projekt is klinikai fejlesztési fázisba lép, jelentősen növekvő költségekkel és továbbra is magas kiesési kockázattal. 	<ul style="list-style-type: none"> Szigorú kritériumok alapján a projektek rendszeres felülvizsgálata („go-no go” döntések), és proof of concept elérésétől fejlesztő és licenc partner bevonása. 	▲
<ul style="list-style-type: none"> Nőgyógyászati specialty termékek, továbbá bioszimiláris termékek fejlesztése és piacra vitele saját erőforrásokkal, illetve licenc partnerekkel együtt 	<ul style="list-style-type: none"> A generikus fejlesztésekhez képest magas költségű és kockázatos, illetve különleges regulatory követelményeket teljesítő klinikai vizsgálatok szükségesek a törzskönyvezéshez; szükséges saját K+F erőforrásokkal. 	<ul style="list-style-type: none"> Az orvostudományi és regulatory terület fejlesztése, a klinikai vizsgálatok és a CRO-k szigorú monitorozása; Nőgyógyászati specialty, illetve bioszimiláris termékek fejlesztésére és licencbe vételére vonatkozó komplex együttműködési megállapodások kötése. 	▶
<ul style="list-style-type: none"> Branded generikus termékeink forgalmának fenntartása 	<ul style="list-style-type: none"> A branded generikus termékeink fő piacait kormányzati árleszorító beavatkozások, éles verseny, árerózió és rövid termék életciklusok jellemzik. 	<ul style="list-style-type: none"> Jól kiválasztott új generikus termékek fejlesztése és a fő piacainkon az elsők közötti piacra vitelük. 	▶
<ul style="list-style-type: none"> A klasszikus termékportfoliónk védelme a csökkenő piaci lehetőségeik mellett 	<ul style="list-style-type: none"> Az esetleges mellékhatás bejelentések és az idők folyamán megnövekedett regulatory követelmények hiányos teljesítése esetén indikáció szükségítés vagy kivonás. 	<ul style="list-style-type: none"> Kiemelt figyelem a PV rendszerben, aktív regulatory párbeszéd a hatóságokkal, fenntartó fejlesztési projektek. 	▲

Gyógyszeripari ártámogatási-, működési- és megfeleléségi kockázatok

Kockázati terület	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások	A kockázat változása 2019-ben
<ul style="list-style-type: none"> A gyógyszer ártámogatási rendszer kedvezőtlen változása a KKE régióban, Oroszországban és Kínában; claw-back adók az európai országokban 	<ul style="list-style-type: none"> A gyógyszer ártámogatási rendszer kedvezőtlen változása a KKE régióban, Oroszországban és Kínában; claw-back adók az európai országokban 	<ul style="list-style-type: none"> Új termékek bevezetésével és a promóciónak a kevésbé fenyegetett termékkörre összpontosításával a kitettség csökkentése. 	▲
<ul style="list-style-type: none"> Szakképzett munkaerő biztosításának nehézségei a Csoport közép-kelet európai vállalataiban 	<ul style="list-style-type: none"> A magyar, román és lengyel munkaerőpiacon egyre nehezebb a képzett gyógyszeripari munkaerő felvétele. 	<ul style="list-style-type: none"> Béremelések és a vállalathoz való hosszú távú kötődést segítő konstrukciók alkalmazása; A termelő üzemekben 2019-ben is az kiemelt béremelés végrehajtása, saját szakképzés elindítása; Termelés áthelyezés Oroszországba; Egyetemi képzési együttműködések. 	▶
<ul style="list-style-type: none"> EU szerializációs követelmények hatályba lépése miatti és az orosz szerializációs felkészülés miatti költségnövekedés és kibocsátás csökkenés 	<ul style="list-style-type: none"> A doboz szintű azonosító jelek nyomtatása és IT rendszereken keresztüli továbbítása jelentős beruházásokat igényel, csökkenti a kibocsátást és piaci hiányokat okoz. 	<ul style="list-style-type: none"> Többlet munkaerő alkalmazása, hétvégi műszakok bevezetése, újabb csomagoló gépsorok beszerzése. 	▶
<ul style="list-style-type: none"> Gyógyszer-készítmények fejlesztésére és gyártására vonatkozó, egyes esetekben extrém magas minőségi követelmények teljesítése; gyógyszer mellékhatás követés és termékfelelősségi kockázat teljes életcikluson keresztül. 	<ul style="list-style-type: none"> GMP, GLP, GCP, GDP, IT GXP, PV előírások megsértése a tevékenységi engedélyek visszavonásával járhat; Beszállítói hiányosságok miatti készítmény minőségi meg nem felelés, késés, versenyhátrányt okozó költségszintek, reputációvesztés; Új mellékhatás, szennyezés, gyártási hiba, szándékos károkozás, hamisítás; 2019-től piacra lépési és piacon maradási feltétellé válik egyedi azonosító jelek („szerializáció”) alkalmazása a gyógyszer dobozokon. 	<ul style="list-style-type: none"> Törzskönyvi engedély szerinti termék előállítás, minőségbiztosítás; Minőségbiztosítási rendszerek alkalmazása, SOP-kal szabályozott működés; Kulcs termékek esetében saját hatóanyag fejlesztése; Beszállító minősítési rendszer alkalmazása, törekvés alternatív beszállítók törzskönyvezésére; Termékfelelősségi biztosítás, általános felelősségi biztosítás, kártérítés. 	▶
<ul style="list-style-type: none"> Az iparági etikai normákat betartó értékesítési gyakorlat, magas szintű adatvédelem 	<ul style="list-style-type: none"> Gyógyszer promóció etikai és reklámozási szabályait sértő munkavállalói magatartás; GDPR követelmények megsértése személyes adatok jogosulatlan felhasználása vagy nem megfelelő adatvédelem miatt. 	<ul style="list-style-type: none"> Igazgatóság által elfogadott compliance program; GDPR szabályzat és felkészülés; IT biztonsági fejlesztések. 	▶

- Gyógyszeripari berendezések és IT rendszerek magas rendelkezésre állásának biztosítása
- A hatóanyaggyártás veszélyes üzem, tűz-és robbanás veszély áll fenn;
- Üzemrészek kiesése miatti termékihiány;
- Egyedi gép meghibásodások miatti termelés csökkenés, avulás miatti inspekciós kockázat;
- IT szerverek kiesése, adatátviteli kapacitások szűkössége, jogosulatlan hozzáférések, adatlopások.
- „Risk survey” ajánlásai alapján termelésbiztonsági intézkedések, vagyon- és üzemszüneti biztosítás;
- Megfelelő szintű kapacitás fenntartó beruházások és karbantartás, hibaelhárítás;
- Rendelkezésre állást és biztonságot javító IT beruházások és intézkedések.

- Magas minőségű munkahelyi egészségvédelmi rendszer fenntartása;
- Környezetvédelmi terhelést határértékek alá csökkentő eljárások alkalmazása
- Hatóanyag expozíció, munkahelyi balesetek, munkaerő kiesés, kártérítés;
- Szigorú környezetterhelési határértékeket kell betartani (zaj, por, szennyvíz), költséges hulladékártalmatlanítást kell végezni.
- MEBIR rendszer alkalmazása, tanúsítása;
- Átfogó élet-és balesetbiztosítás;
- Vállalati környezetvédelmi szervezet, Környezetközpontú Irányítási rendszer (KIR) működtetése, monitoring, minősítettetés, beruházások.

Pénzügyi kockázatok

Kockázati terület	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások	A kockázat változása 2019-ben
• Árfolyam kockázat	• A Csoportnak jelentős RUB és USD bevételi többletei vannak, az árfolyam ingadozások eltérítik a HUF-ban és EUR-ban mért összes bevételt.	• Részleges természetes fedezés azonos devizában felmerülő költségekkel;	▶
• Vevő hitelezési kockázat	• A Richter Csoport egyes piacain (FÁK, illetve Egyéb régiós piacok) és egyes tagvállalatok vevői körében (romániai nagykereskedelmi vállalat) fokozott vevőhitelezési kockázattal kell számolni.	• Kiterjesztett MEHIB vevőhitel biztosítás a Richter Csoport FÁK piacaira és Egyéb régiós piacaira;	▼
• Szabad pénzeszközök befektetési kockázata	• Az anyavállalati átmenetileg szabad pénzeszközök biztonságos befektetését kell megoldani;	• Anyavállalatnál: igazgatósági szintű pénzügyi befektetési szabályzat elfogadása, szigorú betartása, ellenőrzése;	▶
• Adózási kockázatok	• Anyavállalat: K+F és jogdíj adókedvezményekre jogosultság igazolása;	• Az adóhatósággal egyeztetett eljárás a jogdíj adókedvezmények elszámolására, az anyavállalati éves negatív adóalapokból származó adóalap csökkentési lehetőségek (TLCF) felhasználása;	▼
	• Csoport: kapcsolt vállalatok közötti transzferázás alátámasztottsága.	• Csoport transzferár: Masterfile alapján megállapított árak, helyi transzferár dokumentációk.	

8. Peres ügyek

2019. december 20-án a Richter Gedeon Nyrt. és leányvállalatai keresetet nyújtottak be a 7,737,142 ("a '142-es szabadalom") és a 7,943,621 ("a '621-es szabadalom") számú, amerikai egyesült államokbeli szabadalmi bitorlása miatt az USA Delaware-i kerületi bíróságon az Aurobindo Pharma Limited és Aurobindo Pharma USA, Inc. (együttesen „Aurobindo”), Sun Pharmaceutical Industries Limited és Sun Pharma Global FZE (együttesen, “Sun”), és Zydus Pharmaceuticals (USA), Inc. és Cadila Healthcare Limited d/b/a Zydus Cadila (együttesen “Zydus”) ellen, az FDA-hez az Aurobindo, Sun és Zydus által a VRAYLAR® generikus változatainak piacra kerülésének érdekében benyújtott rövidített, új gyógyszerkérelmek vonatkozásában (Abbreviated New Drug Application – ANDA), valamint a hivatkozott szabadalmak megvédése céljából. A '142-es szabadalom oltalma 2029 szeptemberében jár le, a '621-es szabadalom pedig 2028 decemberében. A bíróság a tárgyalás időpontját még nem tűzte ki, továbbá az ügy intézésének ütemezését nem állapította meg.

3

A Vezérigazgató
beszámolója

Orbán Gábor
Vezérigazgató

Örömmel számolok be arról, hogy jelentős előrelépést tettünk 2019-ben árbevételünk összetételének megváltoztatása, azaz a „specialty” termékek arányának növelése irányába. Ezen termékek árbevétele már a gyógyszergyártási szegmens forgalmának mintegy 50 százalékát teszi ki, ami stratégiánk végrehajtásának szempontjából kiemelt jelentőséggel bír.

Annak érdekében, hogy felgyorsítsuk stratégiánk végrehajtását és kezelni tudjuk az előttünk álló kihívásokat, kezdeményeztem a vezetőségnel a vállalati stratégia átfogó felülvizsgálatát az év során. Ennek eredményeképpen finomhangoltuk, pontosabban körülhatároltuk a stratégiai célokat és ezeknek megfelelő teljesítményt mérő mutatószámokat és cselekvési terveket határoztunk meg.

A VRAYLAR® továbbra is a leggyorsabban növekvő termék az atípusos antipszichotikumok piacán az Egyesült Államokban, továbbra is pozitív az orvosok, a betegek tapasztalata a készítménnyel kapcsolatban. Az Allergan a VRAYLAR® értékesítését piacvezető P2P promóciós programjával és direkt marketing tevékenységével támogatta. Az FDA 2019 májusában engedélyezte, hogy a készítmény alkalmazási előírata a bipoláris depresszió indikációval kiegészüljön, ami jelentősen növelte a receptfelírások számát, következésképp a VRAYLAR® árbevételét. Mindeközben az Allergan és az AbbVie megállapodtak abban, hogy az AbbVie kezdeményezi az Allergan felvásárlását. Nagy várakozással tekintünk az AbbVie-val való jövőbeli együttműködés elé az akvizíció hatósági engedélyezését követően, hogy a VRAYLAR®-ban rejlő lehetőségeket maximálisan kiaknázhassuk.

Azt követően, hogy az elmúlt néhány évben a cariprazine piacra került az USA-ban és megjelent az EU és a FÁK piacain, számos kétoldalú megállapodás útján sikerült a Richternek biztosítani a készítmény globális jelenlétét. Sikeres partnerkeresést követően jó néhány megállapodást írtunk alá a cariprazine értékesítésére vonatkozóan Ausztrália, Új-Zéland, Latin-Amerika, a MENA térség és Dél-Korea piacaira. A Richter licenc partnere Japánban, a Mitsubishi Tanabe, Szingapúr és Thaiföld vonatkozásában a cariprazine-ra megkapta a törzskönyvi engedélyt a vizsgált évben.

Jelentős előrelépésről számolhatok be egy másik „specialty” területünkön, a bioszimiláris üzletágban is, ahol sikeresen vezettük be a piacra az első saját fejlesztésű bioszimiláris termékünket, a TERROSA®-t (teriparatide). Annak különösen örülök, hogy a termékkel a földrajzi Európa területén elsőként tudtunk a piacra lépni. Ezen felül licenc partnerünk, a Mochida 2019 novemberében bevezette a terméket Japánban is.

A Vállalat legfontosabb „specialty” jellegű tevékenyei köre a nőgyógyászat maradt. A Richter a világ egyik legszélesebb termékkörével kínál a nők valamennyi korcsoportja számára készítményeket. Ezen igényeket kielégítendő 2019 októberében licenc, fejlesztési, valamint technológia transzferről szóló megállapodást kötöttünk a Mycovia Pharmaceuticals Inc. céggel a VT-1161 kódjelű, visszatérő gombás hüvelyfertőzés kezelésére szolgáló, jelenleg fázis III klinikai vizsgálatok alatt álló molekula értékesítésére és gyártására. A visszatérő gombás hüvelyfertőzés a nőgyógyászati terápiás terület egyik kielégítetlen orvosi igényt jelentő indikációja. A jelenleg rendelkezésre álló terápiák csak átmeneti időre enyhítik a tüneteket. A VT-1161 molekula fejlesztésekor fokozott szelektivitást, kevesebb mellékhatást és megnövelt hatásosságot céloztak meg.

2020 márciusában a Farmakovigilancia Kockázattértékelő Bizottság új értékelési eljárást indított azután, hogy a közelmúltban májkárosodás lépett fel egy, az ESMYA®-val kezelt beteg esetében. Az ESMYA®-hoz kapcsolódó értékesítési tevékenységek ideiglenesen felfüggesztésre kerültek. A betegek biztonsága kiemelt fontossággal bír a Richter számára és továbbra is támogatjuk a Hatóság ezirányú munkáját.

A fent leírt fejlemények mellett a 2019-es esztendő kedvező árfolyamkörnyezetet is biztosított a számunkra, amely közel 15 MrdFt-tal járult hozzá árbevételünkhöz.

A branded generikus piacokat világviszonylatban jellemző kihívások minket is negatívan érintettek 2019-ben. Gyártási kapacitásainkat csakúgy, mint az előző év első félévi forgalmunkat visszavetette a szerializációhoz kapcsolódó előírások bevezetése. Ezek az intézkedések magas beruházási szintet igényeltek, elsősorban a csomagoló gépekhez és az azt felügyelő szoftverekhez kapcsolódóan, amelyek a működési költség szintet is megemelték, mindennek előtt a megnövekedett létszám és a bérköltségek okán. A fenti tényezőkhöz túlmenően az orosz Hatóság 2019 során árcsökkentéseket vezetett be. Mivel a létfontosságú listán szereplő termékek árát 2020-ban várhatóan ismét felülvizsgálják majd, a piacot jellemző negatív tendenciák várhatóan továbbra is megmaradnak. További visszaesés történt Kínában, ahol a hatóságok 2019 második félévében kihirdették a CAVINTON támogatási listáról való törlését. Bár az intézkedés 2020. január 1-jei hatállyal lépett életbe, a nagykereskedők ennek megfelelően csökkentették a 2019-re vonatkozó megrendeléseiket. Annak érdekében, hogy a felsorolt tényezők negatív hatásait semlegesíteni tudjuk, ebben az üzleti szegmensben defenzív stratégiát követünk. Ahhoz, hogy ezt a célunkat elérjük, nagyobb

figyelmet fordítunk az egyes készítményeink és azok célpiacainak összehangolására a célból, hogy csökkentsük a piaci változások hatásait és javítsuk a költséghatékonyaságot.

Termékportfoliónk megújításának felgyorsítása, az ahhoz kapcsolódó K+F tevékenység finanszírozása újabb források bevonását igényli. Kutatási projektjeink jó ütemű haladása magasabb költség szinteket követel. Az a tény, hogy ezeket a forrásokat biztosítjuk, mutatja az irányú elkötelezettségünket, hogy egy fenntartható termékportfóliót alakítsunk ki.

Üzemi és adózott eredményünkre egyaránt negatívan hatottak, hogy az év során értékvesztést kellett elszámolnunk elsősorban az ESMYA® immateriális eszközre vonatkozóan. Az első leírásra 2019 harmadik negyedévében került sor, mivel az FDA által kiadott „Complete Response Letter” több mint tizenkét hónapja érkezett meg az Allergan-hoz és azóta semmilyen megállapodás nem jött létre az ulipristal acetate törzskönyvi kérelmének újbóli beadásáról. Újabb értékcsökkenést számoltunk el az ESMYA® immateriális eszközre vonatkozóan 2019 utolsó negyedévében is, tekintettel az adat kizárólagosság 2020. májusi lejárására az EU területén.

A Csoport 507.794 Mft konszolidált árbevételt ért el 2019-ben, ami az egy évvel korábbi bevételhez képest 14 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest.

A cariprazine forgalma után elszámolt bevétel 57.686 Mft volt, amely tartalmaz 47.565 Mft royalty-t és 7.072 Mft egyszeri mérföldkő bevételt.

Az adózott eredmény 2019-ben 48.430 Mft volt 2019-ben, amely 12.237 Mft növekedést jelent az előző évben elért értékhez képest.

A Csoport jó eredményeket ért el 2019-ben és jó helyzetből kezdi a 2020-as esztendő. Ha a 2020-as évre, vagy azon túl előre tekintek, optimista vagyok a Richter jövőjét illetően. Bár a piaci környezet továbbra is tartogat számunkra kihívásokat, bizonyítottuk, hogy üzletmenetünk rugalmasan tud reagálni azokra. Meggyőződésem, hogy megfelelő stratégiai célokot tűztünk magunk elé és kiváló vezetőink is támogatnak a hosszú távú fenntartható növekedés elérésében. Végezetül, szeretnék köszönetet mondani kollégáimnak a Richter bármely területén dolgozzanak is, az elvégzett áldozatos munkájukért, valamint részvényeseinknek kitaró támogatásukért.

Orbán Gábor
Vezérigazgató

4

Stratégiai
pillérek

A Richter működésének alapos átvizsgálása arra készítette a menedzsmentet, hogy a vállalati erőforrásokat a változó környezeti kihívásokhoz igazítva újrafogalmazza a Társaság stratégiáját.

A részvényesi érték maximalizálásának érdekében a Társaság vezetése a következő stratégiai célokat határozta meg:

- Magas hozzáadott értékű portfolió építése
- Fenntartható növekedés elérése a fedezeti szintek megtartása mellett
- Magas belépési korlátot jelentő lépések sikeres végrehajtása
- A márka fontosságának megőrzése és lehetőség szerinti javítása
- A hosszú távú értékteremtés és a rövid életciklusú generikus termékek között a megfelelő egyensúly megteremtése

Ennek megfelelően a következő stratégiai pillérek kerültek meghatározásra:

1. Cariprazine

A cariprazine molekulát a Richter kutatói fedezték fel a 2000-es évek elején, majd a Forest Laboratories-zal közösen továbbfejlesztve, 2016-ban bevezetésre került az Egyesült Államokban skizofrénia és bipoláris mania indikációban. A cariprazine-t 2017-ben az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) skizofrénia indikációban törzskönyvezte. 2019-ben az Egyesült Államokban az FDA bipoláris depresszió indikációval terjesztette ki a készítmény alkalmazási előíratát. Ezen pillér azt célozza meg, hogy maximalizálja a készítmény piaci potenciálját új kiserelési formák fejlesztése, a terápiás területek bővítése és a földrajzi lefedettség növelése által.

2. Originális kutatás – fókuszban a központi idegrendszer

Új, eredeti vegyületek kutatása mindig is kiemelt szerepet töltött be a Richter stratégiájában. Mivel egyre erősebbé vált a nyomás, hogy költséghatékonyságunkat növeljük, 2014-ben mélyreható vizsgálatot folytattunk le, amelynek következtében számos témát lezártunk vagy felfüggesztettünk. Mindazonáltal, a cariprazine tudományos és üzleti sikerére alapozva kutatóink továbbra is a központi idegrendszerrel kapcsolatos rendellenességekre összpontosítanak.

A kutatási koncepciót módosítottuk 2019-ben, mely szerint a korábbi indikáció alapú megközelítést felváltotta a tünetek szerinti csoportosítás. A tünetek a következő három klaszterbe sorolhatóak: kognitív, negatív és pozitív, amely számos indikációhoz vezethető vissza. Ezen stratégiai pillér célja, hogy a projekt pipeline megfelelő menedzselése és új partnerek bevonása által költséghatékony módon új molekulát juttasson el a törzskönyvi kérelem beadásáig a stratégiai horizonton belül.

3. Nőgyógyászat

A Richter azon üzletágai közül, ahol a piaci réseket igyekszik kihasználni, a nőgyógyászat a legjelentősebb. A Társaság egyedülálló, több évtizedre visszanyúló tapasztalattal rendelkezik ezen a területen. A Richter tudatos fejlesztések révén úgy alakította gyártóüzemeit, hogy képes legyen elvégezni a kiváló minőségű nőgyógyászati készítmények előállításához szükséges komplex és hosszadalmas eljárásokat. Ezen stratégiai pillér célkitűzése a földrajzi Európa piacvezető helyének megszerzése. A célkitűzést új orvosi igényeket megcélzó nőgyógyászati rés piacokra való belépéssel, saját piaci szegmensüket meghatározó készítmények bevezetésével, valamint partnerkeresési tevékenységgel kívánjuk megvalósítani. Ezt segíti elő innovatív termékek vagy késői fázisú projektek megvásárlása a következő alszegmensek bármelyikében: női fertilitás, méhmióma / endometriózis, női fogamzásgátlás, nőgyógyászati fertőzések és hormonpótlás.

4. Bioszimiláris üzletág

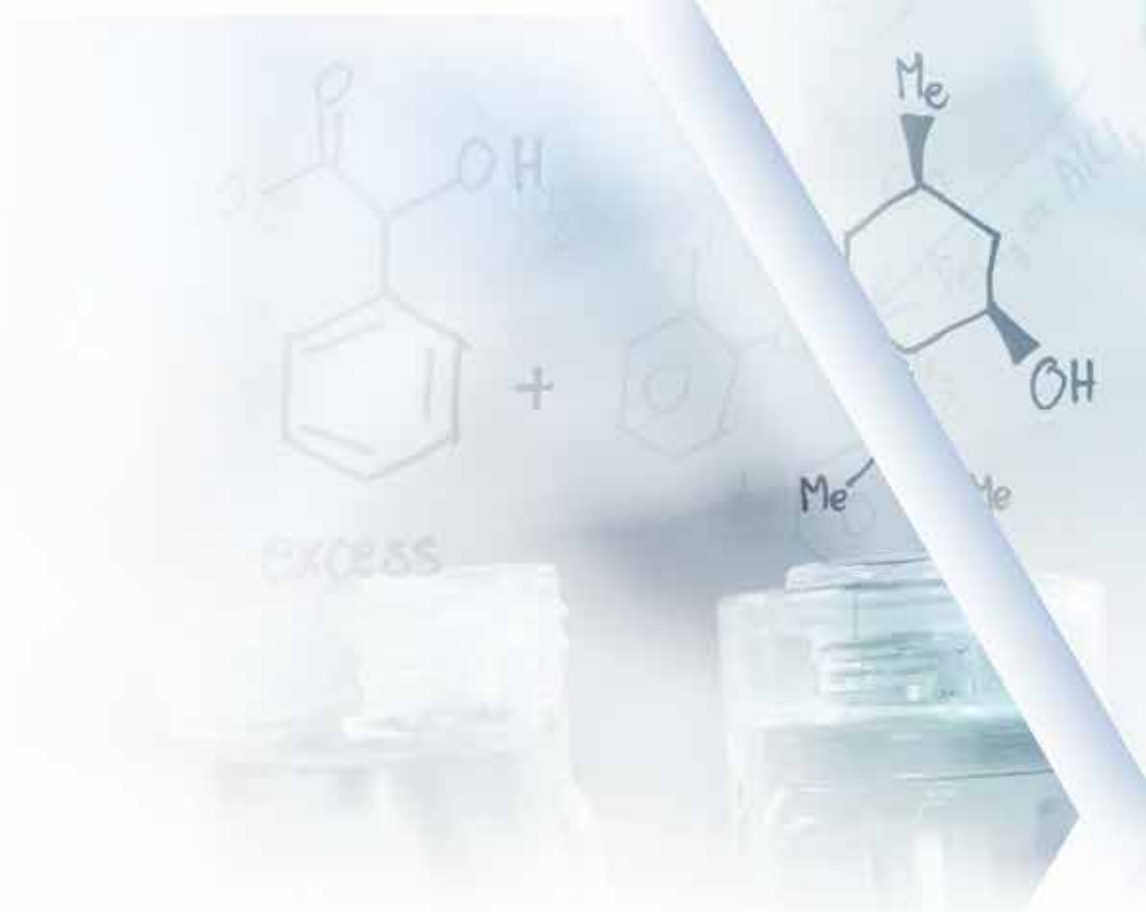
A biológiai készítmények gyógyszerpiaci részesedése jelentőssé vált az elmúlt két évtizedben. A klasszikus fermentáció területén szerzett tapasztalattal, kiegészülve a molekuláris biológiai tudással, 2006-ban úgy döntött a Társaság vezetése, hogy elindítja rekombináns biotechnológiai tevékenységét. A 2007-ben felvásárolt németországi fejlesztő és gyártó üzem kiegészült egy zöldmezős kísérleti félüzem, valamint a hozzá kapcsolódó laboratórium és gyártó üzem megépítésével Magyarországon. Ennek az üzletágnak a célja az, hogy folyamatosan járuljon hozzá a Csoport árbevételéhez. Új üzleti és licenbbevételi, illetve bérfejlesztési és bérgyártási lehetőségek felkutatása, partnerek bevonása a folyamatban lévő fejlesztésekbe, illetve a teriparaside földrajzi elérhetőségének kiterjesztése támogatja a kitűzött célok elérését. A fejlesztésre kiválasztott terápiai területek a reumatológia és az onkológia.

5. Branded generikus és hagyományos termékek

A hagyományos és branded generikus portfólió forgalma mintegy felét teszi ki a gyógyszergyártási szegmensből származó árbevételnek, emiatt ez termékkör továbbra is üzletmenetünk sarokkövét jelenti. Vertikális integrációra épülő üzleti modellünk magában foglalja a késztermékek, valamint a legtöbb hatóanyag házon belüli fejlesztését és gyártását, akárcsak a teljes termékkör értékesítését. Ennek ellenére, a piaci környezet magas versenyképességi elvárásai, a szigorú szabályozás, a kiélezett verseny, árszabályozás és a betegek növekvő tudatossága, valamint az energiafelhasználásra és munkabérekre vonatkozó költségcsökkentési elvárások folyamatos nyomás alatt tartják üzletágunknak ezt a részét. Célunk az, hogy jól bevezett vállalati és termék márka ismertségünkre alapozva fenntartsuk pozíciónkat a hagyományos piacainkon.

5

A Társaság üzletvitele

Dr. Greiner István
Kutatási igazgató

Dr. Thaler György
Fejlesztési igazgató

1. Kutatás és fejlesztés

Az eredeti gyógyszermolekulák kutatása és az innováció a Társaság 1901-es megalapításától fogva kulcsszerepet tölt be a vállalat stratégiájában. Mára a Richter Gedeon Nyrt. 1.200 fő-t meghaladó kutató-fejlesztő bázissal a közép-kelet-európai térség legjelentősebb gyógyszeripari K+F központjává fejlődött. A gyógyszerkutatás és fejlesztés négy stratégiai irányt ölel fel: rekombináns biotechnológia tevékenységet, eredeti kismolekulás gyógyszerjelöltek kutatását és fejlesztését, késői fejlesztési fázisban lévő nőgyógyászati projekteket, valamint generikus gyógyszerek fejlesztését.

Annak érdekében, hogy eredeti kutatási tevékenységeinket a nemrégiben megfogalmazott stratégiai elvárásokhoz igazítsuk, áttekintettük a központi idegrendszer rendellenességeinek lehetséges fókuszterületeit, amelyeket folytatni szándékozunk. Ebben a folyamatban a cariprazine sikeres fejlesztése során szerzett tapasztalatokat is felhasználtuk. A külső tanácsadók által támogatott felülvizsgálati eljárás eredményeként a központi idegrendszeri NCE kutatás három fő területét, mint tünetcsoportot vázolták fel: negatív, pozitív és kognitív. A fent említett tünetcsoportokhoz számos különféle indikáció létezik, amely a kitűzendő célok széles skáláját biztosítja. A preklinikai és klinikai kutatási tevékenységeket ennek az új megközelítésnek megfelelően átszerveztük.

Az eredeti termékek kutatási területén végrehajtott új beruházás eredményeként mesterséges intelligencia (AI) alapú szoftver került bevezetésre az új molekulák szintézisének támogatása és az új molekulák szerkezetének meghatározása érdekében. Ez az intézkedés várhatóan tovább javítja a hatékonyságot.

A Kutatási Igazgatóság egyes szervezeti egységei mindennapi munkájuk során a cariprazine-nal kapcsolatos tevékenységekre továbbra is jelentős erőforrásokat összpontosítottak, elsősorban a „post approval commitment”-ek (engedélyezés utáni kötelező vizsgálatok) megfelelő végrehajtása területén. Ezek között szerepelnek preklinikai és klinikai vizsgálatok is, jelentős gyerekgyógyászati célú klinikai vizsgálatokat is végzünk az Allergan-nal együttműködésben. Mind a Richter, mind az Allergan vezetősége elkötelezett maradt a cariprazine további fejlesztése iránt, fázis III klinikai vizsgálatokat végez major depresszió indikáció kiegészítő kezelésére.

2019 májusában az FDA jóváhagyta a termék kiterjesztett alkalmazási előíratát (sNDA) a bipoláris depresszió kezelésében.

2019 végén a Társaságunknak a cariprazine mellett 15 folyamatban lévő eredeti kutatási projektje volt, amelyek közül kettő korai klinikai szakaszban van, míg a többi a preklinikai kutatási és fejlesztési szakaszban.

Az estetrol-t (E4) és drospirenon-t (DRSP) tartalmazó új orális fogamzásgátló fejlesztési programjának támogató tevékenysége a beszámolási év során folytatódott. A lidokaint tartalmazó méhen belüli használatra kifejlesztett gél regisztráció alatt van az Európai Unióban. Az Organon NUVARING® termékéhez hasonló gyűrű, amelyet az Evestra-val közösen fejlesztettünk ki, ugyancsak regisztráció alatt áll. Emellett két másik gyűrűt fejlesztünk különböző nőgyógyászati indikációkban.

A Pantarhei-től licencbe vett új, kombinált orális fogamzásgátló fázis II/b klinikai vizsgálatának előkészítése folyamatban van.

A klasszikus fermentáció területén az elmúlt 50 évben felhalmozott tapasztalatainkra, valamint molekuláris biológiai tudásunkra alapozva 2006-ban hoztuk meg azt a stratégiai döntést, hogy megkezdjük rekombináns biotechnológiai gyógyszerek fejlesztését és gyártását. Németországban a Helm AG-vel közösen alapított Richter-Helm Biologics mikrobiális fehérjegyógyszerek kifejlesztését és gyártását végzi. Magyarországon 2009-ben biotechnológiai laboratóriumot és kísérleti félüzemet alakítottunk ki, amelyet egy, a legösszetettebb emlőssejtek előállítását megcélzó, 2012-ben megnyitott és üzembe helyezett zöldmezős beruházás egészített ki.

2019 februárjában visszavontuk az általunk kifejlesztett EFGGRATIN márkanevű bioszimiláris pegfilgrastim törzskönyvezési kérelmet az Európai Gyógyszerügynökségtől (EMA). A Társaság vezetése úgy döntött, hogy folytatja az európai piacra való fejlesztését.

A denosumab hatóanyagú bioszimiláris készítmény (az Amgen Prolia® és Xgeva® márkanevű termékei) fejlesztése preklinikai késői szakaszba ért. A fejlesztést oly módon terveztük, hogy megfeleljen mind az európai, mind az USA szabályozási követelményeknek.

A trastuzumab fejlesztését abbahagytuk a beszámolási év során.

Társaságunk továbbra is kiemelt szerepet tulajdonít a partnerek felkutatásának és a K+F együttműködések kialakításának. Akadémiai és egyetemi intézetekkel a kutatás korai szakaszában, míg ipari partnerekkel elsősorban a klinikai fejlesztésben dolgozunk együtt. 2013-ban a Richter tovább bővítette a központi idegrendszeri kutatás területén kialakított partneri megállapodásainak a körét azáltal, hogy az Orion Corporationnel együttműködési megállapodást írt alá, amelynek célja új kémiai vegyületek közös kutatása és fejlesztése a kognitív rendellenességek kezelésére. E szerződés értelmében az együttműködés lehetőséget biztosít arra, hogy a két társaság közösen válasszon ki és fejlesszen tovább akár három felfedezési fázisban lévő gyógyszerjelölt molekulát. A felek a fejlesztéssel kapcsolatos valamennyi kiadást egyenlő arányban osztják meg.

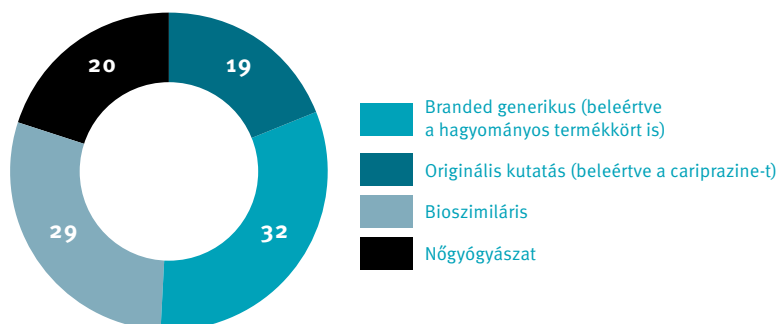
A bioszimiláris üzletág támogatása érdekében 2010-ben a Richter licenc, illetve együttműködési megállapodást kötött a Mochida Pharmaceutical Co. Ltd.-vel a Richter bioszimiláris termékportfóliójának fejlesztésére és értékesítésére

Emellett a STADA-val is partneri kapcsolatra lépett, amit később kiterjesztett a Richter bioszimiláris teriparatide és pegfilgrastim készítményeinek európai forgalmazására (Oroszország kivételével) egy nem kizárólagos licenc és értékesítési megállapodás keretén belül.

2019-ben folytattuk számos terápiás területre kiterjedő generikus termékfejlesztési munkánkat. A lejáró originális szabadalmak csökkenő száma miatt egyre kevesebb generikus fejlesztés indítható, és ez a trend középtávon is várhatóan fennmarad. Ugyanakkor ezzel párhuzamosan nőtt az átfogó, hozzáadott értékű fejlesztési projektek aránya, illetve egyre gyakoribbá vált a termékmegújítási-, fenntartási tevékenységek száma is. Mindezen változások kapcsolódnak azon elkötelezett szándékunkhoz, mely szerint üzleti modellünk elsősorban az innovatív, magas hozzáadott értékű területekre koncentrálódjon. Az év során számos hatóanyag és késztermék fejlesztését és bioekvivalencia vizsgálatát végeztük el. Néhány termék licenc formában történő átvétele is hozzájárult termékportfólióink megújításához.

A Csoport 2019-ben 48.860 Mft (150,2 MEUR) kutatási és fejlesztési kiadást számolt el, amely forintban 20,5 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest, és az árbevétel 9,6 százalékát tette ki.

K+F költségek megoszlása (%)

A következő táblázat azokat a készítményeket mutatja, amelyeket vagy házon belül fejlesztettünk, megvásároltunk, vagy licencbe vettünk 2019 során:

Új termékbevezetések Magyarországon 2019-ben

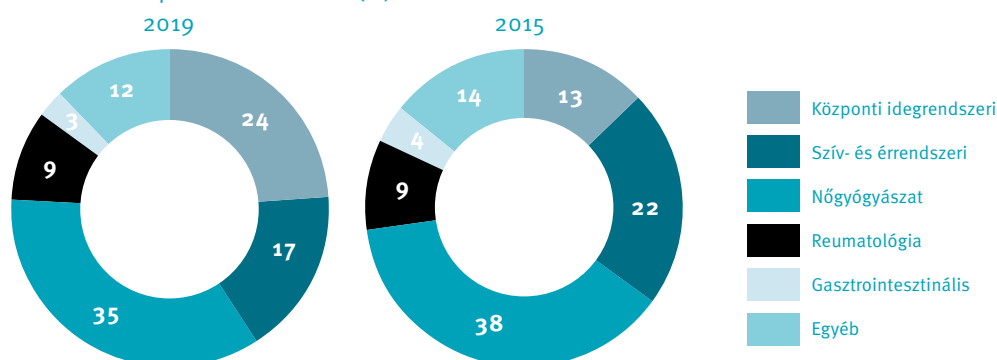
Márkanév	Hatóanyag	Terápiás terület	Bevezetés dátuma
ASSIMIL*	agomelatin	Központi idegrendszer, antidepresszáns	2019. I. negyedév
BEWIM	prasugrel	Szív- és érrendszer, thrombocyta aggregáció gátló	2019. I. negyedév
PAPILOCARE*	természetes összetevők	Nőgyógyászat, HPV elleni	2019. I. negyedév
BELSANOR*	solifenacin	Urológia	2019. II. negyedév
CO-XETER	ezetimibe+rosuvastatin	Szív- és érrendszer, koleszterin-csökkentő	2019. III. negyedév
CYCLOGEST*	progesterone	Nőgyógyászat, fertilitást elősegítő kezelés	2019. III. negyedév
TERROSA®	teriparatide	Oszteoporózis	2019. III. negyedév

Megjegyzés: * Licenc készítmény.

2. Termékek

A Richter termékportfóliója két fontos, üzleti modellünket meghatározó csoport között oszlik meg. 2019-ben elért forgalmunk mintegy 50 százaléka magas hozzáadott értékű, „specialty” készítmények árbevételéből, a másik fele pedig branded generikus és hagyományos készítmények értékesítéséből származott.

Termékek terápiás területenként (%)

A vezető termékek forgalma

Termék	Hatóanyag	Terápiás terület	2019 Mft	2018 Mft	Változás Mft	Változás %
Orális fogamzásgátlók	hormonok	Nőgyógyászati, orális fogamzásgátló	95.097	90.047	5.050	5,6
VRAYLAR® / REAGILA®	cariprazine	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	57.686	25.127	32.559	129,6
CAVINTON	vinpocetine	Központi idegrendszeri, nootropikum	24.529	31.791	(7.262)	(22,8)
MYDETON	tolperisone	Izomlazító	19.811	18.913	898	4,7
BEMFOLA®	follitropin alfa	Nőgyógyászati, fertilitás	16.127	13.348	2.779	20,8
PANANGIN	asparagínatok	Szív- és érrendszeri, szívgyógyászat	15.115	15.106	9	0,1
VEROSPIRON	spironolactone	Szív- és érrendszeri, vizelethajtó	13.542	12.189	1.353	11,1
AFLAMIN*	aceclofenac	Nem szteroid gyulladáscsökkentő	10.759	9.931	828	8,3
ESMYA®	uliprisztál-acetát	Nőgyógyászati, miómák	9.432	8.241	1.191	14,5
LISOPRESS	lisinopril	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	8.385	9.087	(702)	(7,7)
Részösszesen			270.483	233.780	36.703	15,7
Egyéb			136.859	130.951	5.908	4,5
Összes árbevétel			407.342	364.731	42.611	11,7
A 10 legnagyobb forgalmú termék részesedése			66,4%	64,1%		

Megjegyzés: *Licenc készítmény.

1. Specialty termékek

Cariprazine

Áttekintés

A cariprazine egy szájon át, napi egy alkalommal szedhető, atípusos antipszichotikum, amelyet az I. típusú bipoláris betegséghez társuló mániás vagy kevert epizódokkal diagnosztizált, illetve skizofréniában szenvedő felnőtt betegek kezelésére engedélyeztek az előbbiek számára 3 és 6 mg/nap közötti, az utóbbiak számára 1,5 és 6 mg/nap közötti javasolt adagolásban. A cariprazine biztonságosságát és hatékonyságát egy több mint 2.700, a fenti betegségek valamelyikében szenvedő páciens kezelésével járó klinikai vizsgálat sorozat igazolta.

Bár a cariprazine-nak a skizofrénia és az I. típusú bipoláris betegség kezelésében kifejtett hatásmechanizmusa nem ismert, hatásossága több effektus kombinációjaként jelentkezhet: a cariprazine a D₃ és D₂ dopamin receptorokhoz magas affinitással kötődő, parciális agonista hatásmechanizmussal rendelkezik és szintén parciális agonistaként hat az 5-HT_{1A} szerotonin receptorokon. A cariprazine antagonistá hatást fejt ki az 5-HT_{2B} és az 5-HT_{2A} receptorokra, melyekhez magas és közepes affinitással kötődik, valamint a H₁ hisztamin receptorokhoz szintén kötődést mutat. A cariprazine alacsonyabb kötődési affinitással rendelkezik az 5-HT_{2C} szerotonin és α_{1A}-adrenerg receptorokhoz és érdemben nem kötődik a muszkarin típusú kolinerg receptorokhoz.

A cariprazine klinikai fejlesztése jelenleg is zajlik felnőtt betegek körében major depresszióban, kiegészítő terápiaként.

Cariprazine árbevétele

	2019 Mft	2018 Mft	Változás Mft	Változás %	2019 MEUR	2018 MEUR
Cariprazine*	57.355	25.079	32.276	128,7	176,3	78,7
VRAYLAR®	47.565	24.173	23.392	96,8	146,2	75,9
VRAYLAR® mérföldkő	7.072	-	7.072	-	21,7	-
REAGILA®	2.718	906	1.812	200,0	8,4	2,8

Megjegyzés * A fenti cariprazine árbevétel nem tartalmazza a hatóanyag értékesítést.

Újabb fejlemények

2019 májusában az FDA jóváhagyta a VRAYLAR® (cariprazine) indikációinak kiterjesztését a bipoláris depresszió kezelésére felnőtt betegeknek. A VRAYLAR® már korábban is rendelkezett törzskönyvi engedéllyel az Egyesült Államokban skizofrénia és bipoláris mániás indikációkban. Majdnem 11 millióra tehető azon felnőttek száma, akik az Egyesült Államokban bipoláris betegségben szenvednek, amely szélsőséges kedély-, energia- és tevékenységi szint ingadozásokat okozhat. Az indikáció kiterjesztést követően jelentősen megugrott a termék értékesítése az USA piacon 2019 második felében.

Annak érdekében, hogy a termék orvosi és kereskedelmi lehetőségeit kiaknázzuk, a Richter és az Allergan vezetése korábban azt a döntés hozta, hogy fázis III klinikai vizsgálatokat indítunk major depresszió kiegészítő indikációban is, amely vizsgálatok azóta is folyamatban vannak.

Azt követően, hogy az elmúlt néhány évben a cariprazine piacra került az USA-ban és megjelent az EU és a FÁK piacain, számos kétoldalú megállapodás útján sikerült a Richternek biztosítani a készítmény globális jelenlétét.

A nemzetközi megállapodások sorát a 2019 májusában az ausztráliai székhelyű Seqirus Pty Ltd-vel a cariprazine ausztráliai és új-zélandi forgalmazására aláírt kizárólagos licenc szerződés nyitotta. Az év későbbi részében a Richter és az Allergan a korábban megkötött licenc megállapodását kiterjesztette Latin-Amerika legfontosabb piacaira. A fentiekben túl 2019 júliusában a Richter és a Hikma Pharmaceuticals kizárólagos licenc megállapodást írt alá a termék közel-keleti és észak-afrikai térség (MENA régió) egyes országaiban történő forgalmazására. 2019 augusztusában a Mitsubishi Tanabe Pharma Corporation leányvállalatai Szingapúr és Thaiföld területére megkapták a törzskönyvi engedélyt a cariprazine forgalmazására skizofrénia indikációban. A vizsgált időszak lezárását követően a Richter kizárólagos licenc és szállítási megállapodást írt alá a WhanIn Pharm. Co., Ltd-vel a termék Dél-Koreában történő forgalmazására.

Nőgyógyászat

Áttekintés

A Richter azon kiemelten fontos üzletágai közül, ahol a piaci réseket igyekszik kihasználni, az egyik legjelentősebb a nőgyógyászat. A Társaság egyedülálló, több évtizedre visszanyúló tapasztalattal rendelkezik ezen a területen: az első szteroid kísérleteket még maga az alapító, Richter Gedeon gyógyszerész végezte.

Nőgyógyászati termékvonalkunk hagyományosan jelentős piaci pozícióval bír mind a közép-kelet-európai, mind a FÁK térségben. Az 1990-es évek közepén jelentősen megerősítettük üzleti jelenlétünket az Egyesült Államokban, miután az orális fogamzásgátló portfóliónkra összpontosító stratégiai együttműködést írtunk alá a Duramed társasággal. Ezt a megállapodást később meghosszabbítottuk és kiszélesítettük a Barr vállalattal. Az egymást követő vállalatfelvásárlások és fúziók nem érintették azokat a hosszú távú együttműködési megállapodásokat, amelyeket korábban kötöttünk. Mindez lehetővé tette, hogy az Egyesült Államok piacán elismert nőgyógyászati hatóanyag beszállítóvá váljunk.

Azon stratégiai célkitűzésünkkel összhangban, hogy nőgyógyászati termépalettánkat fejlesszük, valamint megvessük a lábunkat Nyugat-Európában, két akvizíciót hajtottunk végre 2010 folyamán. A PregLem felvásárlása tette lehetővé a Richter számára, hogy termékkörét az ESMYA®-val bővítse. A másik akvizíció a Grünenthal már piacon lévő orális fogamzásgátló termékeihez biztosított hozzáférést.

Ezt a portfóliót egy újabb, rendkívül ígéretes termékkel sikerült bővítenünk a Finox Holding, a női fertilitással összefüggő innovatív és hatékony termékek fejlesztését és értékesítését végző biotechnológiai vállalat 2016 júniusában történt felvásárlását követően. Az akvizíció ugyanakkor lehetővé tette, hogy a Richter megalapozza jelenlétét a női fertilitás elősegítését célzó terápiás területen, amely egy jelentős növekedést mutató piac.

Azon stratégiai célkitűzésünk részeként, hogy földrajzi kiterjedésünket kiegyensúlyozottabbá tegyük, ugyanakkor nőgyógyászati üzletágunkat globális méretűvé növeljük, olyan régiókban vetettük meg a lábunkat, mint Latin-Amerika, Kína, vagy Ausztrália.

A földrajzi terjeszkedésen túl kiemelten fontos célkitűzésnek tartjuk, hogy tovább szélesítsük és erősítsük a nőgyógyászati portfóliónkat olyan cégekkel kötött együttműködési megállapodásokon keresztül, amelyeknek ígéretes termékei, vagy fejlesztés alatt álló projektjei vannak.

Női fertilitás

Áttekintés

A párok mintegy 25 százaléka szembesülhet nehézségekkel, amikor gyermekáldásra készülnek, és ez a szám érzékelhetően nő részben a gyermekvállalási kor kitolódása miatt. Az Egészségügyi Világszervezet becslése szerint mintegy 60-80 millió terméketlenségi esetet regisztráltak. A gyógyszeripar felelős szereplőjeként tisztában vagyunk a női reprodukciós képesség jelentőségével, és elköteleztük magunkat, hogy ezt az igényt a gyógyszeripar oldaláról támogadjuk.

Termékek

Tevékenységünk középpontjában álló, kiemelt fontossággal bíró nőgyógyászati portfóliónk hatékony bővítése érdekében a Richter megvásárolta a női fertilitással összefüggő, innovatív bioszimiláris készítmény, a BEMFOLA® globális értékesítési jogait.

A Finox készítménye, a BEMFOLA® egy rekombináns humán follikulus stimuláló hormon (r-hFSH), amelyet a piacra korábban bevezetett referenciakészítmény, a GONAL-F® bioszimiláris termékeként fejlesztettek ki. A BEMFOLA® az első bioszimiláris r-hFSH készítmény, amely Európában bevezetésre került.

2019-ben a BEMFOLA® értékesítésből származó árbevétel 16.127 Mft (49,6 MEUR) volt, 20,8 százalékkal magasabb, mint a 2018-ban elért érték.

A női fertilitást elősegítő termékkör további bővítését célozta, hogy forgalmazási megállapodást kötöttünk az L.D. Collins & Co. Limited-del, egy az Egyesült Királyságban bejegyzett vállalattal, annak 400 mg progesterone hatóanyag tartalmú, asszisztált reprodukciós technológián (ART) alapuló termékének, a CYCLOGEST®-nek az értékesítéséről.

A peteérés és a menstruáció szabályozásán túl a progesterone elengedhetetlenül szükséges a terhesség kialakulásához és megtartásához. A CYCLOGEST® hüvelykúp 400mg progesterone-t, egy természetes módon előforduló progesztogént tartalmaz. A CYCLOGEST® felkészíti a méhfalat (endometrium) arra, hogy a lehető legfogékonyabb legyen az embrió számára, így kritikus szerepe van a luteális fázis fenntartásában az asszisztált reprodukciós technológia (ART) keretén belül.

2019 végéig a termék az alábbi európai országokban került bevezetésre: Magyarország, Dánia és Portugália.

A fiatalabb generációk új fogamzásgátló módszereket igényelnek a korábbi tabletták helyett, de általánosságban is elmondható, hogy az életstílust középpontba állító betegcsoportok szívesen fogadják az újfajta hatóanyag-leadású technológiákat. A digitalizáció felgyorsíthatja a személyre szabott egészségügyi megoldások térnyerését. A való életből származó, anonim módon, orvosi vizsgálatokról, beteglapokról és egyéb forrásokból gyűjtött betegadatok elemzése közép- és hosszú távon hatalmas lökést adhat az innovációnak.

Figyelemmel kísérve ezeket a trendeket, 2017-ben kizárólagos licenc- és értékesítési szerződést kötöttünk a Prima-Temp Inc.-vel egy, az Egyesült Államokban, Coloradóban bejegyzett vállalattal, melynek értelmében az USA és Kanada kivételével a világ valamennyi piacára vonatkozó kizárólagos értékesítési jogot szereztünk az AYOLA innovatív orvostechikai eszközre.

Az AYOLA olyan intelligens, felhasználó által felhelyezhető hüvelygyűrű, amely az ovuláció előtti apró hőmérsékletváltozások pontos meghatározásával képes detektálni a női „termékenységi ablakot”. Az eszközt kiegészítő okostelefon alkalmazás segítségével a hüvelygyűrű jelzést ad a felhasználó hölgy számára, amikor a fogamzás szempontjából leginkább kedvező időszak közeleg. A testhőmérséklet folyamatos passzív mérésével a Prima-Temp intelligens technológiája egy szabadalmaztatott algoritmus segítségével kényelmes és precíz megoldást kínál a fogamzóképes időablak előjelzésére. A hüvelygyűrű maga mindössze a hőmérséklet mérésére alkalmas szenzort tartalmazza, aktív hatóanyagot nem bocsát ki.

Méhmióma / endometriózis

Áttekintés

A méh fibroid tumorai, a miómák a nőgyógyászatban előforduló leggyakoribb jóindulatú, szolid daganatok, melyek a fogamzó képes korú nők mintegy 20–25 százalékát érintik. A betegség jellemző tünetei a fokozott méhvérzés, vérszegénység, fájdalom, gyakori vizelési inger, vizelet-visszatartási nehézség és meddőség.

ESMYA®

Az 5 mg ulipristal acetate tartalmú ESMYA® tabletta az első, szájon át szedhető, szelektív progeszteron receptor modulátor gyógyszer, amelynek hatóanyaga reverzibilisen gátolja a célszövetekben a progeszteron receptorokat. Az ulipristal acetate 3 hónapon keresztül, napi egyszer, szájon át adva hatékonyan szüntette meg a vérzést, mérsékelte a vérszegénységet és csökkentette a mióma kiterjedését. Ezek a hatások hozzájárulnak az életminőség javulásához.

Az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) Farmakovigilanciai Kockázat Elemző Bizottsága (PRAC) 2017 végén vizsgálatot indított az ESMYA® által esetlegesen okozott gyógyszer indukált májkárosodások ügyében. 2018 júliusában az Európai Bizottság döntésével megnyílt a termék korlátozott felhasználású, újbóli bevezetésének lehetősége.

2018 augusztusában az Allergan úgynevezett „Complete Response Letter”-t kapott az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatalától (FDA) az ulipristal acetate engedélyezésére beadott törzskönyvi kérelmére válaszként. Tekintettel arra, hogy érdemi változás nem történt a rákövetkező 12 hónap során, 2019 augusztusában a Richter az Esmya USA immateriális eszközre értékvesztést volt kénytelen elszámolni. További részletek a Pénzügyi jelentésben olvashatók.

2019-ben az ESMYA® árbevétele 9.432 Mft-t (29,0 MEUR) tett ki, ami a bázisévben elért rendkívül alacsony értékhez képest 14,5 százalékos növekedést jelent.

A vizsgált időszak lezárultát követően, 2020 márciusában az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) Farmakovigilancia Kockázatértékelő Bizottsága (PRAC) a 2020 március 9-12. között megtartott ülést követően elindított egy értékelési eljárást azután, hogy a közelmúltban májátültetéshez vezető súlyos májkárosodás lépett fel egy, az ESMYA®-val kezelt beteg esetében. A folyamatban lévő kezeléseket leállították, új kezelések nem kezdték el az Európai Bizottság végleges döntésének kihirdetése előtt.

Női fogamzásgátlás

Áttekintés

Társaságunk a fogamzásgátló készítmények széles választékát kínálja, ily módon is segítve a nőket abban a törekvésükben, hogy elképzeléseik szerint alakíthassák az életüket. A fogamzásgátló módszerek megítélésakor a megbízhatóság, a biztonság, valamint az egyszerű és kényelmes használat a legfontosabb szempontok. Fokozatosan felépített termékportfóliónk első, második, harmadik és negyedik generációs fogamzásgátlókat, valamint sürgősségi fogamzásgátlókat is tartalmaz, ezáltal a készítmények széles skáláját kínálva a nőknek, lehetővé téve, hogy egyéni igényeikhez igazodva választhassanak termékeink közül.

Termékek

Nőgyógyászati üzletágunk további bővítése céljából a levonorgestrel hatóanyagot kibocsátó méhen belüli eszközt (Intrauterine System – IUS), a LEVOSERT®-et bevezettük Közép - Kelet Európában és 2017-ben licencbe vettük az Allergan-tól Nyugat- és Észak- Európa piacaira, 2019-ben pedig a latin-amerikai régió országaira vonatkozóan.

A LEVOSERT® árbevétele 2019-ben 1.932 Mft-ot (5,9 MEUR) tett ki.

Annak érdekében, hogy a fogamzásgátlók lehető legszélesebb körét tudjuk kínálni a hölgyek számára, 2018 szeptemberében megállapodtunk a Mithra Pharmaceuticals-szal annak estetrol-t és drospirenone-t tartalmazó kombinált fogamzásgátlójának értékesítéséről. Az új orális fogamzásgátló készítmény természetes eredetű, natív ösztrogénje szelektíven hat az egyes szövetekben. A megállapodás földrajzi hatálya Európára, valamint Oroszországra terjed ki. A beszámolási év lezárultát követően az EMA 2020 februárjában megkezdte a Richter által benyújtott új fogamzásgátló készítmény forgalomba hozatali engedélyének értékelését.

Az Evestra Inc.-vel közösen fejlesztett, az Organon NUVARING® termékéhez hasonló EVE-112 kódnevű, hatóanyagot kibocsátó hüvelygyűrűnk jelenleg törzskönyvezés alatt áll az Európai Unióban. Az eredeti együttműködési megállapodást 2015-ben kötötte a Richter és az Evestra, amit később két finanszírozási háttérű szerződéssel egészítették ki a felek 2017-ben és 2019-ben.

A Pantarhei Bioscience BV-vel 2019-ben aláírt megállapodás értelmében értékesítjük a Pantarhei által kifejlesztett, ethynil estradiol-t, levonorgestrel-t és dehydroepiandrosterone-t (DHEA) tartalmazó kombinált fogamzásgátlót. A megállapodás földrajzi hatálya Európára, Oroszországra, Latin-Amerikára, valamint Ausztráliára terjed ki. A fejlesztés alatt álló készítmény fázis II klinikai vizsgálatai sikeresen befejeződtek, a további klinikai vizsgálatok előkészítés alatt állnak.

Az ARC (azaz androgén pótlás a fogamzásgátlás során) egy, a Pantarhei által kifejlesztett és oltalom alatt álló új megközelítése az orális fogamzásgátlásnak, melynek célja a szexuális funkció visszaállítása előtérbe helyezve a szexuális vágyat és a nemi izgalmat, illetve, hogy megelőzze a hangulat ingadozásokat. Ezt azzal érik el, hogy a fogamzásgátlóhoz DHEA-t adnak. Ez utóbbi egy természetes, humán mellékvese hormon, amely a szájon át történő bevételt követően részlegesen tesztoszteronra alakul. A tesztoszteron szintje ugyanis lecsökken a kombinált fogamzásgátló tablettát szedő fogamzóképes korú nőkben, amely a tablettához adagolt DHEA hozzáadásával visszaállítható a normál szintre.

Fertőzések

Áttekintés

A visszatérő gombás hüvelyfertőzés (Recidiváló Vulvovaginalis Candidiasis – RVVC) egy, a szervezetet gyengítő krónikus fertőzés, amelyben nők milliói szenvednek. Elsődleges tünetei a hüvelyi viszketettség, égő érzés, irritáció és gyulladás. Bizonyos esetekben hüvelyfolyás, fájdalmas közösülés vagy vizelet is felléphet, melyek változó intenzitású, de gyakran komoly kellemetlen érzéssel vagy fájdalommal járhatnak. Az RVVC életminőséget rontó hatása összemérhető az asztmáéval és mértéke meghaladhatja a fejfájások, migrének által okozott kellemetlen közérzetet. Európában az RVVC kezelési protokollja számos olyan megoldatlan kérdést vet fel, mint például a korlátozott hatékonyság vagy a krónikus adagolással kapcsolatban felmerült biztonsági aggályok, illetve a hosszútávú védelem képességének a hiánya.

Termékek

2019-ben a Richter, valamint a Mycovia Pharmaceuticals kizárólagos licenc- és fejlesztési, valamint technológia transferről szóló megállapodást kötöttek az RVVC kezelésére szolgáló molekula, a VT-1161 értékesítésére és gyártására. A licencmegállapodás földrajzi hatálya Európára, Oroszországra, az egyéb FÁK országokra, Latin-Amerikára és Ausztráliára terjed ki.

A VT-1161 egy, az RVVC, valamint az onychomycosis (körmögombásodás) kezelésére a Mycovia által fejlesztett, orális úton adagolható gombás CYP51 inhibitor. A jelenleg fázis III klinikai vizsgálatok alatt álló VT-1161 termékjelölt fejlesztésekor fokozott szelektivitást, kevesebb mellékhatást és megnövelt hatásosságot céloztak meg, ugyanakkor mentes lehet olyan mellékhatásoktól, amelyek az RVVC jelenlegi kezelésében használt készítmények alkalmazását korlátozzák.

Fázis III klinikai vizsgálatok folynak jelenleg az Egyesült Államokban és az Európai Unió területén található vizsgálati központokban, a Richter keresi annak lehetőségét, hogy oroszországi vizsgálati központokat is bevonhasson.

Hormonpótló készítmények

Áttekintés

A menopauza egy természetes, átmeneti folyamat, amelyet előbb vagy utóbb minden nő átél. A női szervezetben az ösztrogénszint visszaesése jellemzi a fenti folyamatot, amely rövid és hosszú távú kihatásokkal egyaránt rendelkezhet. Nem titok, hogy a menopauza negatív hatással lehet a nők életminőségére. Sőt, az ösztrogénszint visszaesése szoros kapcsolatban áll a csonttriturálás kialakulásával és ehhez kapcsolódóan a csonttörések bekövetkezésével. Célunk, hogy megóvjuk a nők egészségét, és hosszabb távon megőrizzük életminőségüket.

Termékek

Az Acrux, egy ausztrál gyógyszeripari vállalat, és a Richter között megkötött licencmegállapodás értelmében a Richter értékesíti az Egyesült Államokon kívül az Acrux ösztadiol hatóanyagú menopauzális készítményét, egy transzdermális spray-t.

A LENZETTO® forgalmából 2019-ben 1.935 MFt (5,8 MEUR) árbevétel keletkezett.

Egyéb nőgyógyászati készítmények

Egy, a svéd Pharmanest céggel 2017-ben kötött megállapodás lehetővé tette, hogy a Richter tovább szélesítse nőgyógyászati készítményeinek skáláját.

A SHACT újonnan kifejlesztett technológiája a nyálkahártya szövetek fájdalomcsillapítását biztosítja. Egy Svédországban lefolytatott klinikai vizsgálat megállapította, hogy a SHACT kezelést követően jelentősen csökkent a nőgyógyászati beavatkozáson áteső hölgyek fájdalom- és diszkomfort érzete anélkül, hogy az eljárás kellemetlen mellékhatásokkal járt volna.

A megállapodás területi hatálya Európára, Latin- Amerikára és néhány egyéb országra terjed ki. A törzskönyvi kérelem 2018 utolsó negyedévében benyújtásra került az európai hatósághoz.

A Richter Csoport nőgyógyászati készítményei

Termék	Hatóanyag	Termékcsoport	Mely régiókban forgalmazzuk ⁽¹⁾
Orális fogamzásgátlók (OC)			
VOLINA / MIDIANA / ARANKA / MAITALON 30 / ROSINA	DRP + 30 mcg EE	Negyedik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
SYMICIA / DAYLETTE / VOLINA MITE / REZIA / JOLIAN / MAITALON 20 / DARYLIA / DIMIA / LILADROS / ARANKELLE	DRP + 20 mcg EE	Negyedik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
REGULON / DESORELLE / DESMIN 30	DSG + 30 mcg EE	Harmadik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
NOVYNETTE / DESMIN 20 / FEMINA	DSG + 20 mcg EE	Harmadik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika; Kína
AZALIA / LACTINETTE	DSG	Harmadik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
LINDYNETTE 20 / KARISSA	GST + 20 mcg EE	Harmadik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
LINDYNETTE 30	GST + 30 mcg EE	Harmadik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok
MILLIGEST / TRISTIN / PERLEAN	GST + 30/40 mcg EE	Harmadik generációs	Magyarország; EU
VIOLETTA / VARIANTA	GST + 15 mcg EE	Harmadik generációs	EU; FÁK
KLEODINA	LVG + 30 mcg EE	Második generációs	EU
RIGEVIDON / MICROFEMIN	LVG + 30 mcg EE	Második generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika; Kína
TRI-REGOL	LVG + 30/40 mcg EE	Második generációs	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Kína
BELARA / CHARIVA / LYBELLA / BALANCA	CLM + 30 mcg EE		Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
BELARINA / EVAFEM	CLM + 20 mcg EE		Latin-Amerika; EU; Egyéb országok
NEO-EUNOMIN	BCLM + 50 mcg EE		EU
EVE 20	norethisterone + 20 mcg EE	Első generációs	EU
SILUETTE / MISTRAL / MISTRA / SIBILLA	dienogest + 30 mcg EE	Negyedik generációs	Magyarország; EU; FÁK; Latin-Amerika
Sürgősségi fogamzásgátlók (EC)			
POSTINOR / RIGESOFT / LEVONELLE-2 / PLAN B	LVG (2x)		Magyarország; EU; FÁK; USA; Egyéb országok; Kína; Latin-Amerika
ESCAPELLE / LEVONELLE ONE-STEP / POSTINOR 1 / PLAN B ONE-STEP / EVITTA	LVG (1x)		Magyarország; EU; FÁK; USA; Egyéb országok; Latin-Amerika; Kína
Fogamzásgátló eszköz (CD)			
GOLDLILY / SILVERLILY	Au + Cu, Ag + Cu	Méhen belüli eszköz	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok
LEVOSERT ^{®(2)}	levonorgestrel	Méhen belüli eszköz	Magyarország; EU; Egyéb országok
Menopauzás tünetek kezelése			
TULITA / MINIVEL	norethisterone + estradiol	Hormonpótló	Magyarország
TRIAKLIM	norethisterone + estradiol	Hormonpótló	Magyarország

A Richter Csoport nőgyógyászati készítményei

Termék	Hatóanyag	Termékcsoport	Mely régiókban forgalmazzuk ⁽¹⁾
PAUSOGEST	norethisterone + estradiol	Hormonpótló	Magyarország
GOLDAR / SHYLA / MARYSA ⁽²⁾	tibolone	Hormonpótló	EU
ESTRIMAX	estradiol	Hormonpótló	Magyarország; EU
LENZETTO ^{®(2)}	estradiol	Hormonpótló (spray)	Magyarország; EU; FÁK; Latin-Amerika
OSSICA	ibandronate	Csontritkulás elleni	Magyarország; EU
SEDRON / OSTALON / BEENOS	alendronate	Csontritkulás elleni	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok
CALCI-SEDRON-D / OSTALON CALCI D	alendronate + Ca, D vitamin	Csontritkulás elleni	Magyarország; FÁK
Terhesgondozás és szülészet			
GRAVIDA, GRAVIDA OPTIMA ⁽²⁾	vitaminok	Terhesgondozás	Magyarország
OXYTOCIN	oxytocine	Méhösszehúzóadás kiváltása (injekció)	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
BROMOCRIPTIN	bromocriptin mesilate	Prolaktin gátló	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Kína
GLOBIFER / RICHTER FERROBIO ⁽²⁾	vas készítmény	Terhesgondozás	EU
GYNOSITOL/RICHTER CYCLEBALANCE ⁽²⁾	myoinositol	Terhesgondozás	Magyarország; EU
Fertilitás			
BEMFOLA [®]	follitropin alfa	Női fertilitás	Magyarország; EU; Egyéb országok
CYCLOGEST ^{®(2)}	progesterone	Női fertilitás	Magyarország; EU; Egyéb országok
Nőgyógyászati fertőzések			
MYCOSYST / MYCOSYST GYNO / FLUCON	fluconazole	Gombásodás elleni	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
GYNO FEMIDAZOL	miconazole nitrate	Gombásodás elleni	EU
GYNOFORT / GYNAZOL ⁽²⁾	butoconazole nitrate	Gombásodás elleni (krém)	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok
KLION D	metronidazole + miconazole	Gombásodás elleni	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
FLUOMIZIN ⁽²⁾	dekvalinium-chloride	Antiinfektív, antiszeptikus	EU; FÁK
GYNOFLOR ⁽²⁾	estriol + lactobacillus	Nőgyógyászat, hüvelyflóra helyreállítás és hüvelyszárazság elleni	EU
Egyéb nőgyógyászati megbetegedések			
ESMYA [®]	ulipristal acetate	Méhmióma elleni	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok; Latin-Amerika
LEVOSERT ^{®(2)}	levonorgestrel	Menorrhagia	Magyarország; EU; FÁK; Egyéb országok
NORCOLUT	norethisterone	Ciklus és vérzési zavarok, emlőfájdalom, endometriózis	Magyarország; FÁK; Egyéb országok; Kína; Latin-Amerika
ZAFRILLA / SAWIS	dienogest	Endometriózis	EU
PAPILOCARE ^{®(2)}		HPV okozta méhnyaki elváltozások	Magyarország; EU
Hatóanyagok		Orális fogamzásgátlás	EU; USA; Egyéb országok; Latin-Amerika

Rövidítések a táblázatban: DRP: Drospirenone; LVG: Levonorgestrel; GST: Gestodene; EE: Ethinil estradiol; DSG: Desogestrel; CLM: Chlormadinone; BCLM: Bifázisú chlormadinone

Megjegyzések: ⁽¹⁾ A termék bevezetésre került a régió egyes országaiban.
⁽²⁾ Licenc készítmény.

Bioszimiláris üzletág

Áttekintés

A bioszimiláris gyógyszer olyan, biotechnológiai úton előállított termék, amelyet úgy fejlesztettek, hogy az rendkívül hasonló legyen egy, már forgalomba hozott biotechnológiai gyógyszerhez (a referencia termékhez). A bioszimiláris gyógyszerek és a referencia termékek között minőség, biztonságosság vagy hatékonyság szempontjából nincsen számottevő különbség.

Az originális termékekkel egyre szélesebb terápiás körben versenyezve, a bioszimiláris készítmények egyre átfogóbb termékpalettát kínálnak az érintettek – finanszírozók, orvosok és betegek – részére. Világszerte egy igen széleskörű, mintegy 180 gyártót magába foglaló, heterogén vállalatcsoport készül arra, hogy bioszimiláris termékeket fejlesszen és értékesítsen, amely lehetővé teszi, hogy magas színvonalú biológia készítmények alacsonyabb költségszinten elérhetővé váljanak.

Felismerve a biológiai eredetű gyógyszerkészítmények közép- és hosszú távú jelentőségét, a Richter vezetősége 2006-ban stratégiai döntést hozott arról, hogy belép erre az új, magas szellemi hozzáadott értéket képviselő területre. A Társaság vezetősége úgy gondolja, hogy a Richterben évtizedek alatt felhalmozott szteroid fermentációs tapasztalat, ami egyben a gyártási technológia egyik legnehezebb elemét jelenti, jól hasznosítható a biológiai úton előállított készítmények esetében is, ami előnyt jelent a hasonló lépést fontolgató iparági versenytársakkal szemben.

Első lépésként a Richter 2007-ben felvásárolt egy családi tulajdonban lévő hamburgi központú üzemet, valamint a hozzá tartozó K+F kapacitást Németországban és üzlettársával, a Helm AG-val együtt a többségi részesedés megszerzésével közös vezetésű vállalatot alapított. Richter Helm Biologics ma egy bakteriális és élesztő alapú fejlesztésre alkalmas bioszimiláris üzem, egy kísérleti félüzem, valamint egy kapcsolódó analitikai és K+F laboratórium tartozik hozzá.

Sokkal nagyobb léptékű beruházás következett Magyarországon: a debreceni ipari parkban emlőssejtes biológiai fejlesztéseket lehetővé tevő, új gyártókapacitás épült, amelyhez kapcsolódóan Budapesten egy kísérleti félüzem és egy laboratóriumot alakított ki a Richter. Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy a Társaság Budapesten emlőssejtes fejlesztést végezzen, és Debrecenben megvalósítsa ezen biológiai készítmények gyártását.

A termékjelöltek kiválasztásában a Társaság kiemelt óvatossággal járt el, amikor a gyógyszeripar leggyorsabban növekvő szegmenseire koncentrálni szűkítette a fejlesztésre kiválasztott terápiás területek számát: reumatológiára / oszteoporózisra és onkológiára.

Saját, korábban már bevált gyakorlatát követve, a Richter stratégiai szövetségkötésekkel próbálja a kockázatos és költséges fejlesztéseket megvalósítani. Nincs ez másképp a bioszimiláris üzletág esetében sem. Ebben a szellemben sikerült a Mochida céggel a japán piacra, illetve a németországi STADA vállalattal megállapodnia. Folyamatban van, mindazonáltal, további potenciális partnerek keresése közös fejlesztési projektek végrehajtásához.

Termékek

A bioszimiláris teriparatide-ot a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG. fejlesztette ki. A készítményt a Richter TERROSA® márkanév alatt leányvállalatain keresztül vezette be Európában a referencia termék szabadalmi védettségének 2019 augusztusi lejáratát követően.

A teriparatide a humán parathyroid hormon biológiailag aktív részével bioszimiláris, a természetes hormont helyettesíti, és a csontképzést serkenti. A TERROSA®-t a felnőtt páciensek ugyanazon indikációs területeken használhatják majd, mint az Eli Lilly által kifejlesztett FORSTEO®-t, azaz a magas csonttörési kockázatnak kitett férfiaknál és poszt-menopauzális hölgyeknél kialakult oszteoporózis kezelésére, illetve a magas csonttörési kockázatnak kitett férfiaknál és poszt-menopauzális hölgyeknél a tartós glükokortikoid kezelés miatt kialakult oszteoporózis kezelésére. Bizonyítást nyert, hogy poszt-menopauzális hölgyek esetében a gerinctörések és egyéb csonttörések – kivéve a csípőcsont törését – bekövetkezési gyakorisága szignifikáns mértékben csökkent.

A Richter licenc partnere, a Mochida Pharmaceutical Co., Ltd. 2019 negyedik negyedévében vezette be a japán piacra a bioszimiláris teriparatide készítményt. A készítményt a japán piac számára a Mochida fejlesztette ki a Richterrel 2010-ben kötött licenc és együttműködési megállapodás alapján.

A teriparatide-ből származó árbevétel 2.851 M Ft-ot (8,8 MEUR) tett ki 2019-ben.

Reumatológiai portfólióink szélesítése érdekében újabb bioszimiláris molekulák fejlesztésébe fogtunk. Egy ilyen termékjelölt a denozumab, amelyet két indikációra törzkönyveztek: onkológiára és reumatológiára. A készítmény eredeti gyártója az Amgen, szabadalmi védeltsége Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban egyaránt 2025-ben jár le. Terveink szerint a készítményt megbízható, modern, 21. századi debreceni üzemegységünkben gyártjuk majd.

2. Branded generikus és hagyományos termékek

Annak ellenére, hogy „specialty” termékeink értékesítése folyamatosan emelkedik, a branded generikus és hagyományos készítményeink még mindig mintegy 50 százalékban járulnak hozzá a Csoport gyógyszergyártási szegmensének értékesítéséhez.

A Richter üzleti modelljét vertikálisan integrált kutatási, fejlesztési, gyártási és disztribúciós tevékenységére alapozza, amit licenchevételre megállapodásokkal egészít ki. A licenchevétel történő átvétel a termékportfólió megújításának fontos eszköze.

A Richter fő licenc partnerei			
Vállalat	Székhely	Termék	Terápiás terület
Acrux	Ausztrália	LENZETTO®	Nőgyógyászat, hormonpótló (spray)
Allergan	Írország	számos készítmény	Gasztrointesztinális, Urológia, Nőgyógyászat, Központi idegrendszer
Almirall Prodesfarma	Spanyolország	AFLAMIN	Nem szteroid gyulladásgátló
Astellas	Japán	SUPRAX	Antibiotikum
Evestra	USA	EVE-112, EVE-116, EVE-120	Nőgyógyászat, fogamzásgátlás (gyűrű), inkontinencia (gyűrű)
Helm AG	Németország	FENTANYL tapasz, VAGIFEM hüvelytabletta, Estradiol hüvelytabletta (Vagisoft), BELSANOR (solifenacin) tabletták, ASSIMIL (agomelatin) tabletták, COSIM (lacosamid) tabletták	Onkológiai, Nőgyógyászat, Urológia, Központi idegrendszeri, antipszichotikum, antiepileptikum
Janssen	Belgium	számos készítmény	Központi idegrendszeri, Gombásodás elleni, Antibakteriális
L.D. Collins	Egyesült Királyság	CYCLOGEST®	Nőgyógyászat, fertilitás
Medinova	Svájc	FLUOMIZIN, GYNOFLOLOR	Nőgyógyászat, hüvelyfertőzések
Mithra	Belgium	ESTELLE®, TIBOLONE	Nőgyógyászat, orális fogamzásgátló, hormonpótlás
Pantarhei	Hollandia	kombinált ARC fogamzásgátló	Nőgyógyászat, orális fogamzásgátló
Pharmanest AB	Svédország	SHACT	Nőgyógyászat, helyi hatású fájdalomcsillapító (gél)
Prima Temp	USA	PriyaRing	Nőgyógyászat, infertilitás
ProStrakan, Kyowa Kirin	Egyesült Királyság	LUNALDIN	Onkológiai
Recordati S.p.A	Olaszország	REAGILA®	Központi idegrendszeri, antipszichotikum
Sanofi-Aventis	Franciaország	TARIVID	Antibiotikum
Teva / Medis	Izland	ATORVOX, NEBIBETA, TANYDON HCTZ, SILDEREC	Szív- és érrendszeri, Urológia
Procure Health	Spanyolország	PAPILOCARE	Nőgyógyászat, HPV
Mycovia Pharmaceuticals	USA	Oteseconazole	Nőgyógyászat, hüvelyfertőzések

Ez a termékcsoport két fontos részre bontható: a termék életgörbe érett szakaszában lévő, hagyományos, megfelelő piaci beágyazottsággal bíró termékcsoportot egy sor újabb készítmény egészíti ki, amelyeket részben „házon belül” fejleszt a társaság, vagy licencre vesz. Ezen készítmények értékesítése elsősorban a közép- és kelet európai, illetve a FÁK térség piacaira összpontosul. Az általuk lefedett terápiás területek elsősorban a szív- és érrendszeri, valamint a központi idegrendszeri megbetegedések.

A szív- és érrendszeri készítmények árbevétele 1,2 százalékkal növekedett 2019-ben, ami a gyógyszergyártási szegmens éves árbevételének 17 százalékát tette ki. Vezető szívgyógyászati készítményünk, a PANANGIN (asparaginátok) forgalma gyakorlatilag nem változott (0,1 százalékkal növekedett) 2019-ben, mivel az Oroszországban elért magasabb árbevételt teljesen ellensúlyozta a Kínában történt visszaesés. VEROSPIRON (spironolactone) készítményünk árbevétele 11,1 százalékkal növekedett a vizsgált évben az Oroszországban és Ukrajnában elért magasabb forgalomnak köszönhetően. A LISOPRESS értékesítéséből származó árbevételünk (7,7 százalékkal) csökkent 2019 során.

A központi idegrendszerre ható gyógyszerek a gyógyszergyártási szegmens árbevételének 11 százalékát tették ki, amennyiben nem számítjuk ide a „specialty” készítményünk, a VRAYLAR® után kapott royalty és árbevételhez köthető mérföldkő típusú bevételeket. Ezen terápiás csoport másik vezető originális készítménye a CAVINTON (vinpocetine) árbevétele 22,8 százalékkal csökkent az előző évhez képest, elsősorban Kínában és Oroszországban, a termék két fő piacán elért jelentős visszaesés következtében. Kínában a hatóságok kihirdették a CAVINTON támogatási listáról való törlését 2020. január 1-jei hatállyal, ami negatívan befolyásolta az árbevétel alakulását 2019 második felében. Emellett, az orosz hatóság jelentős árcsökkenést jelentett be augusztusban, amely szintén hátrányosan befolyásolta a termék értékesítését a vizsgált évben.

Új terápiás területként határoztuk meg a korábbi izomlazító, csontritkulás elleni készítmények és gyulladáscsökkentő termékek összevonásából kialakított reumatológiát. Ugyanehhez a területhez soroltuk a „specialty” bioszimiláris készítményünket, a TERROSA®-t is. Emellett ez a terápiás terület a következő termékeket foglalja még magába: izomlazítók, MYDETON / MYDOCALM és ARDUAN; nem szteroid gyulladáscsökkentők, AFLAMIN / AIRTAL / BIOFENAC; csontritkulás elleni készítmények, OSSICA és SEDRON / OSTALON / BEENOS, valamint egyéb gyulladáscsökkentő készítmények. Ez a terápiás terület a gyógyszergyártási szegmens árbevételének 9 százalékát tette ki. Originális termékünk a MYDETON / MYDOCALM (tolperisone) forgalma 4,7 százalékkal növekedett a vizsgált évben, amely elsősorban az Egyéb FÁK régióban és Ukrajnában történt forgalomemelkedésnek az eredménye.

3. Beruházások

A Csoport beruházásainak összege az immateriális javak beszerzésével együtt 2019-ben 58.085 Mft volt.

A 2019-es év során megvalósult legfontosabb beruházások az alábbiak voltak:

Budapesti termelő üzemünkben a hatóanyaggyártás területén kúpos vákuumos szárító készüléket, az injekció üzemben pedig egy új „top-loader” gépsort üzemeltünk be. Ez az egység a BEMFOLA csomagolására is alkalmas. Debrecenben, a bioszimiláris üzletág telephelyén lezárásra került a második gyártósor telepítése.

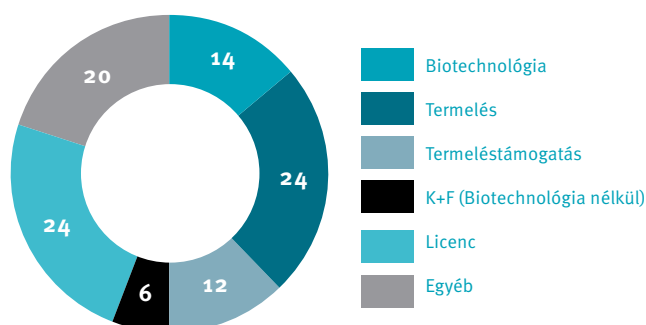
Meglévő csomagoló kapacitásainkat az év elején egy új gépsorral egészítettük ki azért, hogy meg tudjunk felelni a szerializációs intézkedések következtében kialakult új igényeknek. Ugyanezek az intézkedések a már említett csomagolás bővítő beruházás mellett pótlólagos informatikai fejlesztéseket is igényeltek.

Budapesti telephelyünkön elkészült a központi irattár épülete, a használatba vételre 2020 első negyedévében kerül sor.

Oroszországi gyárunkban megkezdődtek az új kiszerelő épület építési munkálatai, míg romániai gyártóhelyünkön jellemzően kapacitás bővítő és fenntartó jellegű beruházások elvégzésére került sor 2019 során. Lengyelországi leányvállalatunknál a K+F területen történtek jelentősebb beruházások, többek között a nanotechnológiás fejlesztések műszaki hátterének biztosítása céljából. Az indiai gyógyszerhatóanyagokat előállító gyárunkban folytattuk a 2018-ban elkezdett, hároméves átfogó modernizációs program végrehajtását.

Mindemellett számos kisebb projektet valósítottunk meg, amelyek a szükséges eszközbeszerzéseket, segédüzemi és infrastrukturális beruházásokat, a környezet védelmét, valamint a munkahely biztonságának javítását támogatták mind magyarországi telephelyeinken, mind külföldi leányvállalatainknál.

Beruházási ráfordítás megoszlása felhasználási terület szerint 2019-ben (%)

4. Termelés és ellátás

Stratégiánk

A Richter vezetősége a 2019-es év során is kiemelt figyelmet fordított arra, hogy piaci igények rugalmas követésével biztosítson elérhető áron beszerezhető, megbízható és korszerű termékeket. Az ellátás rugalmasságát, a ráfordítások optimalizálását a termékek és technológiák költséghatékonyságának folyamatos javításával, a leányvállalatokat is eredményesen integráló ellátási rendszer célirányos működtetésével érte el. A volatilis piaci feltételek mellett működtetett termelési, ellátási lánc biztosította a termékeket.

2019-ben is kiemelt figyelmet fordítottunk termékeink magas minőségére, emellett rendszeresen elvégeztük termelő egységeink kapacitásainak finomhangolását, hogy biztosítsuk az ellátási lánc hatékony működését, és egyúttal fenntartsuk az ellátás magas színvonalát és kiszámíthatóságát. 2019 során is arra koncentráltunk, hogy ellátási rendszerünket tökéletesítsük egy szélesebb körű költségcsökkentő és hatékonyságnövelő program keretein belül.

A készgyógyszer gyártáson belül 2019 során a legnagyobb kihívást a szerializáció jelentette. A gyógyszerhamisítás elleni küzdelem részeként az Európai Unió szabályai alapján az emberi felhasználásra kerülő vényköteles gyógyszerek csomagolásán egyedi azonosítót és dézsmabiztos zárást kell alkalmazni. E szabályozás hatálya 2019 februárjától az EU területén működő valamennyi gyógyszergyártóra kiterjed. A szerializáció bevezetése azonban nemcsak a beruházással összefüggő kiadásainkat befolyásolta, hanem az értékesítés költségeit is megnövelte, mivel a gépek működtetéséhez több munkaerőre van szükség, illetve alacsonyabb hozam- és termelékenységi szint érhető el. Az új szabályozás ideiglenes negatív hatást gyakorolt az árbevételünkre. Korábban a Társaság elsődleges célja a kapacitás kihasználtság minél magasabb szinten való tartása volt, hogy az egységköltség a lehető legalacsonyabb legyen. Ennek következtében a kapacitásban rejlő tartalékaink jóval alacsonyabbak voltak más európai gyógyszergyártókhöz képest. Ráadásul a termékkörünk is az átlagnál széttagoltabb, emiatt a termelésben az átállások száma is jóval magasabb. Az év során a kezdeti nehézségeket sikerült kezelni. A kapacitási nehézségeket munkaerő felvétellel megoldottuk, helyreállítottuk a termelési szinteket új gépsorok beüzemelésével és a készleteket is feltöltöttük a korábbi szintre. A kapacitáshiány miatt kieső árbevétel nagyjából 13 MEUR-t tett ki a FÁK és a KKE régióban a vizsgált év során.

Termelés

A késztermék-gyártás volumene csoportszinten tekintve 2019-ben dobozszámban mérve 2,2 százalékos növekedést eredményezett az előző évben elért szinthez képest, míg a hatóanyaggyártás összehasonlítható értékén számítva 10,5 százalékos csökkenést mutatott. Az anyavállalatnál a csomagolóüzemek által termelt készáru dobozszám jelentősen csökkent az év elején a szerializációhoz kapcsolódó új technológia bevezetése miatt. A negyedik negyedévtől sikerült az új szabályozás előtti kibocsátási szintet elérni. Az egyes termelő leányvállalatok esetében Oroszországban 32,8 százalékkal, Romániában 7,9 százalékkal, míg Lengyelországban 1,7 százalékkal emelkedett az előállított késztermékek volumene.

A magyarországi hatóanyaggyártásunk tekintetében a szteroid hatóanyagok termelése 11,8 százalékkal csökkent. A munkamegosztás szerint a dorogi főkelepel hozzájárulása az anyavállalat teljes hatóanyag-termeléséhez változatlan maradt, továbbra is közel 70 százalékot tesz ki.

5. Minőségirányítás

A Társaság vezetése mindig is úgy vélte, hogy a vállalat hazai és nemzetközi gyógyszeripari törvényi előírások szerinti működése kulcsfontossággal bír. Ezért magára nézve kötelező érvényűnek tekinti a közintézmények és hatóságok, mint például az Európai Bizottság, az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) vagy az USA Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatala (FDA) által kiadott irányelveket.

Társaságunk minden tevékenységi területén (hatóanyag-kutatás, készítmény-fejlesztés, állatkísérletek, klinikai vizsgálatok, gyártás stb.) szigorúan betartja a hazai és nemzetközi szakmai előírásokat. Olyan átfogó Minőségirányítási Rendszert fejlesztett ki, amely teljeskörűen dokumentálja és rendszeresen ellenőrzi a gyógyszergyártás minden folyamatát, ezzel biztosítva az állandó ellenőrzést a minőséget befolyásoló emberi, technikai és adminisztratív tényezők felett. Az ellenőrzés minden kritikus tényezőre kiterjed, és aktív közreműködést igényel mind a vezetés, mind pedig a dolgozók részéről.

2018-ban megfogalmaztuk a MIR digitális vízióját, a MIR bit-et, ami a vállalati elvárásokat és a MIR hosszú távú, 5 éves vízióját szem előtt tartva a következő jövőképet fogalmazta meg: „Hatásos minőségirányítás automatizált, papírmentes folyamatok mentén, értékteremtő tevékenységet végző kollégákkal.” A stratégia kiindulópontjai:

- MIR IT fejlesztések és beszerzések összehangolása a hosszú távú MIR prioritásokkal
- A minőségirányítás harmonizálása egy közös digitális stratégia mentén a leányvállalatok bevonásával (Románia, Oroszország, Lengyelország)
- MIR átfutási idő csökkentése, annak érdekében, hogy a felszabadítási bizonylat minél gyorsabban előálljon
- Munkaerő hatékonyabb felhasználása az értéket nem teremtő tevékenységek automatizálásával
- Erőforrás és humán kompetencia igények figyelembe vétele MIR informatikai rendszerek bevezetése során

Stratégiai céljaink elérése érdekében valamennyi munkavállalónkat bevonjuk a minőségügyi tevékenységekbe, a tervezésbe, valamint a GMP irányelvek alkalmazásába és ellenőrzésébe, ezzel elősegítve a fejlett minőség szemlélet fenntartását a Társaság minden dolgozójában. Ezt dolgozóink rendszeres oktatásával, megfelelő tájékoztatással és a követelményeknek eleget tevő munkakörülmények biztosításával segítjük elő.

Inspekciók és auditok

Nagyon fontos számunkra a partnereinkkel kialakított jó kapcsolat, és mindenekelőtt a betegek, valamint az orvosok termékeink iránti megtisztelő bizalmának megőrzése. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk minden észrevétel vagy panasz okának kiderítésére, és a hasonló jellegű problémák előfordulásának megelőzésére.

Minőségbiztosítási tevékenységünk kiemelkedő eredményeként könyvelhetjük el, hogy az utóbbi évtized hazai és külföldi szakmai hatósági ellenőrzések jelentős észrevétel nélkül zárultak le.

Budapesten a hatósági inspekciók 35 napot tettek ki (Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI), Belorusszia, Oroszország ISO 9001, török hatóság és a szaúd-arábiai hatóság), Dorogon az OGYÉI és az orosz hatóság 10 napot töltött.

A kereskedelmi partnerek auditjai összesen a három telephelyen 26 napot vettek igénybe.

A lengyel leányvállalatnál az év folyamán 5 hatósági auditra került sor, míg az anyavállalat 2 alkalommal auditált. Ezen felül 19 partneri auditra került sor. Az orosz leányvállalat sikeresen zárta a márciusi ISO 9001-2015 auditot, melynek tétje, hogy továbbra is hatósági újvizsgálat nélkül tudunk forgalmazni termékeket Oroszországban. A helyi hatóság meghosszabbította a gyártóhely GMP gyártási engedélyét és a termékkört hormonokkal is kibővítette. A romániai leányvállalatunknál az év folyamán 2 inspekcióra (orosz és perui hatóság), valamint egy partneri auditra került sor.

Össességében sem a hatósági, sem a partneri auditokon nem kaptunk kritikus észrevételt, csak néhány változtatási javaslatot.

Egyéb tevékenységek

A Richter átfogó minőségügyi rendszerének működtetése igen sokrétű, és nagyon összetett feladatot ró a Minőségirányítási Igazgatóság szakembereire. A MIR folyamatainak revízióját a folyamatok informatikai támogatásának megerősítésével képzeljük el, ennek érdekében több komplex projektet is elindítottunk 2019 során.

Az Ipar 4.0 pályázaton az Igazgatóság két témával vesz részt. Az egyik a felszabadítási folyamatnak (Dashboard) egy olyan tervezett informatikai rendszerrel történő támogatása, amely az adatok különböző adatbázisokból történő összegyűjtésével, a feladatok ütemezésével, elemzésével és gyors beavatkozással javítja a hatékonyságot. A másik téma az árut kísérő bizonylatok készítésének minél magasabb szintű automatizálása, melynek eredményeképpen kiváltásra kerül a manuális bizonylatírás, a többszöri postázás és a manuális aláírással történő jóváhagyás.

Horváth Tibor
Kereskedelmi igazgató

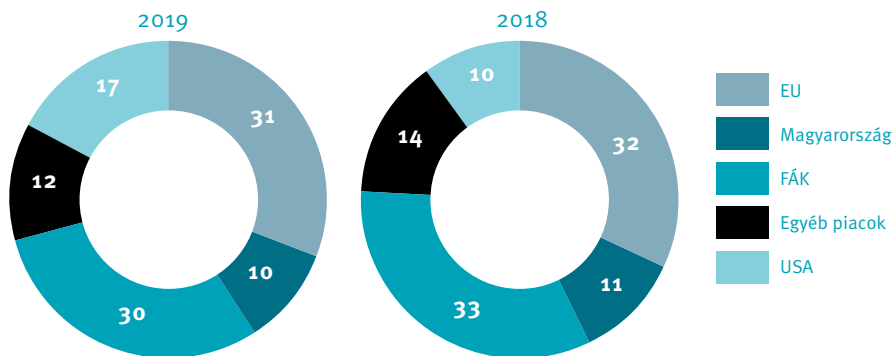

6. Gyógyszergyártási szegmens árbevétele földrajzi megoszlás szerint

Az árbevétel alakulása az egyes régiókban						
	2019 Mft	2018 Mft	Változás Mft	Változás %	2019 MEUR	2018 MEUR
Magyarország	39.809	38.736	1.073	2,8	122,4	121,6
EU(*)	125.982	116.887	9.095	7,8	387,2	366,8
EU 12	60.458	58.789	1.669	2,8	185,8	184,5
Lengyelország	23.428	24.204	(776)	(3,2)	72,0	76,0
Románia	11.173	10.517	656	6,2	34,3	33,0
EU 15	65.524	58.098	7.426	12,8	201,4	182,3
FÁK	123.969	121.661	2.308	1,9	381,0	381,8
Oroszország	86.911	92.404	(5.493)	(5,9)	267,1	290,0
Ukrajna	11.470	8.320	3.150	37,9	35,3	26,1
Egyéb FÁK országok	25.588	20.937	4.651	22,2	78,6	65,7
USA	71.101	35.985	35.116	97,6	218,5	113,0
Kína	18.975	26.384	(7.409)	(28,1)	58,3	82,8
Latin-Amerika	7.210	5.779	1.431	24,8	22,2	18,2
Egyéb országok	20.296	19.299	997	5,2	62,4	60,6
Összesen	407.342	364.731	42.611	11,7	1.252,0	1.144,8

Megjegyzés: *Az Európai Unió összes tagállama Magyarország kivételével.

Az árbevétel megoszlása régióként (%)

Magyarország

A teljes gyógyszerpiac növekedése magas, 9,6 százalék volt, a Richter termékek kiskereskedelmi forgalma 9,0 százalékkal emelkedett a rendelkezésre álló IQVIA (az IMS jogutóda) adatok alapján. A Társaság a hazai piaci szereplők rangsorában 5,0 százalékos részesedéssel az ötödik helyen áll. A vényköteles patikai piacot tekintve a Richter 7,7 százalékos piaci részesedéssel a második legnagyobb forgalmazó.

Új termékbevezetések Magyarországon 2019-ben

Márkanév	Hatóanyag	Terápiás terület	Bevezetés dátuma
ASSIMIL*	agomelatin	Központi idegrendszer, antidepresszáns	2019. I. negyedév
BEWIM	prasugrel	Szív- és érrendszer, thrombocyta aggregáció gátló	2019. I. negyedév
PAPILOCARE*	természetes összetevők	Nőgyógyászat, HPV elleni	2019. I. negyedév
BELSANOR*	solifenacin	Urológia	2019. II. negyedév
CO-XETER	ezetimibe+rosuvastatin	Szív- és érrendszer, koleszterin-csökkentő	2019. III. negyedév
CYCLOGEST*	progesterone	Nőgyógyászat, fertilitást elősegítő kezelés	2019. III. negyedév
TERROSA®	teriparatide	Oszteoporózis	2019. III. negyedév

Megjegyzések: * Licenc készítmény.

Vezető termékek forgalma Magyarországon

Márkanév	Hatóanyag	Terápiás terület	2019 Mft	2018 Mft	Változás Mft	Változás %
Orális fogamzásgátlók	hormonok	Nőgyógyászati, orális fogamzásgátló	2.658	2.947	(289)	(9,8)
TANYDON	telmisartan + hydrochlorothiazide	Szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő	2.257	1.772	485	27,4
QUAMATEL	famotidine	Gasztrointesztinális, fekély elleni	1.879	1.891	(12)	(0,6)
CAVINTON	vinpocetine	Központi idegrendszeri, nootropikum	1.777	2.054	(277)	(13,5)
XETER	rosuvastatin	Szív- és érrendszeri, koleszterincsökkentő	1.642	1.709	(67)	(3,9)
PANANGIN	asparaginátok	Szív- és érrendszeri, szívgyógyászat	1.354	1.294	60	4,6
AKTIL*	amoxicillin + clavulanic sav	Antibiotikum	1.237	901	336	37,3
LAMOLEP	lamotrigine	Központi idegrendszeri, antiepileptikum	1.177	1.209	(32)	(2,6)
POLITRATE*	leuprorelin	Urológia, jóindulatú prosztata megnagyobbodás elleni	1.161	1.058	103	9,7
BEMFOLA®	follitropin alfa	Nőgyógyászati, fertilitás	944	348	596	171,3
Részösszesen			16.086	15.183	903	5,9
Egyéb			23.723	23.553	170	0,7
Összesen			39.809	38.736	1.073	2,8
A 10 legnagyobb forgalmú termék részesedése			40,4%	39,2%		

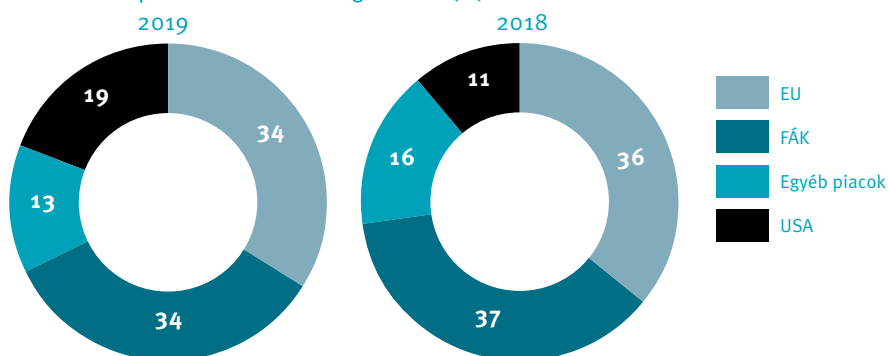
Megjegyzés: *Licenc készítmény.

Nemzetközi piacok

A 10 legnagyobb nemzetközi piacunk forgalmának alakulása

	2019 MEUR	2018 MEUR	Változás MEUR	Változás %
Oroszország	267,1	290,0	(22,9)	(7,9)
USA	218,5	113,0	105,5	93,4
Lengyelország	72,0	76,0	(4,0)	(5,2)
Németország	58,4	57,9	0,5	0,8
Kína	58,3	82,8	(24,5)	(29,6)
Ukrajna	35,3	26,1	9,2	35,2
Románia	34,3	33,0	1,3	3,9
Spanyolország	29,7	25,0	4,7	18,8
Franciaország	27,0	25,8	1,2	4,6
Olaszország	25,4	22,0	3,4	15,5
Részösszesen	826,0	751,6	74,4	9,9
Összes nemzetközi forgalom	1.129,6	1.023,2	106,4	10,4
A 10 legnagyobb forgalmú piac részesedése	73,1%	73,5%		

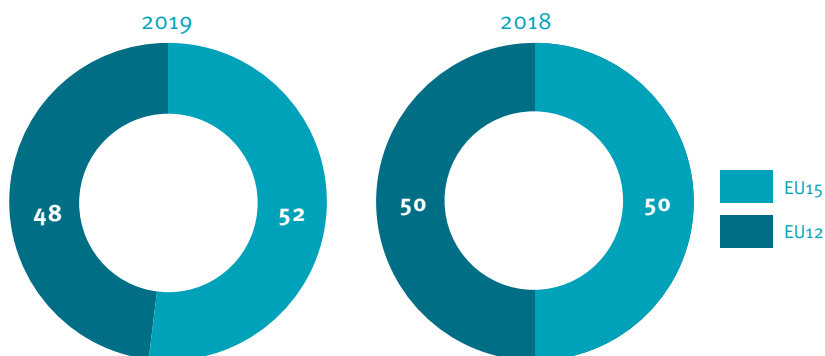
Nemzetközi piacok árbevétele régióként (%)

Európai Unió

Az EU12 piacán a vizsgált időszakban realizált forgalom a Gyógyszergyártási szegmens európai uniós árbevételének 48 százalékát tette ki.

Az árbevétel megoszlása az EU-ban*

Megjegyzés: *Az EU összes tagállama Magyarország kivételével.

Új termékbevezetések a EU12 országokban 2019-ben

Márkanév	Hatóanyag	Terápiás terület	Bevezetés dátuma
ASSIMIL*	agomelatin	Központi idegrendszer, antidepresszáns	2019. I. negyedév
BEWIM	prasugrel	Szív- és érrendszer, thrombocyta aggregáció gátló	2019. I. negyedév
PAPILOCARE*	természetes összetevők	Nőgyógyászat, HPV elleni	2019. I. negyedév
REAGILA®	cariprazine	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	2019. I. negyedév
DAYLETTE	drospirenone +20mcg EE	Nőgyógyászat, orális fogamzásgátlás	2019. II. negyedév
PANANGIN FORTE	K-Mg asparaginátok	Szív- és érrendszer, szívgyógyászat	2019. II. negyedév
TERROSA®	teriparatide	Oszteoporózis	2019. III. negyedév
LEVOSERT*	levonorgestrel IUS	Nőgyógyászat, menorrhagia	2019. IV. negyedév

Megjegyzés: *Licenc készítmény.

Lengyelországban a gazdaság növekedése lelassult 2019-ben, de így is erős, 4,0 százalékos növekedési szinten maradt a Lengyel Statisztikai Hivatal előzetes becslése szerint. A növekedés legfőbb mozgatórugói az emelkedő bérek, valamint a nagyvonalú szociális juttatások által generált fogyasztói kiadások, az alacsony jegybanki alapkamat és az uniós forrásokból megvalósuló beruházások voltak.

Lengyelországban a gyenge influenza szezon, valamint a vírus elleni készítmények piacán megnövekedett verseny következtében vezető termékünk, a GROPRINOSIN árbevétele csökkent, ami negatívan befolyásolta a beszámolási időszakban elért teljesítményünket.

Romániában a GDP 4,1 százalékos növekedést ért el az erős hazai kereslet, valamint a szűk munkaerőpiac és a jelentős bérnövekedés következtében megnövekedett háztartási kiadások eredményeként.

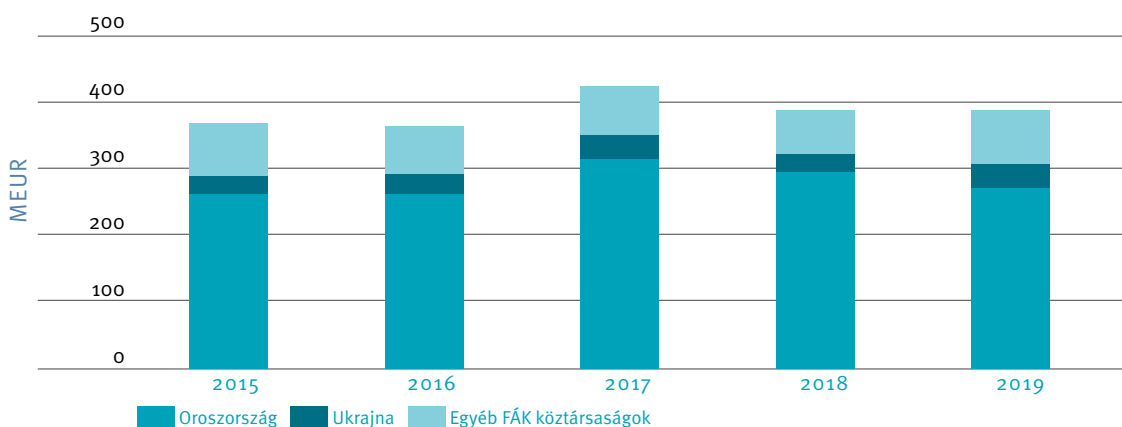
Romániában az elmúlt években bekövetkezett jelentős hatósági árcsökkentések következtében több originális terméket kivontak a piacról, ami pozitívan befolyásolta néhány generikus termék forgalmát, ideértve a Richter egyes készítményeit is.

Az EU15 piacain árbevételünk 10,5 százalékkal növekedett a beszámolási időszakban, ami elsősorban a Spanyolországban, Egyesült Királyságban, valamint Olaszországban elért magasabb árbevételnek tudható be. A termékösszetétel vonatkozásában a növekedés elsődlegesen a BEMFOLA® és REAGILA® forgalomemelkedésének, valamint a TERROSA® bevezetésének volt köszönhető. A Gyógyszergyártási szegmensben belül az EU15 régió adta az Európai Unióból származó árbevételünk 52 százalékát.

FÁK

A régióban elért árbevételünket pozitívan befolyásolták a devizaárfolyam változások, elsősorban az USD erősödése, valamint a forint gyengülése.

Árbevétel a FÁK-országokban

Az Orosz Statisztikai Hivatal (Rosstat) által közzétett előzetes becslések szerint a GDP 1,3 százalékkal növekedett 2019-ben, ami 2016 óta a leggyengébb éves növekedés. A természeti erőforrások ágazatában elért növekedés járult hozzá leginkább az év során elért bővüléshez. A pénzügyi és biztosítási szektor is növekedett, míg az export több mint egy évtizede először mutatott csökkenést a kereskedelmi bizonytalanságok közepette. Oroszországban a rubelben mért árbevétel visszaesés elsősorban a szabályozási környezet változásával összefüggő, 2018 utolsó negyedévében megvalósult előszállításoknak volt köszönhető. A disztribútori készletek 2019 első félévében bekövetkezett mérséklődésén túlmenően hagyományos portfóliónk egyes termékeinek árbevétele a Hatóság által augusztus végén bevezetett árcsökkentések miatt is visszaesett. A létfontosságú listán szereplő termékek árát felülvizsgálja a Hatóság, a változások legkésőbb jövő év január elsején lépnek hatályba. 2019. április 1-jei hatállyal Oroszországban forgalomban lévő készítményeink árait mérsékelten, átlagosan mintegy 4 százalékkal emeltük. Árbevételünk a beszámolási időszakban 267,1 MEUR-t tett ki, ami 22,9 MEUR-val azaz 7,9 százalékkal maradt el a bázisévben elért forgalomhoz képest. Az orosz nagykereskedelmi piac folyamatos átalakulása, valamint a patikaláncok romló fizetőképessége miatt a Richter kiemelt figyelmet fordít arra, hogy konzervatív vevői hitelpolitikát folytasson.

Ukrajnában elért növekedésünk elsősorban annak volt köszönhető, hogy 2018-ban a forgalom szintje alacsony volt. A FÁK egyéb tagköztársaságaiban realizált árbevétel növekedés részben az alacsony bázisnak, részben pedig a beszámolási időszakban, a szabályozási környezet változásai miatt szükségessé vált előszállításoknak tudható be.

Új termékbevezetések a FÁK-tagköztársaságokban 2019-ben

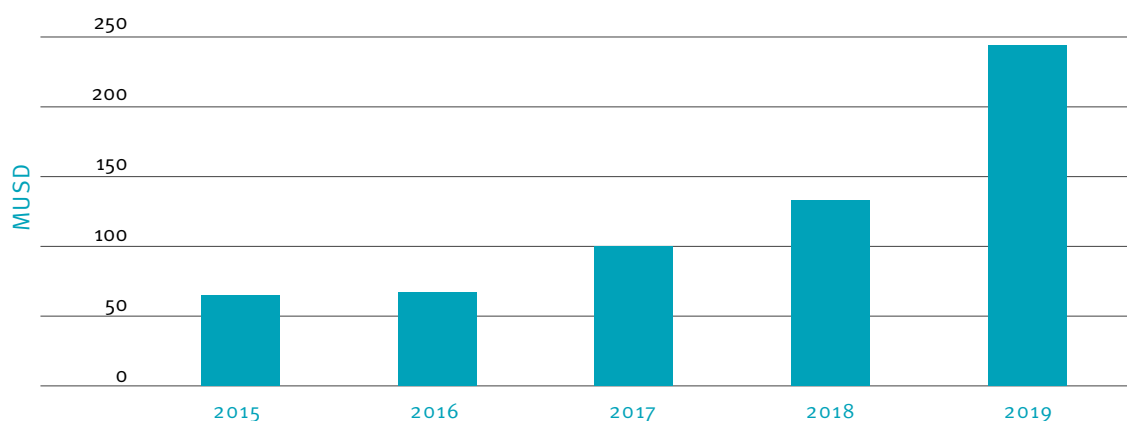
Márkanév	Hatóanyag	Terápiás terület	Bevezetés dátuma
LENZETTO®*	estradiol	Nőgyógyászat, hormonpótló (spray)	2019. I. negyedév
RAENOM	ivabradin	Szív- és érrendszer, szívgyógyászat	2019. I. negyedév
REAGILA®	cariprazine	Központi idegrendszeri, antipszichotikum	2019. I. negyedév
SIBILLA	dienogest+30 mcg EE	Nőgyógyászat, orális fogamzásgátlás	2019. I. negyedév
VIOLETTA	gestodene+15 mcg EE	Nőgyógyászat, orális fogamzásgátlás	2019. I. negyedév
AMLODIPINE + PERINDOPRIL RICHTER	amlodipine+perindopril	Szív- és érrendszer, vérnyomáscsökkentő	2019. III. negyedév
LENUXIN	escitalopram	Központi idegrendszeri, antidepresszáns	2019. III. negyedév
LEVOSERT*	levonorgestrel IUS	Nőgyógyászat, menorrhagia	2019. IV. negyedév

Megjegyzés: *Licenc készítmény.

USA

A jelentős árbevétel növekedés elsősorban a cariprazine-hoz (VRAYLAR®) kapcsolódó, az Allergan által realizált értékesítés után fizetendő royalty bevételnek volt köszönhető. Emellett a vizsgált évben egyszeri, árbevételhez kötött mérföldkő bevételt is realizáltunk, 24,3 MUSD értékben. Hatóanyagértékesítésünk magasabb árbevétele szintén hozzájárult a beszámolási időszakban elért forgalomműködéshez.

Árbevétel az USA-ban

Kína

Az éves szinten bekövetkezett visszaesés elsősorban a bázis időszakban történt CAVINTON előszállításoknak tudható be. 2019 második félévében a kínai hatóságok kihirdették a CAVINTON támogatási listáról való törlését 2020. január 1-jei hatállyal, ami ugyancsak negatívan befolyásolta az árbevétel alakulását. A szerializáció bevezetését követően a gyártóegységeinknél kialakult kapacitás szűkülés is kedvezőtlenül befolyásolta a vizsgált évben elért értékesítésünket.

Latin-Amerika

Az orális fogamzásgátlók forgalomnövekedése járult hozzá leginkább a beszámolási időszakban elért árbevételhez.

Egyéb országok

A beszámolási évben elért árbevételhez a Vietnámba, Ausztráliába és Japánba irányuló értékesítés járult hozzá a legnagyobb mértékben.

Nőgyógyászati árbevétel

2019-ben Oroszország kivételével nőgyógyászati árbevételünk valamennyi kiemelt piacunkon emelkedett. A nőgyógyászati készítmények értékesítése elsősorban az EU15 régióban, a BEMFOLA® és az ESMYA® magasabb árbevételének köszönhetően növekedett. Ezen termékcsoport árbevétele az USA-ban főként a szteroid hatóanyaghoz és sürgősségi fogamzásgátló készítményekhez kapcsolódó profit sharing bevételek növekedésének betudhatóan emelkedett.

A nőgyógyászati árbevétel régiónkénti eloszlása

	2019 Mft	2018 Mft	Változás Mft	Változás %	2019 MEUR	2018 MEUR
Magyarország	4.924	4.586	338	7,4	15,2	14,4
EU^(*)	65.518	59.816	5.702	9,5	201,4	187,7
EU12	16.205	14.478	1.727	11,9	49,8	45,4
Lengyelország	5.755	5.086	669	13,2	17,7	16,0
Románia	1.988	1.854	134	7,2	6,1	5,8
EU15	49.313	45.338	3.975	8,8	151,6	142,3
FÁK	33.158	32.344	814	2,5	101,9	101,5
Oroszország	26.807	27.039	(232)	(0,9)	82,4	84,9
Ukrajna	2.348	1.738	610	35,1	7,2	5,4
Egyéb FÁK országok	4.003	3.567	436	12,2	12,3	11,2
USA	12.630	10.468	2.162	20,7	38,8	32,9
Kína	9.128	9.095	33	0,4	28,1	28,6
Latin-Amerika	5.546	4.457	1.089	24,4	17,0	14,0
Egyéb országok	10.156	9.347	809	8,7	31,2	29,3
Összesen	141.060	130.113	10.947	8,4	433,6	408,4

Megjegyzés: *Az Európai Unió összes tagállama Magyarországot kivételével.

7. Társadalmi felelősségvállalás

Vállalati stratégiánk központi eleme üzletvitelünk felelős irányítása, annak minősége legalább annyira fontos, mint az elért eredmények. Az innovatív készítmények fejlesztése és azok széleskörű elérhetőségének biztosítása közvetlen előnyöket nyújtanak a betegek és készítményeink egyéb fogyasztói számára. Mindezek sikeres végrehajtása üzletileg nyereséges, ugyanakkor fenntartható teljesítményt is eredményez a számunkra. Az ily módon teremtett érték egy része az üzletbe visszaforgatható, ezen túlmenően azonban a felelős üzleti magatartás szélesebb értelemben vett társadalmi hasznossággal is jár, hiszen csak egészséges emberek és közösségek alkothatnak egészséges társadalmat. A Richter évről évre jelentős mértékű hozzájárulással támogatja azokat az országokat és közösségeket, amelyekben üzleti tevékenységet fejt ki, részben adóbefizetések, jótékonyági támogatásokon keresztül közvetlen módon, részben pedig közvetve munkahely teremtésével több, mint 12.000 fő tekintetében.

A fenntarthatóság három összetevője – a társadalmi, a környezeti, illetve a gazdasági – egymással kölcsönösen összefüggnek. Nem lehetünk hosszú távon sikeresek anélkül, hogy ne vállaljunk magas szintű felelősséget környezetünk és társadalmunk iránt, ahogyan nem érhetünk el gazdasági sikereket sem anélkül, hogy társadalmunk, illetve környezetünk védelme érdekében ne tennénk meg minden tőlünk telhetőt.

A Richterben a fenntartható üzleti növekedés és érték teremtés elérését tűztük ki célul, oly módon, hogy:

- magas színvonalú és korszerű felelős vállalatirányítási rendszerrel vezessük Társaságunkat;
- minőségi, magas presztízsű munkakörnyezetet teremtünk;
- megfelelően értékkeljük alkalmazottainkat és biztosítjuk számukra a biztonságos munkavégzés feltételeit;
- biztosítjuk a termékhozáférést a betegek részére;
- minimalizáljuk tevékenységünk és termékeink káros környezeti hatásait;
- támogassuk a helyi közösségi kezdeményezéseket, valamint bátorítsuk a tudományos innovációt.

Környezetvédelem

Az egészségügyi rendszer szereplőjeként feladatunk nem korlátozódik arra, hogy a betegeket ellássuk a számukra szükséges gyógyszerekkel. Felismertük, hogy a betegek környezetével való törődés éppoly fontos feladatunk, mint betegségeik kezelése. Gyógyszergyártó vállalatként aktív szerepet vállalunk tevékenységeink környezeti hatásának korlátozásában, következetesen biztosítva üzletvitelünk fenntarthatóságát.

A gyógyszergyártás számos kockázattal jár. Társaságunknál kiemelt felelősséggel kezeljük a tevékenységünkhöz kapcsolódó környezetvédelmi feladatokat, beruházásainknál, fejlesztéseinknél igyekszünk a legjobb elérhető technológiákat (BAT) alkalmazni és környezeti hatásainkat folyamatosan csökkenteni.

2019-ben a Társaság Környezetközpontú Irányítási Rendszere egy újabb ciklus indulásaként sikeres ISO 14001-es újra-tanúsító auditon esett át.

A jogszabályi megfelelés érdekében megújítottuk a vonatkozó engedélyeinket:

- Hatósági kötelezésre felülvizsgáltuk a debreceni fióktelep egységes környezethasználati engedélyét.
- Budapesten 2019 decemberében nyújtottuk be az IPPC engedély felülvizsgálati anyagát.
- Dorogon módosítottuk a vízjogi üzemeltetési engedélyünket az önellenőrzési terv aktualizálása miatt.

A Debreceni Fióktelepen 2019 végéig elkészültek a termelés bővüléséhez kapcsolódó szennyvízkezelés-fejlesztési beruházások. A mindenkori hatósági előírások betartásával végezzük a múltból származó talajvíz-szennyezések felszámolására indított kármentesítéseket.

Jelentős rekonstrukciót hajtottunk végre Dorogon a biológiai szennyvíztisztító telepen, amely a szennyvíziszap víztelenítési technológia előkészítését, szén-dioxidos pH-állító egység telepítését és egy vésztározó medence létesítését jelenti.

A hulladékgazdálkodás és környezettudatosság fejlesztése érdekében átfogó hulladékkezelési koncepció került kidolgozásra. A szelektív hulladékgyűjtés erősítése érdekében mindhárom telephelyen folytattuk a csatornarendszerek és szennyvízkezelők rekonstrukcióját, bővítését.

A környezetvédelmi politikában meghatározottaknak megfelelően a Társaság kiemelt figyelmet fordít a tevékenységével járó környezeti hatások minimalizálására. 2018-hoz képest a villamosenergia fogyasztásunk 0,7 százalékos növekedése, a hőenergia felhasználásunk 0,8 százalékos csökkenése és a vízfelhasználásunk 6,9 százalékos növekedése mellett a költségek 14,4 százalékkal növekedtek (becsült adatok), amiben döntő szerepet az energiahordozók áremelkedése játszott.

A vízfelhasználásra és az energiafogyasztásra vonatkozó adatszolgáltatási, valamint a szén-dioxid kibocsátás bevallási és kvóta visszaadási kötelezettségeinknek eleget tettünk. Az energiahatékonyságról szóló törvény által előírt energetikai auditot végrehajtottuk, az audit eredményeit értékeltük, javaslatait beépítjük fejlesztési terveinkbe.

A telephelyek energiaellátását biztosítottuk, a termelést jelentősen befolyásoló üzemzavar egy esetben fordult elő, a központi telephelyen a rendkívüli kánikula valamint több hűtőberendezés egyidejű meghibásodása miatt hűtési korlátozást kellett bevezetni.

Műszaki fejlesztéseink között továbbra is fontos szerepet játszanak a hűtőrendszereink, azok energiahatékonyságának és üzembiztonságának növelésére irányuló programok. A szolgáltatásbiztonság növelése érdekében korszerűsítettük cseppfolyósított-gáz ellátásunkat. Folytatódott a számítógépes felügyeleti rendszerek cseréje, és az energetikai mérőrendszerek bővítése.

Munkaegészség és -biztonság

Társaságunknál a munkavállalók legtöbb esetben veszélyes vegyi anyagokkal is dolgoznak. Ilyen körülmények között a biztonságos munkavégzés különösen felelősségteljes magatartást kíván meg, hogy a veszélyforrások ne válhassanak jelentős kockázattá.

Súlyos vagy tömeges baleset, expozíció 2019 során munkavállalóinkkal nem történt, a felügyelő hatóságok ellenőrzései sem tártak fel hiányosságot a Társaság tevékenységében.

A Munkahelyi Egészség és Biztonság Irányítási Rendszerének (MEBIR) felügyeleti auditja sikeres volt, megkezdtük a kötelező átállást az MSZ ISO 45001:2018 szerinti MEBIR szabványra.

Munkahelyi egészség és biztonság irányítási rendszere

A munkahelyi biztonságot a munkaeszközök műszaki állapota és a munkavállalók munkahelyi magatartása határozza meg. Ez utóbbihoz hozzátartozik a vezetői tudatosság és természetesen a munkavállalók szakmai felkészültsége is.

A Richter vezetősége elkötelezett az iránt, hogy a Társaság munkahelyi egészségvédelmi és munkabiztonsági teljesítményét folyamatosan javítsa, megfeleljen az e körben megfogalmazott jogi és egyéb követelményeknek, illetve megelőzze a munkahelyi baleseteket és egészségkárosodásokat. A munkahelyi vezetők feladata, hogy ismerjék a hatáskörükbe tartozó munkahelyek jellemző kockázatait, és annak megfelelően szervezzék, ellenőrizzék a munkafolyamatokat. A dolgozóknak joguk van megkövetelni a biztonságos munkavégzés feltételeit, és kötelességük betartani a foglalkozás-egészségügyi és munkavédelmi előírásokat.

Munkavédelmi kérdésekben a dolgozók képviselőjét a választott munkavédelmi képviselők látják el a Munkavédelmi Bizottság keretében.

Gyakorlati megvalósítás

A Társaság különös figyelmet fordít a biztonságos munkakörnyezet kialakítására. Üzemeinkben dolgozóink és a környezet védelme érdekében folyamatosan javítjuk a műszaki színvonalat, rendszeresen tartunk biztonságtechnikai oktatást és folyamatosan ellenőrizzük a munkabiztonsági előírások betartását. Tesztel összekötött e-learning oktatóanyagot fejlesztettünk az új belépők biztonságtechnikai oktatásához, a munkakörhöz kötött időszakos vizsgák lebonyolításához és a tűzvédelmi szakvizsgákhoz.

Kiemelt figyelemmel kezeljük a potenciálisan veszélyes anyagokkal kapcsolatos feladatokat. Súlyt helyezünk arra, hogy a foglalkozás-egészségügyi kockázatokat minimálisra csökkentsük. Ennek érdekében törekszünk a veszélyes anyagokat kevésbé veszélyesekkel kiváltani. A kollektív védelem, a technológia zárttá tétele – ahol ez lehetséges – egyike alapvető törekvéseinknek. Amennyiben ez nem lehetséges, akkor megfelelő egyéni védőeszközöket

alkalmazunk. Az esetleges egészségkárosodások megelőzése, illetve feltárása céljából dolgozóink rendszeres orvosi vizsgálatokon vesznek részt, a munkahelyi kockázatokat a Biztonságtechnikai Laboratórium mérésekkel azonosítja.

A foglalkozás-egészségügyi kockázatmenedzsmentet áttekintettük és új alapokra helyeztük: a kockázatértékelések munkahely/munkakör struktúrában történnek, ill. a munka alkalmassági vizsgálati protokollt a személyre szóló kockázatok határozzák meg. A kémiai biztonság fontosságának megfelelően létrehozásra került a Kémiai biztonsági csoport. Az általunk kidolgozott toxikológiai értékelési módszertan alapján 49 hatóanyag értékelését végeztük el jegyzőkönyvezett formában. Eleget tettünk a REACH EU kémiai biztonsági követelményeinek.

A sugárvédelmi intézkedésként hatósági felszabadítási eljárással engedélyeztettük és égetésre elszállítottuk az izotóp laboratóriumokban évek alatt felgyülemlett vegyes halmazállapotú, mentességi szint feletti aktivitású hulladékokat.

Tűzvédelmi politikánk alapja a megelőzés. Az esetlegesen keletkező tüzek korai észlelését a legkorszerűbb és az egész cég területére kiterjedő tűzjelző hálózat biztosítja. Telephelyeink vonatkozásában tűzvíz tároló kapacitásaink, ill. az ellátó hálózatok jelentős fejlesztéseken és bővítéseken estek át, fokozva a tűzvédelmi képességünket.

Egy külön mérnök csapat gondoskodik arról, hogy a veszélyes gépek, berendezések megfeleljenek a hatósági elvárásoknak, és használatuk biztonságos legyen.

2015-ben benyújtottuk a budapesti üzem súlyos ipari baleset megelőzési biztonsági elemzését, amelyet öt évente esedékes megújítani. A jogszabály változásait követően Budapest a SEVESO II jogszabály alapján „alsó küszöb” veszélyességű üzem maradt, Dorogot „felső küszöbös” üzemnek jelentettük át, míg a Vecsés telephely „küszöb alatti” minősítést kapott.

Társadalmi környezet

A Richter számára mindig is kiemelten fontos volt a társadalmi környezet, amelyben működik. Vezető magyar gyógyszergyártóként és munkaadóként felelősek vagyunk a társadalom egészével, illetve a Társaságunk működése iránt érdeklődőkkel folytatott párbeszéd fenntartásáért. A Társaság ezért számos egészségügyi, tudományos, oktatási és környezetvédelmi kezdeményezést támogat az egészség és az életminőség javítására irányuló küldetése szerint. Jelentős anyagi támogatást nyújt egészségügyi intézményeknek és betegszervezeteknek.

A diákok tudományos érdeklődésének felkeltése érdekében a természettudományokhoz kapcsolódóan több hazai és határon túli iskolai programot szponzorálunk a középiskolai kémia oktatás terén csakúgy, mint az egyetemeken. A kémia népszerűsítését szolgálja a „Rendhagyó kémiaóra” rendezvénysorozat megszervezése is. Számos, természettudományos képzést nyújtó egyetemen speciális együttműködési megállapodást kötöttünk, az ott folyó kutatási és oktatási tevékenység támogatására.

A Társaság által létrehozott „Talentum Alapítványon” keresztül tehetséges PhD hallgatók számára ösztöndíjat nyújtunk, valamint középiskolások támogatását is megkezdjük azzal a céllal, hogy már a pályaválasztás előtt vonzóvá tegyük számukra a Richtert. A képzésben résztvevő diákok száma 2019-ben tovább növekedett.

Számos programmal és kezdeményezéssel támogatjuk az életminőségünk javítását célzó elhatározásunkat.

Az egyik legsikeresebb programsorozat a 2009-ben újtára indított Richter Egészségváros, amely az országot járva a helyi kórházak és egészségügyi intézmények szakembereiből álló felkészült csapattal várja az egészségtudatos látogatókat a kijelölt helyszíneken. A kezdeményezés különlegessége, hogy a programra látogatók a helyi kórház működését és a szükséges orvostechnikai eszközök beszerzését is támogatják, hiszen részvételükkel növelhetik a Társaság által felajánlott 2 MFT-os alapadományt.

A Richter Egészségváros eredményei is sokatmondóak: 75 helyszínen, mintegy 186.900 résztvevő látogatta meg a rendezvényt. A 75 kórház összesen 379 MFT támogatást kapott a Társaságtól az elmúlt tíz évben. Ez idő alatt több mint 168.000 szűrést végeztek el a szakemberek, amelyből mintegy 38.051 esetben mértek figyelmeztető értékeket. A szűrésen részt vett betegek, amennyiben szükségesnek mutatkozott, a további terápiás lehetőségekről helyszíni tanácsadás keretében kaptak felvilágosítást.

Etikai irányelvek

A Csoport 2016-ban alakította ki Globális Megfelelőségi Programját, amely magában foglalja azokat a normákat, amelyek a Richter Csoport értékeivel és célkitűzésével összhangban meghatározzák a munkavállalóktól elvárt magatartást. A program keretében összeállítottunk egy Megfelelőségi Kézikönyvet, amely nyolc szabályzatot foglal magában. Az egyik ezek közül a vállalat Etikai Kódexe, amely tartalmazza a vállalat érintettjei, úgymint munkavállalók, partnerek, befektetők, részvényesek, szállítók stb. számára előírt, a tevékenységük során alkalmazandó etikai normákat.

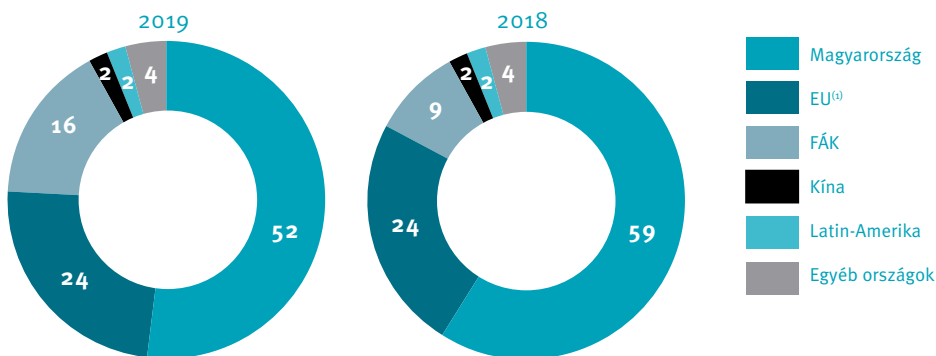
Globális gyógyszeripari vállalatként mindig is fontos volt a Csoport számára, hogy tevékenységét a tisztesség, az etikusság és a megfelelőség jegyében végezze, ennek megfelelően a Csoport továbbra is elkötelezett a jogszerű és felelősségteljes működés mellett.

8. Emberi erőforrás

Az elmúlt évtized gyógyszeripari változásai kényszerítették ki egy, a korábbinál innovatívabb üzleti modell bevezetését. Az egyre bonyolultabb és gyorsuló ütemben változó környezeti feltételek között is meg kell őriznünk hatékonyságunkat, amihez magasan képzett, elkötelezett, és céltudatos munkavállalókra van szükségünk.

Nagya értéküljük a globális szinten foglalkoztatott több mint 12.000 alkalmazottunk egyéni tehetségét, szakértelmét és képességeit, melyekkel a világ több mint 35 országában járulnak hozzá a Csoport sikeréhez. A jelenlegi nemzetközi környezet szorít rá minket arra is, hogy az igen eltérő kulturális háttér ellenére a Társaság valamennyi munkavállalója elkötelezett legyen annak alapvető értékei és célkitűzései iránt. Célunk az, hogy munkavállalóink szakértelmét és képességeit összehangoljuk a Társaság hosszú távú és napi működési igényeivel.

Létszám⁽²⁾ földrajzi megoszlása (%)

Megjegyzések: (1) Kivéve Magyarország.

(2) 2017. december 31-i és 2018. december 31-i állapotnak megfelelően.

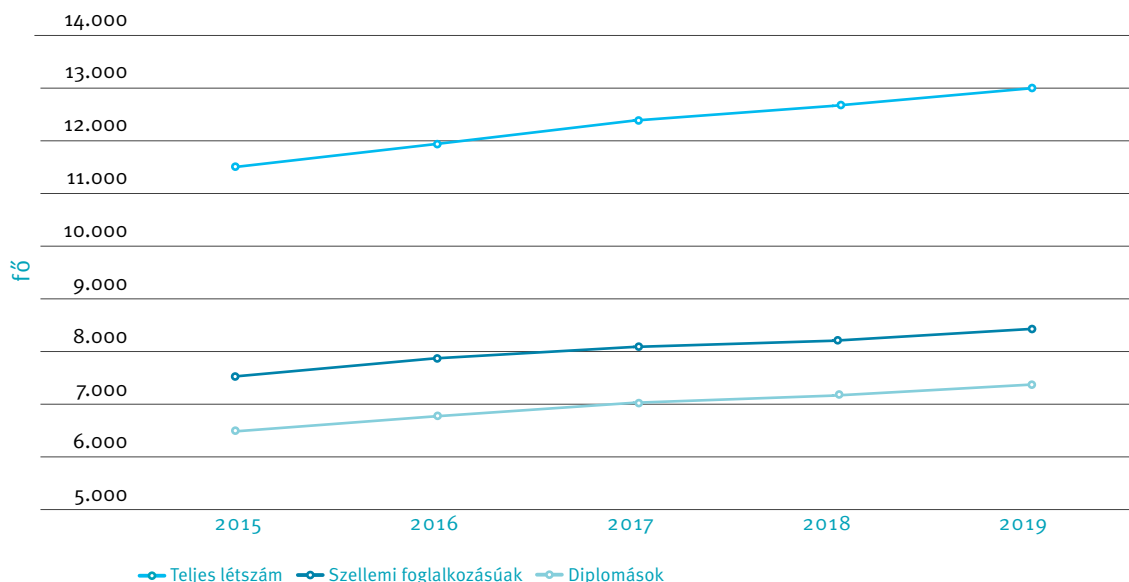
A nagy és sikeres vállalatok eredményeit a szervezeti célokkal azonosulni tudó, céltudatos munkavállalók alapozzák meg, akik hozzáadott energiájukkal és lelkesedésükkel járulnak hozzá a kitzűzött feladatok eléréséhez. Ezt a fajta elhivatottságot keressük mi a Richternél. A kölcsönös tiszteletre alapozva, elkötelezetten hisszük, hogy egy gondoskodó és elismerően alapuló szervezeti kultúra mellett képes egy vállalat kiemelkedő teljesítményre. Ennek a legalapvetőbb része a munkavállalók emberi tulajdonságainak megismerésére való őszinte törekvés: ha ezt sikerül megvalósítani, minden egyéb a helyére kerül.

Alkalmazottak

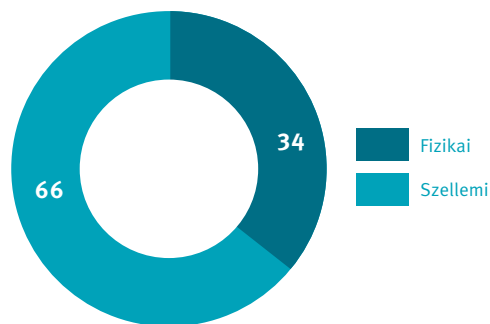
A Richter Csoport teljes létszáma 13.025 fő volt 2019 végén, ami 2,8 százalékos (350 fő) növekedést jelent a 2018. évi létszámhoz képest. A növekedés elsősorban a termelés és az informatika területén történt bővítésnek az eredménye.

A Csoportnál dolgozó felsőfokú végzettségűek száma 2019-ben 7.450 főre emelkedett, a 2018-ban foglalkoztatott 7.200 főről. A diplomások aránya a szellemi foglalkoztatottakhoz viszonyítva 87 százalék volt, míg a teljes létszámon belül ez az arány 57 százalék.

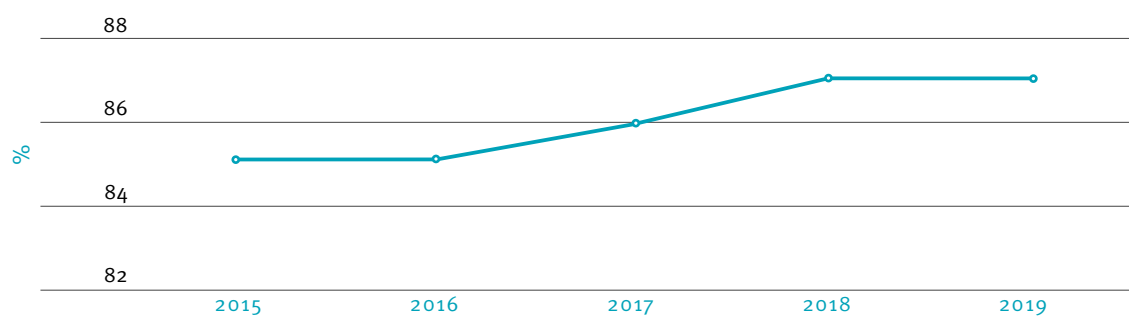
A létszám alakulása

Fizikai és szellemi dolgozók aránya 2019-ben (%)

Diplomások aránya*

Megjegyzés: *A Csoportnál dolgozó szellemi foglalkoztatottak számán belül.

Toborzás és szakmai fejlődés

A tehetséges és kiemelkedő teljesítményt nyújtó munkaerő számára vonzó feltételek megteremtése, az alkalmazottak motiválása és megtartása kulcsfontossággal bír a Társaság számára. Kollégáink fejlődését biztonságos munkakörnyezettel, versenyképes jövedelemmel és juttatási rendszerrel, befogadó és sokszínű vállalati kultúrával, valamint széleskörű továbbképzési lehetőségek biztosításával támogatjuk.

Személyzeti politikánk általában munkatársaink hosszú távú alkalmazására épül, aminek következménye a Csoport iránti lojalitás kialakulása, valamint a fenntartható fejlődés érdekében elengedhetetlen személyi változások támogatottsága. Már a toborzás-kiválasztás során hangsúlyt fektetünk arra, hogy a jelöltek közül azok kerüljenek kiválasztásra, akik szakismeretük és szakmai gyakorlatuk alapján előreláthatólag leginkább hozzá tudnak járulni a Richter eredményeinek eléréséhez, valamint akiknek karrier terveik és magatartása vélhetőleg legközelebb áll a Társaság vállalati kultúrájához. Olyan, kompetencia alapú interjútechnikát vezettünk be, melynek segítségével a szakismeretek és szakmai gyakorlat felderítésén túl a pályázók személyiségjegyeiről is információkhoz juthatunk. Ezt az interjút jól kiegészíti egy személyes kompetenciákra épülő pszichológiai teszt és ezek nyomán már hatékonyabban és valószínűbben tudjuk előre jelezni a pályázó jövőbeni teljesítményét.

Munkavállalói programok

Arra ösztönözzük kollégáinkat, hogy egyéni fejlődésüket inkább a Richterben belül valósítsák meg, semmint a Társaságon kívül keressenek új pozíciókat. Szeretnénk elérni, hogy munkavállalóink képességeik legjavát adják, ily módon biztosítsák Társaságunk eredményességét.

2018 ősze óta a Társaságunkhoz csatlakozó új belépőket egy új beillesztési program fogadja. Az új program részeként bevezetésre került a Buddy rendszer, melynek keretében minden új belépőt egy ún. Buddy támogat az első hetekben. A belépést követően minden új kolléga részt vesz egy beillesztési tréningen vagy előadáson, mely a munkavállalók elköteleződését, a vállalat megismerését segíti.

Munkatársaink rendszeres visszajelzést kapnak teljesítményükről és megbeszéljük feletteseikkel, hogy milyen fejlődési lehetőségek állnak előttük és milyen céljaik vannak karrierjük további alakításában. Ez a teljesítményértékelési rendszer hivatott arra, hogy minden munkatárs részére konkrét, az évre szóló feladatokat tűzzön ki, és segítsen a fejlődése további irányának, valamint a szükséges továbbképzés meghatározásában.

A cég vezetése nagy hangsúlyt fektet munkatársai tudományos és szakmai képzésére, továbbképzésére. Ennek érdekében 2019 során több mint 600 munkatársunk vehetett részt hazai tudományos konferenciákon és csaknem 1000 fő szakmai továbbképzésen. Kiemelt figyelmet fordítottunk a belső képzésre az informatikai alaptudás területén is.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a Társaság szakember-utánpótlásának biztosítására. Számos partnerintézménnyel fennálló együttműködésünk eredményeképpen 2019-ben 164 fő 4-6 hetes nyári szakmai gyakorlatához, továbbá több mint 20 elkészült szakdolgozathoz nyújtottunk szakmai támogatást. Ebben a munkában a 2019 márciusában útjára indított tanulófelelősi rendszer keretében 146 tanulófelelősünk szaktudására és áldozatos munkájára támaszkodhattunk.

Az innovációs tevékenység és a tudásmegosztás támogatása céljából létrehozott RITA (Richter Innovációs Tudásalap és Archivum) pályázati rendszert 2019-ben is meghirdettük. Ez a pályázati rendszer egyértelműen bizonyította, hogy mind az innováció, mind a csoportmunka nagy hatékonysággal tudják bátorítani és mozgósítani az embereket.

A szervezeti egységeken belüli, valamint az egységek egymás közötti működésében jelentkező strukturális folyamatokat szakértők bevonásával és belső fejlesztési szakértők munkájával igyekszünk még hatékonyabban kezelni. Olyan szervezetfejlesztési projekteket indítottunk, amelyek a szervezeti egységeken belüli és azok közötti folyamatok működésének optimalizálását és hatékonyságának növelését célozzák.

Vezetőképzés

Tisztában vagyunk azzal, hogy a jó vezetésnek teljesítményösztönző szerepe van, valamint erősíti a személyes elköteleződést. Mivel felsővezetői szinten csakúgy, mint valamennyi, a Társaság számára meghatározó pozícióban lévő alkalmazott esetében hatékony utódnevelésre van szükség, fenntartjuk vezetőképzési stratégiánkat, amely lehetővé teszi a tehetséges jelöltek kiválasztását, továbbképzését, egyúttal következetes és fegyelmezett vezetőképzési rendszer kialakítását.

Minden vezetői szinten biztosítunk vezetőképző programokat munkatársaink számára, amely elősegíti kompetenciáik fejlesztését.

A 2006-ban indított karrierprogramunk, melynek elsődleges célja a vezetői utánpótlás biztosítása és a kulcs emberek megtartása, 2019-ben is folytatódott. Számukra is biztosítottuk a vezetői kompetencia felmérésben való részvételt, hogy önismeretüket elmélyíthessék. Örömmel számolunk be arról, hogy a programban részt vevő számos kolléga már kinevezésre került valamilyen vezetői pozícióba. Évről évre új jelöltekkel gyarapszik a programban résztvevők létszáma.

2019-ben is folytattuk annak a tréningnek a megszervezését, amely az újonnan kinevezett vezetők számára könnyítette meg az önismeret és a vezetővé válás folyamatát.

2019 során kiemelt célunk volt a célkijelölés és a visszajelzés fejlesztése, hogy a 2020. évi célokat a vezetők már egységes elvek alapján, SMART módon tudják kitérni a munkavállalók felé. Ennek érdekében 2019 őszén egy minden vezetőre (kb. 350 fő) kiterjedő tréning sorozatot valósítottunk meg Célkitűzés és visszajelzés témában.

Javadalmazási rendszer és egyéb munkavállalói programok

A teljesítmény iránti elkötelezettség és a teljesítmény centrikusság képezi a Társaság javadalmazási elveinek és gyakorlatának az alapját. Az alapfizetés, valamint a részvényjuttatások és egyéb juttatási formák, továbbá az oktatás, a képzés és a továbbképzésre vonatkozó tervek a kulcs emberek megtartásán keresztül a magas szintű teljesítmény és az üzleti célok eléréséhez segítenek hozzá.

2018 év végén elindítottunk egy új elektronikus dolgozói és vezetői HR önkiszolgáló rendszert, a SuccessFactors-t, melyet fokozatosan vezetünk be a papíralapú adminisztráció csökkentése, HR folyamataink gyorsabb és átláthatóbb intézése céljából. Az éves teljesítményértékelés és a 2019. évi célok kijelölése már ebben az elektronikus rendszerben történt.

Munkatársaink egészségének és komfort érzetének megőrzése érdekében kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életmód kultúrájának megteremtésére és az egészségügyi kockázatok tudatosítására.

Munkatársaink egészsége számunkra kulcsfontosságú, hiszen ez teszi lehetővé, hogy energikusan és elkötelezetten dolgozhassanak maximális teljesítményt nyújtva. Munkatársaink széleskörű, kihelyezett orvosi szűrővizsgálaton vehettek részt a betegségek megelőzése érdekében. Az egészségprogramon felül egészségbiztosítást is nyújtunk a munkavállalók számára, melynek keretében kollégáink számos egyéb szolgáltatás mellett ingyenesen vehetnek igénybe korlátlan számú belgyógyászati vizsgálatot és évente nyolc meghatározott szakorvosi vizsgálatot.

Mindig kiemelt célkitűzésünk volt, hogy munkatársainknak biztonságos munkakörülményeket, valamint az egészséges életmód lehetőségét biztosítsuk. Dolgozóink egészséges életmódjának biztosítása érdekében sportolási, üdülés lehetőségeket is nyújtunk, ezzel is segítve őket, hogy a feszített munkatempóban fizikailag és lelkileg egyaránt meg tudjanak felelni a velük szemben támasztott követelményeknek.

Dr. Gulácsi Gábor
Gazdasági igazgató

Profit

15,600
1,543,252
2,190,639

10,658	12,050
28,171	75,000
488,170	147,910
25,526	25,600
25,715	260,540
400,000	
270,000	
300,000	
200,000	

Tax

Income After Tax
Minority Interest
Equity in Affiliates
Net Income
Less: Other Provisions
Retained Earnings
Dividends

6

Pénzügyi jelentés

Category	Value 1	Value 2	Value 3
1	100000.00	60%	100000.00
2	44545.00	20%	44545.00
3	44545.00	20%	44545.00
4	44545.00	20%	44545.00
5	44545.00	20%	44545.00
6	44545.00	20%	44545.00
7	44545.00	20%	44545.00
8	44545.00	20%	44545.00
9	44545.00	20%	44545.00
10	44545.00	20%	44545.00
11	44545.00	20%	44545.00
12	44545.00	20%	44545.00
13	44545.00	20%	44545.00
14	44545.00	20%	44545.00
15	44545.00	20%	44545.00
16	44545.00	20%	44545.00
17	44545.00	20%	44545.00
18	44545.00	20%	44545.00
19	44545.00	20%	44545.00
20	44545.00	20%	44545.00
21	44545.00	20%	44545.00
22	44545.00	20%	44545.00
23	44545.00	20%	44545.00
24	44545.00	20%	44545.00
25	44545.00	20%	44545.00
26	44545.00	20%	44545.00
27	44545.00	20%	44545.00
28	44545.00	20%	44545.00
29	44545.00	20%	44545.00
30	44545.00	20%	44545.00
31	44545.00	20%	44545.00
32	44545.00	20%	44545.00
33	44545.00	20%	44545.00
34	44545.00	20%	44545.00
35	44545.00	20%	44545.00
36	44545.00	20%	44545.00
37	44545.00	20%	44545.00
38	44545.00	20%	44545.00
39	44545.00	20%	44545.00
40	44545.00	20%	44545.00
41	44545.00	20%	44545.00
42	44545.00	20%	44545.00
43	44545.00	20%	44545.00
44	44545.00	20%	44545.00
45	44545.00	20%	44545.00
46	44545.00	20%	44545.00
47	44545.00	20%	44545.00
48	44545.00	20%	44545.00
49	44545.00	20%	44545.00
50	44545.00	20%	44545.00
51	44545.00	20%	44545.00
52	44545.00	20%	44545.00
53	44545.00	20%	44545.00
54	44545.00	20%	44545.00
55	44545.00	20%	44545.00
56	44545.00	20%	44545.00
57	44545.00	20%	44545.00
58	44545.00	20%	44545.00
59	44545.00	20%	44545.00
60	44545.00	20%	44545.00
61	44545.00	20%	44545.00
62	44545.00	20%	44545.00
63	44545.00	20%	44545.00
64	44545.00	20%	44545.00
65	44545.00	20%	44545.00
66	44545.00	20%	44545.00
67	44545.00	20%	44545.00
68	44545.00	20%	44545.00
69	44545.00	20%	44545.00
70	44545.00	20%	44545.00
71	44545.00	20%	44545.00
72	44545.00	20%	44545.00
73	44545.00	20%	44545.00
74	44545.00	20%	44545.00
75	44545.00	20%	44545.00
76	44545.00	20%	44545.00
77	44545.00	20%	44545.00
78	44545.00	20%	44545.00
79	44545.00	20%	44545.00
80	44545.00	20%	44545.00
81	44545.00	20%	44545.00
82	44545.00	20%	44545.00
83	44545.00	20%	44545.00
84	44545.00	20%	44545.00
85	44545.00	20%	44545.00
86	44545.00	20%	44545.00
87	44545.00	20%	44545.00
88	44545.00	20%	44545.00
89	44545.00	20%	44545.00
90	44545.00	20%	44545.00
91	44545.00	20%	44545.00
92	44545.00	20%	44545.00
93	44545.00	20%	44545.00
94	44545.00	20%	44545.00
95	44545.00	20%	44545.00
96	44545.00	20%	44545.00
97	44545.00	20%	44545.00
98	44545.00	20%	44545.00
99	44545.00	20%	44545.00
100	44545.00	20%	44545.00

1. Kiemelt pénzügyi adatok

Kiemelt pénzügyi adatok

	2019 Mft	2018 Mft	Változás %	2019 MEUR	2018 MEUR
Árbevétel	507.794	445.484	14,0	1.560,7	1.398,2
Bruttó fedezet	283.294	253.836	11,6	870,7	796,7
Fedezeti hányad %	55,8	57,0		55,8	57,0
Üzleti tevékenység eredménye	39.896	45.040	(11,4)	122,6	141,4
Üzleti eredményhányad %	7,9	10,1		7,9	10,1
Adózás előtti eredmény	50.848	43.953	15,7	156,3	137,9
Tárgyévi eredmény	48.430	36.193	33,8	148,9	113,6
Tárgyévi eredményhányad %	9,5	8,1		9,5	8,1
Egy részvényre jutó eredmény (EPS; Ft, EUR) ⁽¹⁾	253	190	33,2	0,78	0,60
Mérlegfőösszeg	858.651	797.883	7,6	2.597,9	2.481,8
Saját tőke ⁽²⁾	724.873	685.745	5,7	2.193,1	2.132,9
Beruházások	58.085	58.055	0,1	178,6	182,2
Év végi létszám (fő)	13.025	12.675	2,8		

Megjegyzések: ⁽¹⁾ Az egy részvényre jutó eredmény a teljes részvénytársaság alapján került kiszámításra.

⁽²⁾ Tartalmazza a külső tulajdonosokra jutó részesedést is.

2. Konzolidált árbevétel

Az árbevétel alakulása az egyes régiókban

	2019 Mft	2018 Mft	Változás Mft	Változás %	2019 MEUR	2018 MEUR
Magyarország	40.502	39.472	1.030	2,6	124,5	123,9
EU^(*)	208.847	181.766	27.081	14,9	641,9	570,5
EU12	143.257	123.615	19.642	15,9	440,3	388,0
Lengyelország	23.428	24.204	(776)	(3,2)	72,0	76,0
Románia	93.972	75.343	18.629	24,7	288,8	236,5
EU 15	65.590	58.151	7.439	12,8	201,6	182,5
FÁK	137.399	133.356	4.043	3,0	422,3	418,5
Oroszország	86.911	92.404	(5.493)	(5,9)	267,1	290,0
Ukrajna	11.540	8.380	3.160	37,7	35,5	26,3
Egyéb FÁK országok	38.948	32.572	6.376	19,6	119,7	102,2
USA	71.101	35.985	35.116	97,6	218,5	113,0
Kína	18.975	26.384	(7.409)	(28,1)	58,3	82,8
Latin-Amerika	10.665	9.207	1.458	15,8	32,8	28,9
Egyéb országok	20.305	19.314	991	5,1	62,4	60,6
Összesen	507.794	445.484	62.310	14,0	1.560,7	1.398,2

Megjegyzés: *Az Európai Unió összes tagállama Magyarország kivételével.

3. Mérlegtételek

Konszolidált mérleg			
december 31-i állapot szerint	2019 Mft	2018 Mft	Változás %
ESZKÖZÖK	858.651	797.883	7,6
Befektetett eszközök	449.071	439.812	2,1
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések	244.754	214.880	13,9
Befektetési célú ingatlanok	111	135	(17,8)
Üzleti vagy cégérték	29.503	35.386	(16,6)
Egyéb immateriális javak	127.635	151.648	(15,8)
Részesedések társult- és közös vezetésű vállalatokban	16.192	11.755	37,7
Befektetett pénzügyi eszközök	19.030	9.452	101,3
Halasztott adó eszközök	6.988	7.895	(11,5)
Adott kölcsönök	2.021	2.626	(23,0)
Egyéb hosszú lejáratú követelések	2.837	6.035	(53,0)
Forgóeszközök	409.580	358.071	14,4
Készletek	98.995	92.687	6,8
Vevők	154.426	129.006	19,7
Szerződéses eszközök	3.466	1.425	143,2
Egyéb rövid lejáratú követelések	21.376	16.187	32,1
Értékpapírok	1.545	4.728	(67,3)
Nyereségadó követelés	1.199	1.017	17,9
Pénz és pénzeszköz egyenértékes	128.573	113.021	13,8
Források	858.651	797.883	7,6
Saját tőke	724.873	685.745	5,7
Anyavállalat tulajdonosaira jutó tőke	717.981	680.185	5,6
Jegyzett tőke	18.638	18.638	0,0
Saját részvények	(3.870)	(2.186)	77,0
Részvényzárszó	15.214	15.214	0,0
Tőketartalék	3.475	3.475	0,0
Átértékelési tartalék	22.213	14.182	56,6
Átfogó eredményben valóban értékelt értékpapírok értékelési tartaléka	8.620	4.810	79,2
Eredménytartalék	653.691	626.052	4,4
Nem ellenőrző részesedések	6.892	5.560	24,0
Hosszú lejáratú kötelezettségek	24.216	19.987	21,2
Hitelek/kölcsönök	-	2	(100,0)
Halasztott adó kötelezettség	1.925	7.176	(73,2)
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások	18.004	9.255	94,5
Céltartalékok	4.287	3.554	20,6
Rövid lejáratú kötelezettségek	109.562	92.151	18,9
Hitelek / kölcsönök	-	-	-
Szállítók	61.770	54.549	13,2
Szerződéses kötelezettségek	745	85	776,5
Nyereségadó fizetési kötelezettség	382	438	(12,8)
Egyéb kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások	42.721	33.664	26,9
Céltartalékok	3.944	3.415	15,5

A mérlegtételek változásait a 2018. december 31-i auditált számokhoz viszonyítjuk.

Befektetett eszközök

Az Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések állománya elsősorban annak hatására növekedett, hogy a 2019. január 1-jétől alkalmazandó IFRS16 standard értelmében az eszközök között kerülnek bemutatásra a lízingnek minősített szerződések lízingtárgyainak használati jogai. Ezzel párhuzamosan a forrás oldalon kell bemutatni az ehhez kapcsolódó lízingkötelezettségeket. A Csoport legjelentősebb használatijog-eszközei az Épületek értékében jelennek meg.

Az Egyéb immateriális javak értéke elsősorban az Esmya USA (5.928 Mft) és az USA-n kívüli (24.148 Mft), valamint a trastuzumab (2.096 Mft) immateriális eszközökre könyvelt értékvesztés, illetve új vagyoni értékű jogok megszerzése (Mycovia immateriális eszköz (6.025 Mft) állománynövelő hatásának egyenlegeként csökkent.

Az Üzleti vagy cégérték csökkenése elsősorban a kínai leányvállalatok és a PregLem goodwill értékvesztéseinek tudható be.

A Részesedések társult- és közös vezetőségű vállalatokban mérleg soron elsősorban az Evestra által 4.840 Mft értékben kibocsátott új részvények miatt jelentkezett növekedés, míg a Befektetett pénzügyi eszközök állománya főként a Mycovia jövőbeni USA árbevételéből való részesedést megtestesítő jog (5.427 Mft) megszerzése, valamint az oroszországi gyógyszer nagy- és kiskereskedelmi csoport, a Protek valós értékének növekedése miatt emelkedett.

Forgóeszközök

A Vevők növekedése az USA értékesítés bővülésének, valamint az USDft és RUBft záró árfolyamok erősödésének tudható be.

A Készletek növekedéséhez hozzájárult a RUBft záró árfolyam erősödése.

Az Értékpapírok állománya az anyavállalati diszkont értékpapírok 2019 első negyedéve során bekövetkezett lejáratát miatt csökkent.

A Pénz- és pénzeszköz egyenértékes állomány a Csoport által elért pozitív működési cash-flownak, valamint a beszámolási időszak alatt lejárt értékpapírok bankbetétként történő lekötésének köszönhetően emelkedett.

Saját tőke

Az Eredménytartalék 27.639 Mft-tal 653.691 Mft-ra nőtt. A saját tőke növekedéséhez hozzájárult a 8.031 Mft-os átértékelési különbözet emelkedés, amely az Átértékelési tartalék mérleg soron jelentkezett.

Hosszú lejáratú kötelezettségek

Az Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások növekedése főként a Befektetett eszközök magyarázatánál már említett IFRS16 standard szerint bemutatott használati jog lízingkötelezettség hosszú lejáratú részének mérlegben való bemutatásának hatását tükrözi. A növekedéshez hozzájárult a Mycovia immateriális eszköz halasztott vételárának hosszú lejáratú része is.

A Bemfola immateriális jószág a Finox tevékenységének átstrukturálásának eredményeként 2019. január 1-jétől az anyavállalat eszközeinek minősül. Ettől a dátumtól ennek értéke forintban kerül meghatározásra és a hozzá kapcsolódó halasztott adót az anyavállalati társasági adókulccsal számoljuk ki. Az ily módon keletkezett halasztott adó kötelezettség kulcsa 9 százalékra csökkent. Emellett a PregLem-nél is keletkezett halasztott adó kötelezettség csökkenés az Esmya immateriális jószág tárgyévi értékvesztése miatt.

Rövid lejáratú kötelezettségek

Az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások növekedése főként a Befektetett eszközök magyarázatánál már említett IFRS16 szerint bemutatott használati jog lízingkötelezettség rövid lejáratú részének mérlegben való bemutatásának hatását tükrözi. A növekedéshez hozzájárult a Mycovia immateriális eszköz halasztott vételárának rövid lejáratú része is.

4. Eredménykimutatás sorai

Konzolidált eredménykimutatás			
december 31-ével végződő évről	2019 Mft	2018 Mft	Változás %
Árbevétel	507.794	445.484	14,0
Értékesítés költségei	(224.500)	(191.648)	17,1
Bruttó fedezet	283.294	253.836	11,6
Értékesítési és marketing költségek	(121.819)	(115.584)	5,4
Igazgatási és egyéb működési költségek	(28.977)	(24.070)	20,4
Kutatás-fejlesztés költségei	(48.860)	(40.545)	20,5
Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye	(44.793)	(29.004)	54,4
Pénzügyi és szerződéses eszközök értékvesztésének eredménye	1.051	407	158,2
Üzleti tevékenység eredménye	39.896	45.040	(11,4)
Pénzügyi tevékenység bevétele	20.500	19.285	6,3
Pénzügyi tevékenység ráfordítása	(10.206)	(21.427)	(52,4)
Pénzügyi tevékenység eredménye	10.294	(2.142)	n.a.
Részesedés társult- és közös vezetésű vállalkozások eredményéből	658	1.055	(37,6)
Adózás előtti eredmény	50.848	43.953	15,7
Társasági és halasztott adó	2.275	(3.698)	n.a.
Helyi iparüzési adó és innovációs járulék	(4.693)	(4.062)	15,5
Tárgyévi eredmény	48.430	36.193	33,8
Ebből:			
Anyavállalat tulajdonosaira jutó	47.135	35.348	33,3
Nem ellenőrző részesedésekre jutó	1.295	845	53,3

Konzolidált átfogó eredménykimutatás			
december 31-ével végződő évről	2019 Mft	2018 Mft	Változás %
Tárgyévi eredmény	48.430	36.193	33,8
Aktuáriusi veszteség a nyugdíjazással kapcsolatos juttatási programokon	(640)	(353)	81,3
Átfogó eredményben valóban értékelt értékpapírok értékelése	3.810	(5.154)	n.a.
Eredménykimutatásba nem visszaforduló tételek (adók levonása után)	3.170	(5.507)	n.a.
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet	8.460	4.609	83,6
Társult- és közös vezetésű vállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet	(179)	(95)	88,4
Eredménykimutatásba jövőben visszaforduló tételek (adók levonása után)	8.281	4.514	83,5
Egyéb átfogó eredmény	11.451	(993)	n.a.
Teljes átfogó eredmény	59.881	35.200	70,1
Ebből:			
Anyavállalat tulajdonosaira jutó	58.336	34.168	70,7
Nem ellenőrző tulajdonosok részesedése	1.545	1.032	49,7
Egy részvényre jutó eredmény (EPS)	Ft	Ft	%
Alap	253	190	33,2
Hígított	253	190	33,2

Konszolidált eredménykimutatás		
december 31-ével végződő évről	2019 MEUR	2018 MEUR
Árbevétel	1.560,7	1.398,2
Értékesítés költségei	(690,0)	(601,5)
Bruttó fedezet	870,7	796,7
Értékesítési és marketing költségek	(374,4)	(362,8)
Igazgatási és egyéb működési költségek	(89,1)	(75,5)
Kutatás-fejlesztés költségei	(150,2)	(127,3)
Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye	(137,6)	(91,0)
Pénzügyi és szerződéses eszközök értékvesztésének eredménye	3,2	1,3
Üzleti tevékenység eredménye	122,6	141,4
Pénzügyi tevékenység bevétele	63,0	60,5
Pénzügyi tevékenység ráfordítása	(31,3)	(67,3)
Pénzügyi tevékenység eredménye	31,7	(6,8)
Részesedés társult- és közös vezetésű vállalkozások eredményéből	2,0	3,3
Adózás előtti eredmény	156,3	137,9
Társasági és halasztott adó	7,0	(11,6)
Helyi iparúzési adó és innovációs járulék	(14,4)	(12,7)
Tárgyévi eredmény	148,9	113,6
Ebből:		
Anyavállalat tulajdonosaira jutó	144,9	110,9
Nem ellenőrző részesedésekre jutó	4,0	2,7
Átlagárfolyam (EUR / Ft)	325,36	318,61

Konszolidált átfogó eredménykimutatás		
december 31-ével végződő évről	2019 MEUR	2018 MEUR
Tárgyévi eredmény	148,9	113,6
Aktuáriusi veszteség a nyugdíjazással kapcsolatos juttatási programokon	(2,0)	(1,1)
Átfogó eredményben valósan értékelt értékpapírok értékelése	11,7	(16,2)
Eredménykimutatásba nem visszaforduló tételek (adók levonása után)	9,7	(17,3)
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözlet	26,0	14,5
Társult- és közös vezetésű vállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözlet	(0,5)	(0,3)
Eredménykimutatásba jövőben visszaforduló tételek (adók levonása után)	25,5	14,2
Egyéb átfogó eredmény	35,2	(3,1)
Teljes átfogó eredmény	184,1	110,5
Ebből:		
Anyavállalat tulajdonosaira jutó	179,3	107,3
Nem ellenőrző tulajdonosok részesedése	4,7	3,2
Egy részvényre jutó eredmény (EPS)	EUR	EUR
Alap	0,78	0,60
Hígított	0,78	0,60

Bruttó fedezet és fedezeti hányad

A fedezeti összeget pozitívan befolyásolták az alábbiak:

- a VRAYLAR® értékesítése után járó royalty éves szinten bekövetkezett számottevő (23.392 Mft) növekedése,
- a VRAYLAR® amerikai értékesítése után az első negyedévben kapott egyszeri mérföldkő bevétel (7.072 Mft),
- összességében kedvező árfolyamkörnyezet, erősödő USD és RUB, valamint gyengülő Ft árfolyamok a forintban kifejezett árbevétel növelésén keresztül hatottak a fedezeti összeg alakulására,
- egyes, magas fedezetű orális és sürgősségi fogamzásgátlók, valamint a BEMFOLA® részarányának növekedése a forgalmon belül,

míg a következő tényezők negatívan érintették:

- egyes, hagyományos készítményeink árbevételének visszaesése (mintegy 7 MrdFt értékben),
- a szerializáció, ami növekvő gyártási költségekkel és a gyártási kapacitások szűkülésével járt együtt
- Közép-Kelet Európában nagymértékben emelkedő a munkabérek és
- hagyományos piacainkon bekövetkezett árlemorzsolódás.

Bruttó fedezeti hányad

A bruttó fedezeti hányad a vizsgált évben 55,8 százalékra csökkent az előző évben elért 57,0 százalékról. A visszaesés a korábban részletezett jelentős ellentétes irányú mozgások eredőjeképpen alakult ki, amihez hozzájárult az alacsony fedezetű Nagy- és Kiskereskedelmi tevékenység árbevételének bővülése, ami jelentősen meghaladta a Gyógyszergyártási szegmens forgalmának növekedését.

Értékesítési és marketing költségek

Ezen költségek árbevételhez viszonyított arány 24,0 százalékra csökkent a bázisévi 25,9 százalékról elsősorban a dinamikusan növekvő royalty árbevétel hatásának következtében. A marketing költségek összegének növekedése elsősorban az árfolyamhatásnak, valamint a Közép- és Kelet Európában bekövetkezett bérnövekedésnek volt köszönhető.

A megvásárolt portfólió amortizációja

A Grünenthal-tól megvásárolt portfólió piaci forgalmazási és márka jogainak amortizációja 4.389 Mft értékben járult hozzá a kialakult költségszinthez, ami a teljes árbevétel 0,9 százalékát tette ki.

Orvoslátogatói regisztrációs díj

A gyógyszer-gazdaságossági törvény által előírt belföldi orvoslátogatói regisztrációs díj címén 2019-ben 282 Mft költséget számoltunk el. Az erre az adónemre vonatkozó szabályozás szerint az adókötelezettség 90 százalékkal csökkenthető az adó, a K+F költségek és az ezen a területen foglalkoztatottak személyi jellegű ráfordításainak függvényében. Tekintettel e költségek kiemelkedő szintjére, a Richter a gyakorlatban a második negyedévtől már mentesül ezen különadó fizetés alól.

Igazgatási és egyéb működési költségek

A növekedés főként az emelkedő bérköltségeknek, valamint az informatikai szolgáltatások növekvő igénybevételének tudható be.

Kutatás-fejlesztés költségei

Ezen költségeknek az árbevételhez viszonyított aránya 9,6 százalékot tett ki a vizsgált évben, míg a bázisévi arányszám 9,1 százalék volt.

Ezen költségek alakulása az Allergan-nal közösen végzett, jelenleg is folyó klinikai vizsgálatoknak, a biotechnológiai és nőgyógyászati fejlesztési programoknak köszönhető. Ezen felül egyes központi idegrendszeri projektek is klinikai fázisba értek.

Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye

Claw-back

Az egyéb bevételek és ráfordítások 2019-ben 3.300 Mft összegű claw-back befizetési kötelezettséget foglalnak magukba. A claw-back ráfordítások 1.484 Mft-tal csökkentek, döntően az Esmya® értékesítés korlátozása miatt.

Egyszeri tételek

A vizsgált időszakban elszámolt egyszeri bevételek közül az Allergan-tól, a Sequirustól, a Recordatitól, a Hikmától és a Mitsubishi-től kapott mérőföldkő bevételek voltak említésre méltóak és amelyek összértéke 5.717 Mft-ot tett ki, szemben a bázisidőszaki 8.429 Mft-tal.

2019 során az egyszeri ráfordítások soron, többek között az alábbi értékvesztéseket számoltuk el, 37.971 Mft értékben.

- az Esmya immateriális eszközre 29.114 Mft, mely összeg tartalmazza a 2019. I-III. negyedévi gyorsjelentésben már ismertetett értékvesztést is.
- Az IAS 36 előírásai alapján a Csoport az immateriális javak könyv szerinti értékének felülvizsgálatát évente elvégzi. Az Esmya immateriális jószág megtérülő érték kalkulációja után a vezetőség értékvesztés elszámolását tartotta szükségesnek, tekintettel az adat kizárólagosság 2020 májusi lejáratára az EU területén valamint a 2018-as feltételezéseknél alacsonyabb 2019-es forgalomra.
- a PregLem-hez kapcsolódó üzleti vagy cégértékre 2.319 Mft-ot,
- a Csoport kínai leányvállalataihoz kapcsolódó cégértékre 4.442 Mft,
- a trastuzumab fejlesztés leállítását követően erre az immateriális eszközre 2.096 Mft értékvesztést számoltunk el.

Az Esmya immateriális eszközre, valamint a PregLem-hez kapcsolódó üzleti vagy cégértékre 2018-ban 24.270 Mft nagyságú értékvesztést számoltunk el.

20 százalékos befizetési kötelezettség

A gyógyszer-gazdaságossági törvény által előírt és elszámolt 20 százalékos befizetési kötelezettség jogcímén 631 Mft ráfordítást számoltunk el 2019-ben. Az erre az adónemre vonatkozó szabályozás szerint az adókötelezettség 90 százalékával csökkenthető az adó, a K+F költségek és az ezen a területen foglalkoztatottak személyi jellegű ráfordításainak függvényében. Tekintettel e költségek kiemelkedő szintjére, a Richter a gyakorlatban a második negyedévtől már mentesül ezen különadó fizetés alól.

Üzleti tevékenység eredménye, üzleti eredményhányad

2019-ben az üzleti tevékenység eredménye csökkent a bázisévhez képest.

Ha az üzleti tevékenység eredményét korrigáljuk valamennyi mérőföldkő bevétellel, valamint a 2019-ben és 2018-ban elszámolt értékvesztéssel, akkor az 72.150 Mft-ot tett ki a vizsgált időszakban, szemben a hasonlóan korrigált bázisévi 60.881 Mft-tal.

A vizsgált évben elért üzleti eredményhányad 7,9 százalék volt, míg ez az érték 2018-ban 10,1 százalékot tett ki.

A korábban részletezett egyszeri tételekkel korrigált üzleti eredményhányad 14,2 százalékot tett ki 2019-ben, a megfelelő bázisévi hányad 13,7 százalék volt.

EBITDA

Az 75.524 Mft-ot tett ki a vizsgált év során, míg 2018-ban 79.947 Mft volt.

A Csoport az EBITDA-t úgy határozza meg, hogy az Üzleti tevékenység eredményét megnöveli az értékcsökkenéssel. 2019. január 1-től kezdődően a Csoport alkalmazza az IFRS 16 lízingek standard előírásait. A standard hatására bizonyos bérleti díj költségek aktiválásra kerülnek és értékcsökkenésként, valamint kamatráfordításként kerülnek elszámolásra. A használati jog-eszközhöz kapcsolódó értékcsökkenéssel a Csoport nem növeli meg az Üzleti tevékenység eredményét, amikor az EBITDA értékét meghatározza.

Konzolidált pénzügyi tevékenység eredménye

december 31-ével végződő évről	2019 Mft	2018 Mft	Változás Mft	2019 MEUR	2018 MEUR
Nem realizált tételek	(740)	(2.106)	1.366	(2,2)	(6,6)
Vevő-, ill. szállítóállomány átértékelése	360	(3.259)	3.619	1,1	(10,2)
Devizakölcsönök átértékelése	1.166	1.276	(110)	3,6	4,0
Egyéb devizás tételek év végi átértékelése és valós értékelése	(1.582)	(96)	(1.486)	(4,8)	(0,3)
Határidős ügyletek nem realizált eredménye	-	(27)	27	-	(0,1)
IFRS 16 standardhoz kapcsolódó kamatráfordítás	(594)	-	(594)	(1,8)	-
IFRS 16 standardhoz kapcsolódó átértékelés	(90)	-	(90)	(0,3)	-
Realizált tételek	11.034	(36)	11.070	33,9	(0,1)
Követelések, kötelezettségek árfolyamnyeresége	8.971	316	8.655	27,6	1,0
Devizaátváltás árfolyamnyeresége	1.283	1.305	(22)	3,9	4,1
Osztalékbevételek	1	15	(14)	0,0	0,0
Kamatbevételek	914	1.349	(435)	2,8	4,2
Kamatráfordítások	(1)	(2)	1	0,0	0,0
Egyéb pénzügyi tételek	(134)	(3.019)	2.885	(0,4)	(9,4)
Pénzügyi tevékenység eredménye	10.294	(2.142)	12.436	31,7	(6,7)

A Realizált tételeknél elért nyereség elsősorban a Követelések, kötelezettségek kiegyenlítéséből származó árfolyamnyereségnek, valamint a Devizaátváltás árfolyamnyereségének tudható be.

A 2019. év során elért Nem realizált pénzügyi nyereség elsősorban a Devizakölcsönök átértékelésén keletkezett, amit részben ellensúlyozott az egyéb devizás tételek átértékelésén keletkezett veszteség. Az egyenleget tovább csökkentették az IFRS 16 standarddal kapcsolatos pénzügyi ráfordítások.

Az átértékelési nyereségeket az USD, az EUR és a RUB időszak végi, forinthez viszonyított felértékelődése okozta.

Társasági adó

A magyar adózási törvények szerint a társasági adó alapja csökkenthető a Társaság K+F közvetlen költségeivel és a kapott jogdíj bevétel 50 százalékával. A Csoport többi vállalata a székhely szerinti ország általános adózási szabályai szerint adózik.

Az Anyavállalat intenzív K+F tevékenységéhez, továbbá a cariprazine növekvő jogdíjbevételeihez kapcsolódó kedvezmények társasági adót csökkentő hatása már harmadik éve negatív adóalapot eredményez. Ez a hatás várhatóan a jövőben is fennmarad, emiatt vált indokolttá az anyavállalati halasztott adóeszközök teljeskörű kivezetése.

2019-ben a Csoport 2.465 Mft társasági adó ráfordítás és 4.744 Mft halasztott adó ráfordítás csökkenés, valamint 4 Mft különadó ráfordítás eredményeként 2.275 Mft Társasági és halasztott adó bevételt számolt el.

Anyavállalat tulajdonosaira jutó adózott eredmény és eredményhányad

Az Anyavállalat tulajdonosaira jutó adózott eredmény 47.135 Mft-ot tett ki a vizsgált év során, míg a bázisévben ez az összeg 35.348 Mft volt. Az Anyavállalat tulajdonosaira jutó adózott eredményhányad 9,3 százalékra nőtt a korábbi 7,9 százalékról.

5. Cash flow

Konszolidált cash flow kimutatás		
december 31-ével végződő évről	2019 MFt	2018 MFt
Üzleti tevékenység		
Adózás előtti eredmény	50.848	43.953
Értékcsökkenés és amortizáció	39.320	34.907
A konszolidált eredménykimutatásban elszámolt pénzmozgással nem járó tételek	(503)	2.130
Nettó kamat- és osztalékbevétel	(320)	(1.362)
Meghatározott juttatási programokra képzett céltartalék	733	249
Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések és immateriális javak változásának eredményének átsorolása	1.725	312
Immateriális javak és üzleti vagy cégérték értékvesztése	38.055	24.680
Részvényalapú kifizetések elszámolásával kapcsolatos ráfordítások	1.636	1.743
Működő tőke változásai		
Vevők és egyéb követelések növekedése	(33.063)	(4.617)
Készletek növekedése	(6.308)	(8.772)
Szállítók és egyéb kötelezettségek növekedése	13.452	13.300
Fizetett kamat	(1)	(2)
Fizetett nyereségadó	(7.360)	(6.178)
Üzleti tevékenységből származó nettó cash flow	98.214	100.343
Befektetési tevékenység		
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések beszerzése	(39.507)	(39.073)
Immateriális javak beszerzése	(18.578)	(18.982)
Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések értékesítésének bevétele	1.449	736
Beruházáshoz kapcsolódóan befolyt állami támogatások	2.428	901
Befektetett pénzügyi eszközök megszerzésére fordított pénzeszköz	(11.633)	(3.291)
Befektetett pénzügyi eszközök értékesítéséből, lejáratából származó bevétel	4.731	17.498
Adott kölcsönök törlesztése / (nyújtása)	492	(646)
Kamatbevételek	914	1.349
Osztalékbevétel	1	15
Eszközvásárlásra fordított nettó pénzeszköz	-	(2.881)
Befektetési tevékenységre felhasznált nettó cash flow	(59.703)	(44.374)
Pénzügyi tevékenység		
Saját részvények vásárlása	(3.539)	(3.653)
Fizetett osztalék törzsrészvényekre	(18.850)	(12.673)
Lízingtörlesztés	(3.791)	-
Hiteltörlesztés	(2)	-
Pénzügyi tevékenységre felhasznált nettó cash flow	(26.182)	(16.326)
Pénz és pénzeszköz egyenértékes növekedése	12.329	39.643
Pénz és pénzeszköz egyenértékes év elején	113.021	76.041
Árfolyamváltozás hatása a külföldi pénznemben tartott egyenlegekre	3.223	(2.663)
Pénz és pénzeszköz egyenértékes év végén	128.573	113.021

Cash flow

	2019 Mft	2018 Mft
Nettó cash flow		
Üzleti tevékenységből származó	98.214	100.343
Befektetési tevékenységre felhasznált	(59.703)	(44.374)
Pénzügyi tevékenységre felhasznált	(26.182)	(16.326)
Árfolyamváltozás hatása a külföldi pénznemben tartott egyenlegekre	3.223	(2.663)
Pénz és pénzeszköz egyenértékes változása	12.329	39.643

Amint az a cash flow kimutatásból látható, a Csoport 2019. évi üzleti cash flow-ja 98.214 Mft volt. Az üzleti tevékenységből származó cash flow alacsonyabban alakult a 2018. évi értékhez képest, elsősorban a jelentősen megnövekedett Vevők és egyéb követelések összege miatt.

Számottevő pénzeszközöket fordítottunk beruházásokra és osztalékfizetésre.

A Csoport beruházásainak összege az immateriális javak (18.578 Mft) beszerzésével együtt 2019-ben 58.085 Mft volt, szemben a bázis időszaki 58.055 Mft értékkel. A bázisévben elkönyvelt érték tartalmazza a Mithra Pharmaceuticals vállalatától 2018 harmadik negyedévében megvásárolt innovatív fogamzásgátlóért kifizetett összeget is.

A pénz és pénzeszköz egyenértékes összességében 12.329 Mft-tal növekedett 2019-ben.

6. „Treasury” politika

A Richter Csoport treasury tevékenységeit az anyavállalat treasury szakterülete központosítottan kezeli. A központosított tevékenységek közé tartozik a csoportszintű finanszírozás, a cash pooling koordinációja, a devizaárfolyam-kockázatok kezelése, a szabad pénzeszközök befektetése és a vevői kintlévőségek kezelése.

Az anyavállalat a leányvállalatok tevékenységének finanszírozója az általa nyújtott tulajdonosi kölcsönökön keresztül; a központosított finanszírozás költséghatékony megoldást biztosít a leányvállalatoknak, egyben lehetővé teszi a Csoport szabad pénzeszközeinek befektetését.

A Csoport azon régiókban működtet cash pooling struktúrákat, ahol ez jogilag lehetséges és üzletileg célszerű; a szabad pénzeszközök koncentrálása elősegíti a hatékonyabb finanszírozást és likviditáskezelést.

Mivel a Csoport bevételeinek és kiadásainak devizaszerkezete jelentősen eltér, a működési eredményt a devizaárfolyamok ingadozásai jelentősen befolyásolják. A devizaárfolyam-kockázat kezelésének alapja az Igazgatóság által jóváhagyott stratégia. A treasury terület rendszeresen elemzi a kockázati kitettséget és a rendelkezésre álló fedezési lehetőségeket. A Csoport kizárólag sztenderd derivatív eszközöket (például határidős szerződéseket) használ fedezési célokra. Fedezeti ügyletek megkötésére akkor kerül sor, amikor a kockázati helyzet és a potenciális előnyök azt ésszerűvé teszik; megkötésükre kizárólag az anyavállalat jogosult. E tranzakciókra a Csoport 2019-ben nem alkalmazta az IFRS9 szerinti fedezeti elszámolást. A devizaárfolyam-kockázat kezelését az Igazgatóság rendszeresen értékeli. A Csoportnak 2019. december 31-én 2 db nyitott határidős devizaügylete volt, 668 Mft névértékben.

A Richter szabad pénzeszköz befektetéseinek koordinálása és kezelése az Igazgatóság által jóváhagyott szabályzat szerint történik. A befektetési döntések szabályozott keretek között, konzervatív befektetési elvek alapján születnek, kizárólag alacsony kockázatú eszközökbe (például megfelelő kategóriájú értékpapírokba, bankbetétekbe és befektetési jegyekbe).

Mivel a Csoport termékeit nagyszámú országban forgalmazza, köztük közepes és magas kockázatúakban is, az ország- és partnerkockázat hatással lehet az eredményre. A Csoport a magasabb kockázatú régiókban exporthitel-biztosítási termékeket alkalmaz a kitettség részleges kiküszöbölésére. A vevői kintlévőségek kezelését és az értékvesztések elszámolását a Társaság gazdasági vezérigazgató-helyettese irányítja és felügyeli.

7. Üzleti szegmens információk

Üzleti szegmens információk

	Gyógyszer- gyártás MFt		Nagy- és kis- kereskedelem MFt		Egyéb MFt		Kiszűrések MFt		Csoport összesen MFt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Árbevétel	407.342	364.731	109.246	88.598	6.642	6.255	(15.436)	(14.100)	507.794	445.484
Bruttó fedezet	271.996	245.465	10.436	7.509	880	676	(18)	186	283.294	253.836
Üzleti tevékenység eredménye	38.835	44.631	734	(97)	340	331	(13)	175	39.896	45.040
Részesedés társult- és közös vezetésű vállalkozások eredményéből	(388)	(431)	1.230	1.428	43	27	(227)	31	658	1.055
Alkalmazottak záró állományi létszáma (fő)	11.090	10.738	1.512	1.487	423	450	-	-	13.025	12.675

A Gyógyszergyártási szegmens árbevételének földrajzi régiók szerinti megoszlását az Éves jelentés 63. oldalán mutatjuk be.

Nagy- és kiskereskedelmi eladások

	2019 MFt	2018 MFt	Változás %	2019 MEUR	2018 MEUR
Románia	88.162	69.571	26,7	271,0	218,4
Egyéb FÁK köztársaságok	16.674	14.797	12,7	51,2	46,4
Latin-Amerika	4.410	4.230	4,3	13,6	13,3
Összesen	109.246	88.598	23,3	335,8	278,1

Záró nyilatkozatok

Alulírott, kijelentem, hogy a Richter Gedeon Nyrt. teljes felelősséget vállal azért, hogy a Richter Csoport 2019. 1-12. hónapjára vonatkozó eredményeit tartalmazó éves jelentés az alkalmazandó számviteli előírások alapján, a legjobb tudásunk szerint készült; valós és megbízható képet ad a Richter Gedeon Nyrt. és a konszolidációba bevont vállalkozások pénzügyi helyzetéről, ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket, bemutatja a beszámolási időszak alatt bekövetkezett jelentősebb eseményeket és tranzakciókat, valamint azoknak a Richter Gedeon Nyrt. és a konszolidációba bevont vállalkozások pénzügyi helyzetére gyakorolt hatásait.

Orbán Gábor
Vezérigazgató

Richter Gedeon Nyrt. elérhetőségei

Címek

A Társaság székhelye

Richter Gedeon Nyrt.
1103 Budapest,
Gyömrői út 19–21.

Levelezési cím

Richter Gedeon Nyrt.
Budapest 10
Pf.: 27
H-1475

Befektetői kapcsolatok

Befektetői kapcsolattartó osztály
Richter Gedeon Nyrt.
Budapest 10
Pf.: 27
H-1475

E-mail: investor.relations@richter.hu
www.richter.hu

